

PROJECT EUROPE
CITY TELLERS
STOCKTON
ON TEES

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTRODUZIONE (ITA)

Il progetto “Europe City Teller”

Il progetto “Europe City Teller - mediazione culturale e storytelling per il turismo, tra teatro, multimedialità e narrazione” (acronimo “EU-ACT”) opera nell’ambito del turismo culturale europeo, con l’obiettivo di sviluppare un’offerta di qualità, promuovere gli usi e costumi locali, prestare attenzione alla sostenibilità, proteggere e valorizzare il patrimonio, i paesaggi e la cultura locale.

Il progetto EU-ACT intende inserirsi nella strategia transnazionale sul turismo culturale promossa dalla Commissione Europea, che mira a realizzare una serie di attività per promuovere le competenze e i prodotti turistici transnazionali in relazione a temi specifici aventi un notevole potenziale di crescita e rispondere a preoccupazioni sociali, di coesione territoriale e di protezione/valorizzazione dei patrimoni naturali e culturali.

Questa guida è corredata di una APP In Realtà Aumentata: “europecitytellers” scaricabile dagli store del tuo cellulare. Scarica l’app e inquadra la pagina dove trovi il simbolo qui accanto, per accedere a contenuti multimediali extra.

INTRODUCTION (ENG)

The “Europe City Teller” project

The project “Europe City Teller – cultural mediation and storytelling for tourism, between theater, multimedia and storytelling” (acronym “EU-ACT”) operates in the European cultural tourism sector, with the aim of developing a quality offer, promoting local customs and traditions, paying attention to sustainability, protecting and enhancing the heritage, landscapes and local culture.

The EU-ACT project intends to integrate itself into the transnational cultural tourism strategy promoted by the European Commission, which aims to carry out a series of activities to promote transnational tourism skills and products in relation to specific themes with significant growth potential and to respond to social concerns, to problems of territorial cohesion and of protection/enhancement of natural and cultural heritages.

This guide is accompanied by an Augmented Reality APP: “europecitytellers” which can be downloaded from your mobile phone store. Download the app and frames the page where you can find the symbol shown at right, to access extra multimedia content.

EINFÜHRUNG (GER)

Das Projekt „Europe City Teller“

Das Projekt „Europe City Teller – Kulturvermittlung und Geschichtenerzählen für Tourismus“ (Akronym „EU-ACT“) ist im europäischen Kulturtourismus tätig, mit dem Ziel, ein qualitatives Angebot zu entwickeln, das lokale Bräuche und Traditionen fördert, auf Nachhaltigkeit ausgelegt ist, sowie das gemeinsame europäische Erbe und die lokale Kultur schützt und verbessert.

Das EU-ACT-Projekt folgt der von der Europäischen Kommission entwickelten transnationale Kulturtourismusstrategie. Das Hauptziel der Strategie ist die Förderung transnationaler touristischer Methoden und Produkte, die ein vielversprechendes Wachstumspotential haben und gleichzeitig helfen soziale Anliegen, Probleme des territorialen Zusammenhalts und des Schutzes / der Verbesserung des natürlichen und kulturellen Erbes zu gewährleisten.

Dieser Leitfaden wird von einer Augmented Reality-App begleitet: „europecitytellers“, die Sie in Ihrem Handy-Store herunterladen können. Laden Sie die App herunter und richten Sie die Seite ein, auf der Sie das rechts abgebildete Symbol finden, um auf zusätzliche Multimedia-Inhalte zuzugreifen.

WPROWADZENIE (POL)

Projekt „Europe City Teller“

Projekt „Europe City Teller – mediacja kulturowa i storytelling w turystyce, pomiędzy teatrem, multimediami i storytellingiem“ (akronim dla EU-ACT) operuje w sektorze Europejskiej turystyki kulturowej.

Projekt ma na celu wykorzystanie zróżnicowanego, wewnętrznego potencjału turystycznego, umożliwiając tworzenie produktów turystycznych o wysokiej jakości. EU-ACT zamierza włączyć się w ponadkrajową strategię turystyki kulturowej promowanej przez Komisję Europejską poprzez promocję lokalnych zwyczajów i tradycji, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój jak i ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Strategia rozwoju turystyki ukierunkowana jest na działania i promocję umiejętności związanych z turystyką międzynarodową, a także produktów.

Strategia ta ma na celu reagowanie na problemy społeczne, problemy dotyczące spójności terytorialnej i ochrony dziedzictwa narodowego.

Kontekst działań projektu skupia się na obszarach turystyki kulturowej o znacznym potencjale wzrostu. Przewodnikowi towarzyszy aplikacja: „europecitytellers“. Aplikacja dostępna jest na system Android i iOS. Pobierz aplikację z telefonu.

W aplikacji mobilnej skorzystaj z technologii rozszerzonej rzeczywistości. Skieruj aparat telefonu na symbol znajdujący się po prawej stronie, aby uzyskać dostęp do dodatkowych treści multimedialnych.

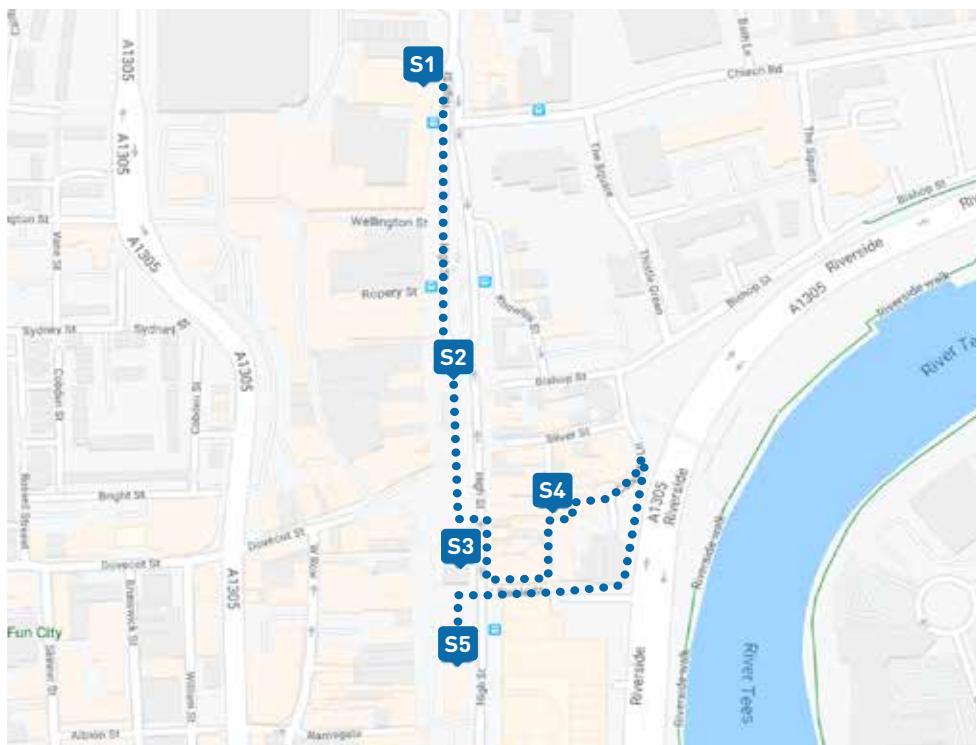
BEVEZETŐ (HUN)

Az „Europe City Teller” projekt

A projekt, „Európai Városi Elbeszélő – kulturális közvetítés, turisztikai történetmesélés színházi, multimédiás, story telling eszközökkel” (röviden EU-ACT) az európai kulturális turizmus szektorban tevékenykedik, abból a célból, hogy minőségi szolgáltatás keretében bemutassa a helyi szokásokat, hagyományokat, felhívja a figyelmet a fenntarthatóságra, óvja és megerősítse a helyi örökséget, specialitásokat és kultúrát.

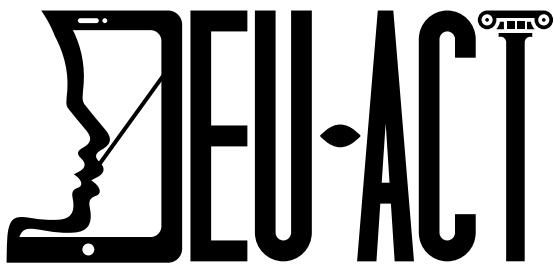
Az EU-ACT projekt, szándéka szerint, integrálódik az Európa Tanács nemzetek közötti kulturális turizmusra vonatkozó stratégiájába, melynek célja, hogy felkaroljon olyan tevékenységeket, melyek a nemzetek közti turizmushoz kapcsolódó képességfejlesztést és termékeket támogatnak. Mivel ezek jelentősen befolyásolhatják az előrelépést olyan fontos témaiban mint a társadalmi aggályok, a területi egybetartozás, valamint a természeti és kulturális örökség védelme/megerősítése.

Ezt az útmutatót egy kiterjesztett valóság APP kíséri: „europecitytellers”, amelyet mobiltelefonra letölthetünk. Töltsé le az alkalmazást, és keresse meg azt az oldalt, ahol megtalálhatja a jobb oldalon látható szimbólumot, hogy hozzáférjen a multimédiás tartalomhoz.

Introduzione (ITA) / Introduction (ENG)	p.I
Einführung (GER) / Wprowadzenie (POL)	p.II
Bevezető (HUN)	p.III
Project Europe City Tellers Stockton-on-Tees	
S1 img. 01	p.2
Il Globe Teathre (ITA)	p.3
The Globe Teathre (ENG)	p.3
Das Globe Teathre (GER)	p.4
I Globe Színház (POL)	p.4
Teatr The Globe (HUN)	p.5
S2 img. 02	p.6
Un tributo alla ferrovia di Stockton e Darlington (ITA)	p.7
A Tribute to the Stockton and Darlington Railway (ENG)	p.8
Ein Tribut an die Stockthon und Darlington Bahn (GER)	p.9
Pierwsza linia kolejowa na świecie: Stockton – Darlington (POL)	p.10
Elismerés a Stockton és Darlington-i vasútnak (HUN)	p.11
S3 img. 03	p.12
Brass Crosby (ITA)	p.13
Brass Crosby (ENG)	p.14
Brass Crosby (GER)	p.15
Brass Crosby (POL)	p.16
Brass Crosby (HUN)	p.17
S4 img. 04	p.18
John Walker (ITA)	p.19
John Walker (ENG)	p.20
John Walker (GER)	p.21
John Walker (POL)	p.22
John Walker (HUN)	p.23
S5 img. 05	p.24
Il Parmo o il Teesside Parmesan (ITA)	p.25
The Parmo or Teesside Parmesan (ENG)	p.26
Der Parmo oder Teesside Parmesan (GER)	p.27
Parmo z Teesside (POL)	p.28
Parmo vagy a Teesside-i Parmezán (HUN)	p.29
Disclaimer	p.30

**PROJECT EUROPE
CITY TELLERS
STOCKTON
ON TEES**

IL GLOBE THEATRE (ITA)

Il Globe è un edificio in stile Art Deco di Grado 2 (struttura di particolare interesse secondo la legislazione inglese), attualmente in ristrutturazione, sarà pronto per riaprire nella primavera del 2020. Alcuni tra i nomi più importanti nell'intrattenimento inglese e americano hanno suonato al Globe, per nominarne solo qualcuno: i Beatles, i Rolling Stones, Morecambe and Wise, i Bee Gees, Roy Orbison, T-Rex e Shirley Bassey. Una volta terminate le fasi finali per la messa a disposizione di un'offerta all'Heritage Enterprise Fund finalizzata a dare una nuova vita all'iconico edificio, nell'aprile del 2013 alla struttura fu applicato un telo protettivo. Ora il teatro art-deco è pronto per diventare un luogo di intrattenimento dal vivo, rinnovato e con una capacità di 3.000 posti, grazie ad un contributo dell'Heritage Lottery Fund di 4,5 milioni di sterline per la sua ristrutturazione. Molti degli arredi originali sono sopravvissuti e la Theatres' trust ha descritto l'edificio di Grado II come un "eccellente esempio del suo genere" e è stato inserito nel registro dei 68 edifici "a rischio". Nel 2017 il fondo National Lottery insieme a un finanziamento dello Stockton Borough Council, ha riportato a nuova vita il Globe. Il negozio Rediscover ha alcune apparecchiature e impianti del Globe in esposizione. Ora si procede a Sud verso la Town House fino all'Ufficio Informazioni Turistiche, il Rediscover Stockton Shop al 134B di High Street. Il negozio è situato vicino al prossimo luogo da visitare, qui si possono avere informazioni su tutto ciò che c'è da vedere e fare a Stockton, nei dintorni e nella Tees Valley. Appena fuori, sull'ampio marciapiede c'è un grande piedistallo rettangolare.

THE GLOBE THEATRE (ENG)

The Globe is a Grade II listed Art Deco theatre which has been restored, ready to open in Spring 2020. Some of the biggest names in British and American entertainment, The Beatles, The Rolling Stones, Morecambe and Wise, The Bee Gees, Roy Orbison, T-Rex and Shirley Bassey to name but a few, have all played the Globe. In April 2013 the building was carefully 'wrapped' to protect it as the final stages of a bid to the Heritage Enterprise Fund were put together to bring about a new beginning for this iconic building. And now the art-deco venue is ready to become a nationally renowned, 3,000 capacity, live entertainment venue with the Heritage Lottery fund contributing £4.5million towards the restoration. Many of the original ornaments have survived and the Theatres' trust described the Grade II -listed building as "an excellent example of its kind" and had it was one of 68 buildings on the 'at risk' register. In 2017 National Lottery funding brought life back into The Globe along with funding from Stockton Borough Council. The Rediscover shop has some of The Globe's fixtures and fittings on public display. Now walk South towards the Town House until you reach the Visitor Information Centre, the Rediscover Stockton Shop, at 134B High Street. This is near to your next location, here you can pick up information about all sorts of things to see and do in and around Stockton and the Tees Valley. Just outside on the wide pavement is a large rectangular plinth.

DAS GLOBE THEATER (GER)

Der Globe ist ein denkmalgeschütztes Art-Deco-Theater, das vor kurzem restauriert wurde und das im Frühjahr 2020 wiedereröffnet werden soll. Beispielsweise die Beatles, The Rolling Stones, Morecambe und Wise, The Bee Gees, Roy Orbison, T-Rex und Shirley Bassey sind in der Vergangenheit im Globe aufgetreten. Im April 2013 wurde das Gebäude sorgfältig „eingehüllt“, um es zu schützen, während gleichzeitig eine Bewerbung für den „National Lottery Heritage Fund“ fertiggestellt wurde. Nur mit finanzieller Hilfe von außen konnte es den Neuanfang für das ikonische Gebäude überhaupt gegen. Jetzt ist der Globe bereit, zu einem national renommierten Veranstaltungsort mit 3.000 Plätzen zu werden. Der Heritage Fund hat 4,5 Millionen Pfund zur Restaurierung beigetragen. Viele der ursprünglichen Ornamente sind erhalten geblieben und die „Theatres Trust“, eine Stiftung zum Schutz von Theatern in England, beschreibt das Gebäude als ein exzellentes Beispiel für diese Bauweise. Im Jahr 2017 erweckte die letztlich gemeinschaftliche Finanzierung durch den Heritage Funds und das Stockton Borough Council den Globe zu neuem Leben. Im Rediscover-Shop können Sie sehen, wie die Inneneinrichtung früher einmal ausgesehen hat. Gehen Sie nun nach Süden in Richtung Rathaus, bis Sie den Rediscover Stockton Shop in der 134B High Street (Hohe Straße) erreichen. Dort finden Sie auch das Besucherinformationszentrum, wo Sie weitere Informationen über Stockton und die Region von Tees Valley (Tees Tal) erhalten können.

TEATR THE GLOBE (POL)

Teatr The Globe to zabytkowy budynek teatralny klasy II w trakcie renowacji, który ma zostać ponownie otwarty wiosną 2020 r. W czasach swojej świetności The Globe gościł największe gwiazdy brytyjskiej i amerykańskiej sceny rozrywkowej, m.in. The Beatles, The Rolling Stones, parę komików Morecambe i Wise, zespół Bee Gees, Roya Orbisona, T-Rex i Shirley Bassey. W kwietniu 2013 r. budynek został dokładnie „opakowany“. Osłona, stanowiąca jednocześnie reklamę obiektu, chroniła go do czasu zgromadzenia funduszy przez Heritage Lottery Fund, organizację która zajmuje się finansowaniem projektów związanych z ochroną dziedzictwa narodowego w Wielkiej Brytanii. Dzięki środkom (4,5 mln funtów) pozyskanym ze sprzedaży losów loterii narodowej The Globe z trzema tysiącami miejsc wkrótce znów otworzy swoje podwoje i wypełni się życiem. Liczne zachowane elementy dekoracyjne oraz inne walory budynku sprawity, że obiekt został uznany przez Theatres Trust (organizację zajmującą się w Wielkiej Brytanii ochroną budynków teatrów) za „doskonąły w swojej kategorii“. Został on też wpisany na listę rejestru zabytków zagrożonych, liczącą 68 obiektów. Teraz kierujemy się na południe. Idąc High Street w stronę Ratusza, docieramy do punktu informacyjnego Rediscover Stockton (dost. Odkryj Stockton na nowo! pod numerem 134B. Można tutaj pobrać rozmaite ulotki i zasięgnąć informacji o zabytkach i atrakcjach w mieście i całej dolinie rzeki Tees. Warto rzucić okiem na elementy wyposażenia i inne pamiątki związane z teatrem The Globe. Stąd zaledwie parę kroków dzieli nas od kolejnego ciekawego punktu: masywnego postumentu znajdującego się naprzeciwko centrum ARC.

I GLOBE SZÍNHÁZ (HUN)

A Globe II. fokozatú szecessziós színház, ami arra készül, hogy 2020 tavaszán megnyissák. A brit és az amerikai szórakoztatóiparból a legnagyobb neveket említhetjük, akik minden játszottak itt. Csak néhányan közülük: The Beatles, The Rolling Stones, Morecambe and Wise, The Bee Gees, Roy Orbison, T-Rex és Shirley Bassey. 2013-ban az épületet gondosan beburkolták, hogy megvédjék a Heritage Enterprise Fund kérése nyomán, hogy új kezdet nyíljön meg ennek az ikonikus épületnek a számára. Most ez a szecessziós helyszín kész arra, hogy 3.000 férőhellyel működő szórakozóhellyé váljon, amihez a Heritage/Örökség Lottó alapítvány £4,5 millióval járult hozzá. Az eredeti díszítés nagy része megmaradt és a "Theatres' Trust" a II. fokozatú épületet úgy írta le mint "típusának kitűnő példája" és egyike annak a 68 épületnek amelyek a "veszélyeztetett" listán szerepeltek. 2017-ben a National Lottery alapítvány a Stockton Városi Tanács alapítványával visszahozta az életet a Globe-ba. A Rediscover üzletben néhány kellék és régi felszerelés látható a Globe-ból. Déli irányba a Vároháza felé sétálunk, amíg elérjük a Visitor Information Centre-t és a Rediscover/Fedezd fel újra Stockton-t Üzletet, a High Street 134B-nél. Ez már a következő helyszínnél van, itt mindenféle információt szerezhetünk, arról, hogy mit érdemes megnézni és csinálni Stockton-ban, környékén és a Tees völgyében.

A széles járdán idekint van egy hatalmas négyszögletes talapzat.

UN TRIBUTO ALLA FERROVIA DI STOCKTON E DARLINGTON (ITA)

Ogni giorno alle 13:00 la parte superiore del piedistallo si apre e lo "Stockton Flyer" s'innalza dall'interno. Appena dopo, si può udire il primo scoppio. Il "Flyer" emerge dal piedistallo, spruzzando vapore e sferragliando prende vita. La macchina si muove e fa rumori simili a quelli dei primi motori a vapore. Il vapore esce dal Flyer, con cerchi di fumo dal retro. Come un drago di ferro il Flyer è un grande spettacolo e un buon tributo ai pionieri del vapore. Dopo qualche movimento frenetico, la macchina "magica" si calma e acquieta per poi riscendere nel piedistallo. Lo Stockton Flyer è un automa. Un pezzo di arte civica che celebra il ricco patrimonio ferroviario di Stockton e un grande ingegnere, George Stephenson e le sue locomotive. L'opera è stata ideata dagli artisti Rob Higgs e Keith Newstead e fu costruita in Cornovaglia. Le prime locomotive erano poco sicure e per i macchinisti era un lavoro molto pericoloso. Ci furono diversi incidenti fatali con l'esplosione delle caldaie. Nel 1828 due caldaie esplosero nel giro di quattro mesi, entrambe provocarono la morte dei macchinisti ed entrambe furono causate dalla valvola di sicurezza lasciata chiusa mentre i motori erano in fase stazionaria. Era una cosa difficile da imparare! Il mezzo di trasporto più veloce prima del treno passeggeri a vapore era il cavallo, il quale poteva galoppare da 40 a 48 km orari, ma era poco confortevole e si poteva sostenere per un periodo di tempo relativamente breve. Ma la Locomotiva Numero 1 poteva viaggiare per miglia a un a velocità di 24 km orari (km/h) e la locomotiva Stephenson's Rocket poteva arrivare a 48 km orari. Un moderno Eurostar e320 può viaggiare a 320 km/h.

La ferrovia di Stockton e Darlington (S&DR) è stata la prima ferrovia pubblica ad usare locomotive a vapore. Fu ufficialmente aperta il 27 settembre 1825. Il trasporto del carbone alle navi divenne un'attività lucrativa e la linea fu subito estesa verso un nuovo porto e una città a Middlesbrough, così "nacque" Middlesbrough. L'apertura della S&DR fu vista come una prova dell'efficienza del treno a vapore e il suo anniversario ha iniziato ad essere celebrato a partire da quel momento.

Il traffico passeggeri iniziò il 10 ottobre 1825. Più di 30.000 passeggeri utilizzarono il servizio tra luglio 1826 e giugno 1827. Dall'aprile 1826 l'orario delle corse fu ridotto di un'ora e un quarto e i passeggeri poterono viaggiare anche lungo una tratta opposta per il ritorno. Il viaggio medio durava 24 minuti e costava 4,50 sterline, ma nessuno era autorizzato a viaggiare lungo la corsia dei vagoni!

Questo è abbastanza sulla storia della ferrovia. Per maggiori informazioni si può sempre prendere il treno fa Thornaby Station per Darlington North Road, dove si trova la Locomotiva Numero 1 presso il Museo della Ferrovia.

Dal piedistallo del Flyer, si procede verso la vecchia Town Hall, conosciuta come "Town House". Si possono ammirare le fontane e controllare l'orario con la torre dell'orologio. Si può sbirciare dalle finestre per vedere il Council Chamber, una volta usato come sede del governo locale e della vita politica del distretto. Ora il governo locale ha sede al Civic Centre lungo la Church Road.

Parlando di politica e governo, è probabile che un famoso nativo di Stockton diede il suo nome all'espressione inglese "As bold as Brass!" (audace come Brass).

A TRIBUTE TO THE STOCKTON AND DARLINGTON RAILWAY (ENG)

Barbican is a historic gate leading to the Old Town in Krakow. It was erected in At 1.00 pm every day the roof of the plinth opens and the "Stockton Flyer" rises up from inside. Shortly after this the first blast of noise can be heard. It emerges from the plinth, gushing steam and clanking into life. The machine moves and makes noises reminiscent of the first steam engines.

Steam rises from the Flyer, with smoke circles shooting from the back. Like an iron dragon the Flyer is a great sight and a fine tribute to the pioneers of steam. After some frenzied activity, the "magical" machine slows and quietens, and then sinks back into the plinth. The Stockton Flyer is an automaton. A piece of civic art that celebrates Stockton's rich railway heritage and the great engineer, George Stephenson's Locomotives. It was designed by artists Rob Higgs and Keith Newstead and constructed in Cornwall.

The locomotives were unreliable at first and it was a very dangerous job for the drivers and firemen. There were several fatal accidents when boilers exploded. In 1828 two locomotive boilers exploded within four months, both killing the driver and both due to the safety valves being left fixed down while the engines were stationary. It was a steep learning curve! The fastest form of transport before the steam powered passenger railway was by a galloping horse at between 40 to 48 Kilometres per hour, not comfortable for the rider and only sustainable for a relatively short time. But Locomotion Number 1 could travel for miles at speeds of up to 24 Kilometres per hour (km/h) and Stephenson's Rocket could travel at 48 Kilometres per hour. A modern Eurostar e320 can travel at 320 km/h

The Stockton and Darlington Railway (S&DR) was the world's first public railway to use steam locomotives. It was officially opened on 27th September 1825. The movement of coal to ships became a lucrative business, and the line was soon extended to a new port and town at Middlesbrough, it was the "making" of Middlesbrough. The opening of the S&DR was seen as proof of the effectiveness of steam railways and its anniversary has been celebrated ever since.

Passenger traffic started on 10th October 1825. More than 30,000 passengers were carried between July 1826 and June 1827. By April 1826 the timetabled journey time had been reduced to 1 1/4 hours and passengers were allowed to travel on the outside. The average journey time now is 24 minutes and costs £4.50 but no one is allowed to travel on the outside of carriages!

Enough of the History of the Railways. If you want to know more - catch a train from Thornaby Station to Darlington North Road where you will find Locomotion Number 1 in the Railway Museum.

From the Flyer's plinth walk towards the old Town Hall known as the "Town House". Admire the fountains, check the time on the town clock tower. If you could peer in through the windows you would see the Council Chamber, once used for local government and where the politics of the Borough took place. The local government is now based at the Civic Centre on Church Road.

Speaking of Politics and Government, it is possible that a famous son of Stockton gave his name to the English expression "As bold as Brass!"

EIN TRIBUT AN DIE STOCKTHON UND DARLINGTON BAHN (GER)

Um 13 Uhr öffnet sich die Oberseite des Sockels. Kurz danach ist der erste Ton zu hören, Dampf tritt aus und der Stockton Flyer kommt aus dem Sockel. Die Skulptur bewegt sich und erinnert an die ersten Dampfmaschinen. Als wäre er ein eiserner Drache speit der Flyer Rauch und Dampf und zollt damit den Pionieren dieser einst weltverändernden Technik seinen Tribut. Am Ende der spannenden Vorstellung verlangsamt und beruhigt sich die "magische" Maschine und sinkt dann wieder in den Sockel.

„The Flyer“ ist ein bürgerliches Kunstobjekt, das Stocktons reiches Eisenbahnerbe und den großen Ingenieur George Stephenson feiert. Es wurde von den Künstlern Rob Higgs und Keith Newstead entworfen und in Cornwall gebaut.

Dampflokomotiven waren anfangs unzuverlässig und für Führer und Feuerwehrleute gefährlich. Bei der Explosion von Kesseln gab es mehrere tödliche Unfälle. 1828 explodierten sogar zwei Lokomotivkessel innerhalb von nur vier Monaten. In beiden Fällen wurde der Zugführer getötet, weil die Sicherheitsventile verschlossen blieben während der Zug stand.

Die schnellste Art der Fortbewegung vor der Entdeckung der Eisenbahn war ein galoppierendes Pferd mit einer Geschwindigkeit von 40 bis 48 km/h – nicht gerade bequem für den Reiter und die Tiere waren sehr schnell erschöpft. Die Locomotion Nummer 1 konnte jedoch schon lange Strecken mit 24 km/h fahren und Stephenson's Rocket erreichte sogar 48 km/h. Ein moderner „Eurostar e320“ erreicht eine Geschwindigkeit von 320 km/h.

Die „Stockton and Darlington Railway“ (S & D Bahn) war die erste öffentliche Eisenbahn der Welt, in der Dampflokomotiven eingesetzt wurden. Sie nahm am 27ten September 1825 offiziell den Betrieb auf. Der Transport der benötigen Kohle auf Schiffen wurde dadurch ein lukratives Geschäft und die Eisenbahnlinie wurde bald bis zum Hafen der Stadt Middlesbrough verlängert. Die Stadt erhielt dadurch einen enormen Entwicklungsschub. Auch deswegen gilt die Eröffnung der S & D Bahn als ein Beweis für die Effektivität der dampfgetriebenen Eisenbahn und ihr Jubiläum wird seitdem gefeiert. Der Passagierverkehr begann am 10. Oktober 1825. Zwischen Juli 1826 und Juni 1827 wurden mehr als 30.000 Passagiere befördert. Die Reisezeit wurde auf 1 ¼ Stunde reduziert. Die durchschnittliche Fahrt dauert heute 24 Minuten und kostet 4,50 €. Es ist nicht mehr so wie früher erlaubt, draußen auf dem Waggon zu reisen!

Genug von der Geschichte der Eisenbahn. Wenn Sie mehr wissen wollen, dann fahren Sie mit einem Zug von der Thornaby Station zur Darlington North Road, wo Sie die Lokomotive Nummer 1 im Eisenbahnmuseum finden können.

Gehen Sie nun bitte vom Sockel des Flyers zum alten Rathaus, das als "Town House" bekannt ist. Bewundern Sie die Springbrunnen und überprüfen Sie die Uhrzeit auf dem Stadtuhrturm. Wenn es möglich wäre, in die Fenster zu schauen, dann würden Sie die Ratskammer sehen, die einst für die Kommunalverwaltung genutzt wurde und wo die Politik des Bezirks stattfand. Die örtliche Regierung befindet sich heutzutage im „Civic Center“ in der Church Road.

PIERWSZA LINIA KOLEJOWA NA ŚWIECIE: STOCKTON – DARLINGTON (POL)

Codziennie o 13.00 pokrywa postumentu otwiera się, a z jego wnętrza powoli wyłania się tajemniczy wehikuł. Towarzyszy mu dźwięk szczekającej maszynierii i obłoki pary. Ruchy maszyny i wydobywające się z niej odgłosy przypominają działanie pierwszych silników parowych. Po początkowych, nieco gwałtownych ruchach, maszyna zwalnia i wycisza się, a po skończonym pokazie znika we wnętrzu postumentu. Instalacja, zaprojektowana przez Roba Higgsa i Keitha Newsteada, a wykonana w Cornwelli, upamiętnia pionierów kolei parowej i pierwszą lokomotywę wielkiego inżyniera, Georga Stephensa.

Przypomnijmy, że pierwsze lokomotywy były bardzo zawodne i stwarzały duże zagrożenie dla maszynistów i pasażerów. W wyniku wybuchu kotła doszło nawet do kilku wypadków śmiertelnych. W roku 1828 dwa takie zdarzenia miały miejsce w odstępie zaledwie czterech miesięcy. W obu przyczyną nieszczęścia było pozostawienie zamkniętych zaworów bezpieczeństwa przy unieruchomionym silniku. Tak wiele trzeba się było jeszcze nauczyć... Przed epoką kolej pasażerskich obsługiwanych przez lokomotywy parowe najszybszym znanym sposobem przemieszczania się była jazda konna. Jeździec w galopie rozwijał prędkość od 40 do 48 kilometrów na godzinę. Taki sposób podrózowania był jednak dość niedogodny i ograniczony do krótkich dystansów. Dla porównania: pierwsza lokomotywa parowa mogła przez długi czas utrzymywać prędkość do 24 km/h, a „Rakieta” Stephensa nawet 48 km/h. Współczesny pociąg Eurostar e320 rozwija prędkość, bagatela, 320 km/h. Linia kolejowa S&DR (Stockton and Darlington Railway) była pierwszą publiczną linią kolejową na świecie obsługiwana przez lokomotywy parowe. Jej oficjalne otwarcie miało miejsce 27 września 1825 r. W tym czasie transport węgla na statki przynosił bardzo duże zyski, więc linia została wkrótce wydłużona i sięgała do nowego portu i miasta Middlesbrough. W zasadzie w głównym stopniu to ona zadecydowała o jego rozwoju. Otwarcie linii S&DR postrzegano jako dowód efektywności kolej parowych a kolejne rocznice jej otwarcia świętowano z należytą pompą. Ruch pasażerski na linii Stockton – Darlington rozpoczął się 10 października 1825 r. W okresie od lipca 1826 r. do czerwca 1827 r. skorzystało z niego 30 tys. osób. W kwietniu 1826 r. rozkładowy czas przejazdu na trasie uległ skróceniu do 1 1/4 godziny, a pasażerom wolno było w trakcie podróży przebywać na zewnątrz pociągu! Dziś średni czas przejazdu pociągu na tej trasie wynosi co prawda tylko 24 minuty i kosztuje 4,5 funta, ale na zewnątrz wychodzić już nie można...

Chcesz dowiedzieć się więcej na ten temat rozwoju kolei? Złap pociąg ze stacji Thornaby do Darlington North Road, a tam w Muzeum Kolejnictwa zobaczysz m.in. Lokomotywę Numer 1.

Żegnamy się ze stalowym smokiem, który poszedł już spać, i kierujemy w stronę starego Ratusza. Po drodze możemy podziwiać fontanny i sprawdzić godzinę na ratuszowej wieży zegarowej. Gdybyśmy zajrzeli przez okno do wnętrza Ratusza, moglibyśmy zobaczyć salę obrad, gdzie niegdyś odbywały się posiedzenia lokalnych władz i gdzie toczyła się miejscowa polityka. W tej chwili władze Stockton obradują w centrum administracyjnym na Church Road. Skoro mowa o polityce i rządach, nie możemy nie wspomnieć jednego ze znanych mieszkańców Stockton, któremu język angielski zawdzięcza powiedzenie: „As bold as brass”. Idiom ten oznacza w wolnym tłumaczeniu na polski: „z tupetem”, „w bezczelny sposób”. A skąd się wziął, zaraz wyjaśnimy. Podobnie jak to, że tupet w tym przypadku był tak naprawdę wielką odwagą.

ELISMERÉS A STOCKTON ÉS DARLINGTON-I VASUTNAK (HUN)

Megemlékezés a Stockton és Darlington közötti vonatról

Délben 1 órakor a talapzat teteje kinyílik minden nap és a "Stockton Flyer" kirepül. Ezután röviddel az első robaj felhangzik ami a talapzatból jön, góz csap ki és csegetés hallatszik. A szerkezet az első gózmozdonyokra emlékeztetve mozog és zajt csap. A "Flyer"-ből góz tódul ki, a hátsó részéből füst kavarog. A "Flyer" nagyszerű látványt nyújt, olyan mint egy vas sárkány és igazi tiszteletteljes emlékezetető a gózgép úttörőre. Néhány vad mozdulat után a "varázs" gép lelassul és elcsendesedik majd visszasüllyed a talapzatba. A "Stockton Flyer" automata. A városi művészeti egy olyan darabja, ami a nagy mérnöknek, George Stephenson-nak és Stockton gazdag vasúti történelmének állít emléket. Rob Higgs és Keith Newstead művészük terveztek és Cornwall-ban készült el. A mozdonyok megbízhatatlanok voltak először, a vezetők és a tűzoltók munkája veszélyes volt. Számtalan halálos baleset történt, amikor a kazán felrobbant. 1828-ban 4 hónapon belül két kazán robbant fel, ami megölte a vezetőket és mindenkitő a biztonsági szelepnék volt köszönhető, amit lezártak miközben várakoztak. Nehéz tanulási folyamat volt. A gózmeghajtás előtt a közlekedés leggyorsabb formája a vágatató ló volt, ami 40-48 km-t jelentett óránként, de ez nem volt valami kényelmes a lovasnak és nem lehetett hosszú távon fenntartani. Ugyanakkor a "Locomotion Number 1" mérföldeken keresztül 24 km/h sebességgel tudott közlekedni és Stephenson "Rocket"-ja 48 km/h-val. Az "Eurostar e320" 320 km/h-val utazik.

A Stockton és Darlington vasútvonal (S&DR) a világ első gózmozdonyos közösségi vasútvonala volt. Hivatalosan 1825 szeptember 27-én nyitották meg. A szén hajókra szállítása virágzó üzlet lett és a vasútvonalat hamarosan Middlesborough városáig és egy új kikötőig meghosszabbították. Az S&DR megnyitását a gózvontatású vasutak hatékonysága bizonyítékának tekintették és azóta is elismerik.

Az utasforgalom 1825. október 10-én indult meg. 1826 július és 1827 júniusa között több mint 30.000 utast szállítottak. 1826 áprilisára a menetrendi utazási idő 1 1/4 órára csökkent és az utasoknak megengedték, hogy kívül utazzanak. Most az átlagos utazási idő 24 perc és az ára £4.50, de a vonat külső részén tilos utazni.

Elég a vonat történelméről. Ha többet szeretnél erről tudni, szállj vonatra a Thornaby állomásnál Darlington North Road felé ahol a Vasúti Múzeumban megtalálod a "Locomotion Number 1"-t.

A Flyer talapzattól sétálj a Városháza (Town House) felé. Csodáld meg a szökőkutakat, ellenőrizd az időt a toronyórán. Az ablakokon bekukucskálva a Council Chamber/tanácstermeket látod, amelyeket egykor a helyi önkormányzat használt és ahol várost kormányoztak. A helyi önkormányzat most a Civic Centre-ben van a Chuch Road-on.

BRASS CROSBY (ITA)

Un avvocato radicale e sindaco della città di Londra

Brass Crosby nacque nel 1725, era il figlio di Hercules Crosby, un rispettabile abitante di Stockton-on-Tees e di sua moglie Mary Brass. Il suo nome inusuale deriva dal cognome della madre da nubile. Dopo una buona formazione scolastica a Stockton, andò a Sunderland per lavorare come avvocato, poi si trasferì a London, come il famoso Dick Whittington, per cercare fama e fortuna. Fece per diversi anni il procuratore e diventò un membro del Consiglio del distretto di Tower, in particolare dell'ufficio del Remembrancer di Londra. Nel 1758 fu eletto al Consiglio cittadino e Sceriffo "laico" nel 1764. Nel 1765 Crosby fu eletto Alderman e nel 1768 entrò tra i membri del Parlamento per il paese di Honiton e nel 1770 divenne sindaco di Londra. Quando fece il giuramento da Sindaco, ai suoi cittadini affermò: "A rischio della mia vita, proteggerò voi nei vostri diritti legittimi e privilegi". Come Sindaco (e quindi magistrato capo della città), una delle sue prime azioni fu quella di rifiutare il mandato dell'Ammiragliato per il reclutamento forzato di cittadini nella Marina Reale e per questo ordinò il posizionamento di agenti in tutte le strade della città per evitare il sequestro di uomini. Respingendo il mandato per il reclutamento forzato e sollecitando l'uso delle ricompense, egli aiutò ad assicurare alla Marina uomini che volevano volontariamente arruolarsi e che a questi fosse destinata una paga dignitosa. Crosby diede inizio a un famoso dibattito alla Camera dei Comuni sulla pubblicazione dei dibattiti parlamentari. Nel 1771 un editore di quotidiani, chiamato Miller, era in serie difficoltà con il Parlamento per aver pubblicato i verbali della Camera dei Comuni. I dibattiti precedenti venivano pubblicati sotto falso titolo come "dibattiti di Lilliput" e ai membri del Parlamento che intervenivano venivano assegnati dei nomi finti. Questa volta i parlamentari furono indicati con i loro veri nomi, per questo la pubblicazione li fece infuriare. Fu inviato un messaggero all'editore con un mandato di arresto che fu portato di fronte a Brass Crosby affinché pronunciasse una sentenza. Crosby accettò di mandare avanti il dibattimento, affermando che i cittadini del Paese avevano il diritto di conoscere quello che i loro rappresentanti dicevano e facevano. Crosby non si rifiutò solo di condannare l'editore, ma addirittura accusò il messaggero di aggressione e arresto illegittimo, dato che il mandato "generale" non descriveva a sufficienza l'accusa, chi fosse il destinatario e quale fosse la violazione. Il Parlamento era furibondo! Brass Crosby fu portato di fronte al Parlamento. Egli affermò che la Carta di Londra gli assicurava il ruolo di protettore dei diritti della popolazione e che il suo dovere era quello di difendere questi diritti e questo era il suo compito principale. Fu imprigionato nella Torre di Londra. Re Giorgio III ordinò che il prigioniero raggiungesse la Torre con una barca, per evitare che venisse aiutato ad evadere lungo il tragitto. Quando fu rilasciato dopo sei settimane ci fu una grande festa, furono accesi falò, fu organizzato un saluto con 21 colpi di artiglieria e la sua carrozza fu scortata da altre 53. Verso la fine del suo viaggio la gente prese il posto dei cavalli nel trainarla. Da quel giorno in poi, viene pubblicato il verbale della Camera dei Comuni e non è stato mai più messo in atto nessun tentativo di censura della stampa sui lavori del Parlamento.

BRASS CROSBY (ENG)

A radical lawyer and Lord Mayor of the City of London

Brass Crosby was born in 1725, he was the son of Hercules Crosby, a respectable burgess of Stockton-on-Tees and his wife Mary Brass. His unusual Christian name was in fact his mother's name before she married Hercules. After a good local education, he went to Sunderland to work for a solicitor, and then moved to London, like the famous Dick Whittington, to seek his fame and fortune. He served several years as an attorney and became a member of the common council of Tower Ward, the City Remembrancer. In 1758 he was elected to the City Council and elected 'lay' Sheriff in 1764. In 1765 Crosby was elected an Alderman and in 1768 he was elected as Member of Parliament for Honiton and in 1770 was elected as Lord Mayor of London. When sworn in as Lord Mayor he assured his fellow citizens that "At the risk of my life I will protect you in your just rights and privileges". As Lord Mayor (and therefore chief magistrate for the City), one of his first acts was to refuse to enforce Admiralty warrants to Press Gang Londoners into the Royal Navy and he ordered constables to be positioned "at all avenues" of the City to prevent the seizure of men. By refusing to back the press warrants and urging the use of the City Bounty instead, he helped ensure that the Royal Navy recruited the men that really wanted to serve, and that they were paid properly for doing so. Crosby engaged in a famous battle with the House of Commons over publishing Parliamentary debates. In 1771 a printer of a newspaper called Miller was in deep trouble with Parliament for daring to publish the proceedings of the House of Commons. Previously debates had been published under false titles such as "debates of Lilliput" and fictitious names were given to the MPs who spoke. This time the MPs had been named and they were furious. As part of a long legal wrangle a messenger was dispatched with a warrant to arrest the printer, and he was brought before Brass Crosby for sentencing. Crosby refused to do any such thing, saying that the citizens of our Country had the right to know what those who represented them and made their laws were saying and doing. Not only did Crosby refuse to punish the printer, but he charged the messenger with assault and wrongful arrest as the "general" warrant did not properly describe its power, whom it was for, or what the offence was. Parliament was livid! Brass Crosby was taken before it. He argued that London Charters granted him the role of protecting the rights of the people, and that it was his duty to uphold these rights, and it was his first duty. He was sentenced to imprisonment in the Tower of London. King George III ordered that he be taken there by boat to avoid him being rescued on the way.

When he was released 6 weeks later there was great jubilation – bonfires were lit, there was a 21-gun salute and his carriage was escorted by 53 others. Towards the end of its journey people replaced the horses pulling it. From that day on, verbatim reports of the House of Commons have been published, and there has never been any attempt again to stifle the freedom of the press in reporting proceedings.

BRASS CROSBY (GER)

Ein radikaler Anwalt und Oberbürgermeister die Stadt London

Brass Crosby wurde 1725 geboren. Er war der Sohn von Hercules Crosby, einem angesehenen Bürger von Stockton-on-Tees und seiner Frau Mary Brass. Sein ungewöhnlicher christlicher Name war also der Nachname seiner Mutter, bevor sie Hercules heiratete. Auf Basis seiner guten Ausbildung ging er nach Sunderland, um zunächst für einen Rechtanwalt zu arbeiten. Anschließend zog es ihn, genauso wie den berühmten Dick Whittington, nach London, um seinen Ruhm und sein Glück zu suchen. Er arbeitete nunmehr selbst mehrere Jahre als Rechtsanwalt und wurde ein Mitglied des Gemeinderats von Tower Ward (Stadtbezirk), für den er das Amt des City Remembrancers ausübte (Stadtchronist, Zeremonienoffizier und Protokollchef). 1758 wurde er in den Stadtrat gewählt und 1764 auch zum "Laien" (lay) Sheriff. 1765 wurde Crosby Alderman, 1768 wurde er zum Mitglied des Parlaments der Region Honinton und 1770 zum Oberbürgermeister von London. Nach seiner Vereidigung versicherte er seinen Mitbürgern, dass „ich Sie bei meinem Leben in Ihren Rechten und Privilegien schützen werde“. Als Oberbürgermeister (und damit gleichzeitig höchster Richter der Stadt) bestand eine seiner ersten Handlungen darin, die Umsetzung der Admiralitätsbefehle der Londoner Einberufungskommission der Royal Navy zu verweigern. Er befahl Polizisten, sich „auf allen Wegen“ der Stadt zu positionieren, um die Zwangsrekrutierung von Bürgern zu verhindern. Er erreichte letztlich, dass die Royal Navy nur Personen rekrutieren konnte, die es wollten und die dafür auch ausreichend bezahlt wurden. Crosby engagierte sich auch in einer berühmten kämpferischen Debatte im britischen Unterhaus bei der es um die allgemeine Veröffentlichung von Parlamentsdebatten ging. Im Jahr 1771 hatte ein Drucker namens Miller große Probleme mit dem Parlament, weil er es gewagt hatte, tatsächliche Sitzungsinhalte des Unterhauses zu veröffentlichen. Zuvor waren Debatten nur unter falschen Titeln, wie z. B. "Debatten von Lilliput" veröffentlicht worden. Beteiligten Abgeordneten wurden stets fiktive Namen zugeordnet. Miller hatte die Abgeordneten stattdessen real benannt und sie waren deswegen wütend. Im Rahmen eines langen Rechtsstreits wurde der Drucker verhaftet und zwecks höchstrichterlicher Verurteilung Brass Crosby vorgeführt. Crosby lehnte jedoch eine Verurteilung ab und erklärte stattdessen, die Bürger Englands hätten das Recht zu wissen, was diejenigen, die sie vertreten und die ihre Gesetze verabschieden tatsächlich sagen und tun. Die meisten Parlamentarier war außer sich vor Wut und Brass Crosby wurde gezwungen, sich vor dem Unterhaus erklären. Er argumentierte, dass sein Amt den Schutz der Rechte der Menschen zu seiner höchsten Pflicht macht. Er wurde trotzdem zu einer Gefängnisstrafe im Tower of London verurteilt. König Georg III befahl, dass er mit dem Boot dorthin gebracht werden sollte, um zu verhindern, dass er auf dem Weg befreit werden könnte. Als Brass Crosby 6 Wochen später freigelassen wurde, gab es eine große Feier, Freudenfeuer wurden entzündet, ein Salut von 21 Schüssen abgefeuert und seine Kutsche wurde von Anhängern eskortiert. Am Ende seiner Reise ersetzten einige Menschen sogar die Pferde, die die Kutsche zogen und von diesem Tag an wurden stets authentische Berichte aus dem Unterhaus veröffentlicht. Es wurde nie wieder versucht, die Freiheit der Presseberichterstattung einzuschränken.

BRASS CROSBY (POL)

Wojujący prawnik i lord major Londynu

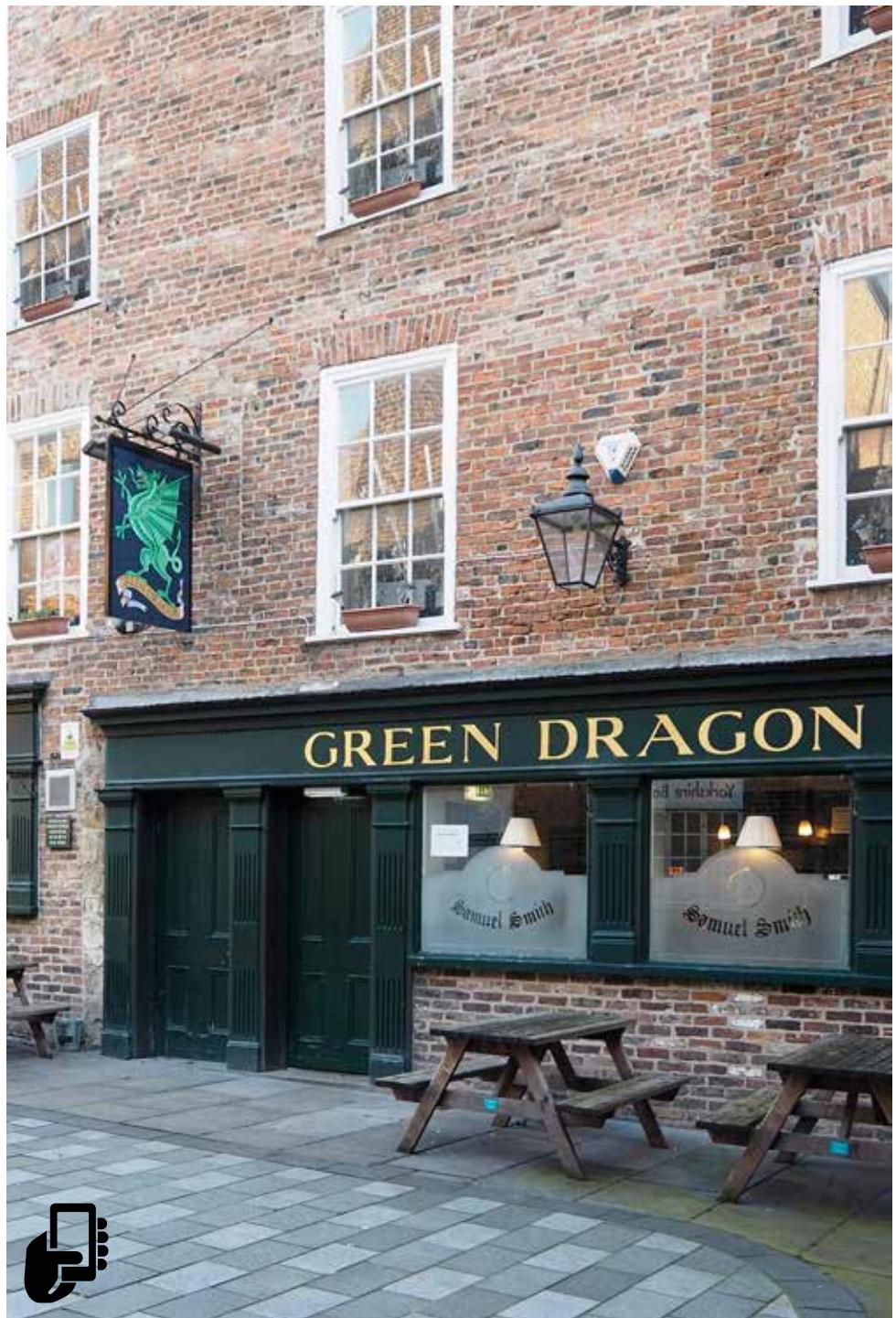
Brass Crosby urodził się w 1725 r., jako syn Herculesa Crosby'ego, szanowanego obywatela Stockton-on-Tees i jego żony Mary Brass. Jego nietypowe imię Brass to de facto panieńskie nazwisko matki. Po odebraniu dobrego wykształcenia w miejscowych szkołach, Brass Crosby przeniósł się do miasta Sunderland, gdzie pracował u radcy prawnego, a następnie do Londynu, gdzie miał, jak się potem okazało zrobić wielką karierę. W Londynie Brass Crosby zajmował kolejne, coraz bardziej odpowiedzialne stanowiska. Kiedy wreszcie w 1770 r. wybrano go na lorda majora Londynu, przyrzekł wobec współobywateli, że „zamierza bronić ich praw i przywilejów, nawet za cenę własnego życia”. Gdy sprawował funkcję lorda majora (a tym samym głównego sędziego w mieście), jedną z jego pierwszych decyzji była odmowa wprowadzenia w życie nakazu Admiralicji dotyczącego przymusowych zaciągów do wojska. Zarządził, by policja pilnowała porządku publicznego na wszystkich ulicach miasta i nie dopuszczała do przymusowej rekrutacji. Dzięki temu Marynarka Królewska rekrutowała tylko tych mężczyzn, którzy naprawdę chcieli w niej służyć, i którzy byli za to odpowiednio wynagradzani. Crosby zaangażował się w osławioną batalię z Izbą Gmin o publikowanie debat parlamentarnych. W 1771 r. pewien drukarz, niejaki Miller, popadł w poważne kłopoty z powodu opublikowania w gazecie treści posiedzenia Izby Gmin. Wcześniej jej debaty były publikowane pod fikcyjnymi tytułami, np. „debaty kartów”, a zabierającym głos członkom parlamentu nadawano przezwiska. Tym razem podane zostały prawdziwe personalia, co wywołało prawdziwą burzę. Rozpoczęła się dłuża droga prawa... Do drukarza wysłano posłańca z nakazem aresztowania. Następnie został postawiony przed Brassem Crosbym, który miał wydać wyrok. Crosby odmówił jednak wymierzenia kary, oświadczając, że obywatele jego kraju mają prawo wiedzieć, co ich reprezentanci w parlamencie mówią, i co robią. Crosby nie tylko odmówił wydania wyroku, ale również oskarżył posłańca o napaść i bezprawne zatrzymanie drukarza, motywując to nieodpowiednią treścią nakazu, który nie spełniał obowiązujących wymogów prawnych. W Parlamencie zawrzało! Brass Crosby został wezwany do złożenia wyjaśnień. Argumentował, że zgodnie z obowiązującymi przepisami jego podstawowym obowiązkiem jest stać na straży praw obywatelskich. Nie udało mu się jednak obronić i został skazany na areszt w Tower of London. Król Jerzy III zarządził, że ma tam zostać przetransportowany drogą wodną, chcąc w ten sposób uniemożliwić odbicie więźnia. Kiedy po sześciu tygodniach z uwagi na protesty spoteczne został zwolniony z aresztu, zapanowała wielka radość: palono ogniska, oddano salwę honorową, a jego powóz był eskortowany przez 53 inne. Pod koniec drogi uczestnicy przemarszu wypręgły konie z powozu Crosby'ego i ciągnęli powóz sami. Później nie próbowało już ograniczać wolności prasy w kontekście sprawozdań z działalności obrad parlamentu.

BRASS CROSBY (HUN)

A radikális ügyvéd és London városának főpolgármestere

Brass Crosby 1725-ben született mint Hercules Crosby, a tiszttetreméltó Stockton-i polgár és Mary Brass fia. Szokatlan kereszneve valójában édesanya lánykori neve volt Hercules-zel való házassága előtt. Itt kapott jó oktatása után Sunderlandba ment és egy ügyvédnél dolgozott, majd mint a híres Dick Whittington Londonba ment, hogy szerencsét próbáljon. Számos évet ledolgozott ügyvédként és a Tower Ward/örei közösségi tanácsának tagja lett, mint City Remembrancer/Városi Képviselő. 1759-ban beválasztották a városi tanácsba és 1764-ben közösségi sheriffnek választották. 1765-ben városi főtisztviselőnek, 1768-ban Honiton parlamenti képviselőjének, 1770-ben London főpolgármesterének választották. Amikor beiktatták biztosította a polgárokat, hogy "megvédelek benneteket életem árán is igaz jogaitokban és kiváltságaitokban". Főpolgármesterként első tevékenysége az volt, hogy visszautasítsa az admirálitás parancsait hogy a londoni bandákat a Royal Navy/Királyi Tengerészet-be kényszerítsék és rendőrökkel állítottatott a város minden sugárútjára, hogy az emberek elfogását megakadályozza. Az erőszakos besorozás elutasításának és a városi jótékonykodás segítségének köszönhetően segített abban, hogy a Királyi Tengerészet csak azokat az embereket sorozza be akik valóban be akartak lépni és rendesen megfizessék őket. Crosby az alsóházzal nevezetes csatába bonyolódott a parlamenti viták közzétételével kapcsolatban. 1771-ben egy Miller nevű újságkiadó súlyos bajba került mivel merészen publikálta az alsóház ténykedéseit. Korábban a vitákat hamis címekkel adták ki mint "Lilliput vitál" és fiktív neveket adtak a felszólaló képviselőknek. Ez alkalommal azonban megnevezték őket és emiatt dühöngtek. Hosszú, jogi perlekedés után egy küldönccel utasítást küldtek, hogy tartóztassák le a nyomdászt és Brass Crosby elé állították, hogy ítélezzen. Crosby visszautasította, hogy megtegye azt mondva, hogy az ország lakosainak joga van, hogy tudják mit mondanak és csinálnak azok, akik őket képviselik és a törvényeiket hozzák. Crosby nemcsak azt utasította vissza, hogy megbüntesse a nyomdászt hanem a küldönccöt a nyomdász fenyegetésével vádolta meg és jogtalan letartóztatással és azzal, hogy az általánosan megfogalmazott utasítás nem jelölte meg, hogy milyen jogon és kinek szánták azt vagy, hogy milyen vétség miatt. A parlament dühöngött. Brass Crosby-t a parlament elé citálták. Azzal érvelt, hogy a London Charta feljogosítja arra, hogy az emberek jogait megvédje és neki kötelezettsége, hogy ezeket a jogokat megtartsa és ez az elsődleges feladata. Börtönbüntetésre ítélték a Tower of London-ban. III György király azt parancsolta, hogy csónakkal vigyék, hogy az odavezető úton a kimentését megakadályozzák.

6 héttel később, kiszabadulásakor nagy ünnepségek voltak - örömtüzeket gyújtottak, 21 üdvözlő ágyúlövés volt és hintóját 53 másik hintóval kísérték. Az út végén emberek vontatták tovább kocsiját a lovak helyett. Ettől a naptól kezdve az alsóházból szószerinti tudósítások jelentek meg és soha nem történt kísérlet arra, hogy megakadályozzák a sajtószabadságot, az események közlését.

JOHN WALKER (ITA)

L'inventore dei fiammiferi

John Walker nacque a Stockton-on-Tees, contea di Dueham, il 29 maggio 1781. Era un uomo acculturato, frequentò la scuola locale e divenne apprendista di Watson Alcock, il chirurgo più importante della città. Tuttavia, egli non amava le operazioni chirurgiche, per questo abbandonò la professione dedicandosi alla farmacia. Dopo aver studiato a Durham e York, nel 1818 aprì una piccola farmacia al 59 di High Street a Stockton. Walker morì a Stockton il primo maggio 1859 e fu sepolto nel pavimento della chiesa di Santa Maria a Norton, vicino la sua città natale.

Avete mai provato ad accendere un fuoco sfregando due bastoncini di legno? Prima dei fiammiferi, la gente usava accendere il fuoco attraverso le scintille create battendo una pietra sul ferro o anche con antichi metodi, ad esempio, facendo roteare e frizionare un bastoncino o "bacchetta" molto velocemente, per riscaldare dei carboni posti su una base di stoppe, in seguito racchiusi nelle mani e soffiati fino a quando non si generava il fuoco. Una pratica difficile, utilizzata sin dai tempi antichi e che ci rimanda all'idea di una bacchetta magica con scintille che escono dalla sua punta.

John Walker si interessò ai metodi per accendere un fuoco in modo facile. Già si conoscevano delle composizioni chimiche che si incendiavano attraverso un'esplosione, ma non era possibile trasmettere la fiamma a un materiale a lenta combustione, come il legno. Mentre Walker stava preparando una composizione per l'illuminazione, un bastoncino che era caduto dentro prese fuoco per un'accidentale frizione. Subito capì il valore pratico di quella scoperta e iniziò a creare fiammiferi. Questi erano bastoncini di legno o stecche di cartone, ricoperti di zolfo e dotati di una punta fatta di una mistura di solfato di antimonio, clorato di potassio e gomma. Il solfuro serviva a trasmettere la fiamma al legno.

Forse a causa delle sue origini quacchere, Walker rifiutò di brevettare la sua invenzione, nonostante l'incoraggiamento di Michael Faraday ed altri. Walker pensava che la sua scoperta fosse così importante per la gente comune, da dover essere liberamente accessibile a chiunque. I diritti gli furono riconosciuti solo dopo la sua morte. I fiammiferi moderni furono creati dallo svedese Gustav Erik Pasch.

JOHN WALKER (ENG)

the inventor of the Friction Match

John Walker was born in Stockton-on-Tees, County Durham, on 29th May 1781. He was well educated. He went to the local grammar school and was afterwards apprenticed to Watson Alcock, the principal surgeon of the town serving him as an assistant. He had, however, an aversion to surgical operations, and had to leave the profession, turning instead to chemistry. After studying at Durham and York, he set up a small business as a chemist and druggist at 59 High Street, Stockton, around 1818. Walker died in Stockton on May 1, 1859 and was buried in the grounds of St Mary's Church in Norton, near Stockton.

Have you ever tried rubbing two sticks together to make fire? Before the friction match was invented people made fire by striking sparks into tinder with a flint on iron or sometimes even by the ancient method of a fire bow used to turn a short stick or "wand" very quickly so that friction produced hot embers which were placed in a "nest" of tinder and then blown on while held in cupped hands until fire was produced. A difficult and tricky practice which had been carried out since ancient times and gave us the idea of a "magic wand" with sparks flying from its tip.

John Walker developed an interest in trying to find a means of obtaining fire easily. Several chemical mixtures were already known which would ignite by a sudden explosion, but it had not been found possible to transmit the flame to a slow-burning substance like wood. While Walker was preparing a lighting mixture on one occasion, a match which had been dipped in it took fire by an accidental friction upon the hearth. He at once appreciated the practical value of the discovery and started making friction matches. They consisted of wooden splints or sticks of cardboard coated with sulphur and tipped with a mixture of sulphide of antimony, chlorate of potash, and gum, the sulphur serving to communicate the flame to the wood.

Perhaps because of his Quaker background, Walker refused to patent his invention, despite being encouraged to by Michael Faraday and others. Walker thought his invention was so significant for ordinary people that it should be freely available for anyone to make. The credit for his invention was attributed only after his death. Today's modern safety matches were created by the Swedish chemist, Gustaf Erik Pasch.

JOHN WALKER (GER)

Der Erfinder des Streichholz, Zündholz

John Walker wurde am 29. Mai 1781 in Stockton-on-Tees im county Durham, geboren. Er war für die damalige Zeit hochgebildet. Er besuchte die örtliche Oberschule und wurde anschließend von Watson Alcock, dem Chefchirurgen der Stadt, als Assistent ausgebildet. Walker hatte jedoch eine Abneigung gegen chirurgische Eingriffe und musste den Beruf aufgeben. Er wandte sich stattdessen der Chemie zu. Nach seinem Studium in Durham und York hatte er ein kleines Geschäft eröffnet und er war um 1818 als Chemiker und Apotheker an der 59 High Street in Stockton tätig. Walker starb am 1. Mai 1859 in Stockton und wurde auf dem Gelände der St. Mary's Church (Heilige Maria Kirche) in Norton, in der Nähe von Stockton begraben.

Haben Sie jemals versucht, zwei Stöcke zusammen zu reiben, um Feuer zu machen? Vor der Erfindung des Streichholzes haben Menschen mit Feuerstein und Eisen Feuer gemacht oder sie haben sogar die antike Methode verwendet, bei der man einen kurzen Stock oder Stab sehr schnell auf Reisig gedreht hat, sodass durch die Reibung eine heiße Glut entstand. Eine schwierige und knifflige Angelegenheit, die uns auf die Idee eines „Zauberstabs“ brachte, bei dem Funken von seiner Spitze fliegen.

John Walker entwickelte ein Interesse daran, eine eigene Methode zu entwickeln, um leicht Feuer zu machen. Es waren bereits einige Substanzen bekannt, die sich bei einer plötzlichen mini Explosion entzünden würden, aber es war nicht möglich gewesen, die Flamme auf einen langsam brennenden Stoff wie Holz zu übertragen.

Während Walker wie gewohnt eine entzündliche Mixtur zubereitete, wurde ein Stück Holz, dass er zuvor zum Anrühren verwendet hatte, durch zufällige Reibung am Herd entzündet. Walker erkannte sofort den praktischen Wert der Entdeckung und begann damit entzündliche Reibstäbe herzustellen. Sie bestanden aus kleinen Holz- oder Pappstäbchen, die mit Schwefel überzogen waren und mit einer Mischung aus Antimonsulfid und Kaliumchlorid bestrichen wurden, wobei der Schwefel dazu diente, die bei der Reibung entstehende Flamme auf das Stäbchen zu übertragen.

Vielleicht aufgrund seines Quaker-Hintergrunds weigerte sich Walker, seine Erfindung zu patentieren, obwohl Michael Faraday und andere ihn dazu ermutigten. Walker fand, dass seine Erfindung für gewöhnliche Menschen so bedeutsam war, dass sie jedem zur freien Verfügung stehen sollte. Erst nach seinem Tod wurde er als Erfinder des modernen Streichholzes anerkannt, wobei die heutzutage übliche Version vom schwedischen Chemiker Gustaf Erik Pasch entwickelt wurde.

JOHN WALKER (POL)

Wynalazca zapałek ciernych

John Walker urodził się w Stockton-on-Tees w hrabstwie Durham 29 maja 1781 r. Odebrał solidne wykształcenie: najpierw w miejscowej szkole podstawowej, a potem na terminie u Watsona Alcocka, głównego medyka w mieście, któremu asystował. Niestety ze względu na awersję do operacji chirurgicznych musiał zrezygnować z nauki zawodu i dla odmiany zajął się chemią. Po studiach w Durham i Yorku, około 1818 roku, założył niewielki interes chemiczno-farmaceutyczny pod adresem 59 High Street w Stockton. Zmarł w Stockton 1 maja 1859 r. a został pochowany w miejscowości Norton koło Stockton, przy kościele pod wezwaniem NMP.

Czy kiedykolwiek próbowałeś pocierać o siebie dwa patyki, aby wykrzesić ogień? Zanim wynaleziono zapałkę, ludzie zapalali ogień przez krzesanie iskier krzesaniem o krzemień, w taki sposób, by iskry padały na kawałek hubki. Inna metoda (łuku ogniwego) polegała na szybkim obracaniu patyka w otworze wydrążonym w kawałku drewna. Wytworzone w ten sposób tarcie powodowało powstawanie żaru, który następnie przenoszono na podpałkę i rozdmuchiwano, przy jednoczesnym osłanianiu go dłońmi do czasu pojawiения się płomieni. Jest to trudny sposób, ale praktykowany już w starożytności. To od niego wzięto się wyobrażenie magicznej różdżki z iskierkami wychodzącymi z jej końca.

John Walker postawił sobie za cel znalezienie łatwiejszej metody rozniecania ognia. W jego czasach znanych było już kilka mieszanek chemicznych, które zapalały się w wyniku nagłego wybuchu, jednak nie wiedziano, jak przenieść płomień na substancje wolnospalające się, takie jak drewno. Kiedy pewnego razu Walker przygotowywał mieszankę stującą do rozpalania ognia, kawałek drewna, który został w niej zanurzony zapalił się po przypadkowym potarciu nim o palenisko. Chemik od razu dostrzegł możliwość praktycznego wykorzystania tego zjawiska i przystąpił do produkcji zapałek według swojego pomysłu. Były to patyczki lub tekturowe paski pokryte siarką, zanurzone w mieszance siarczku antymonu, chloranu potasu i gumy. Do przeniesienia płomienia na drewno służyła w nich siarka.

Być może ze względu na swoje powiązania z kwakrami Walker nigdy nie opatentował swojego wynalazku, choć był do tego namawiany m.in. przez Michaela Faradaya. Walker uważa, że jego pomysł jest tak istotny dla zwykłych ludzi, że powinien być dostępny bez żadnych ograniczeń dla każdego, kto chciałby zapałki wytwarzać. Autorstwo wynalazku przypisano mu dopiero po śmierci. Zapałki znane nam współcześnie są produkowane według pomysłu szwedzkiego chemika, Gustafa Erika Pascha.

JOHN WALKER (HUN)

A dörzsgyufa feltalálója

John Walker Stockton-on-Tees-ben született, Durham megyében, 1781. május 29-én. Nagyon művelt volt. A helyi gimnáziumba járt és Waston Alcock-nál, a városi sebész főigazgatójánál segédként dolgozott. Mivel iszonyodott a sebészeti operációktól ott kellett hagynia ezt a foglalkozást, helyette a gyógyszerészethez fordult. Durham-ben és York-ban tanult, majd vegyészkként és gyógyszerészkként Stockton-ban, a High Street 59-ben kis üzletet nyitott 1818 táján. 1859. május 1-én itt Stockton-ban halt meg és Nortonban, Stockton közelében a St Mary Church-ben temették el.

Valószínűleg hallottál róla, hogy két fabotot egymáshoz dörzsölve tüzet gyújthatunk. A dörzsgyufa feltalálása előtt taplóra kovakővel vason szíkrát csiholtak vagy néha az íjfűrőt használták úgy, hogy egy rövid fabotot vagy pálcát gyorsan forgattak vele és a súrlódás forró parazsat hozott létre amit egy tapló kupakra helyeztek, és addig tartották a markukban és fújkálták amíg tüzet nem fogott. Nehéz és bonyolult gyakorlat volt, amit az ósi idők óta használtak az emberek és ez jelenik meg a varázspálcának az ötletében amikor a pálca végéből szíkrák csapnak ki.

John Walkert érdekelte, hogy hogyan lehetne könnyen használható tűzgyújtó szerszámot kitalálni.

Számos keveréket ismertek, amelyek hirtelen robbanást keltettek de nem találtak módot arra, hogy a lángot valami lassan-égő anyagra mint pl. a fa átvigye. Egy alkalommal amikor gyűjtő folyadékot készített és egy fadarabot belemártott ebbe véletlenül, az a kandallón dörzsölés hatására meggyulladt. Azonnal felismerte a felfedezés gyakorlati hasznát és dörzsgyufát kezdett készíteni. Faforgácsok voltak vagy keménypapírból készült rudacskák amit kénnel vont be és a hegyére antimon szulfid, káliumklorid, gumi és kén keverékét tette, hogy ezzel a lángot a fára átvigye.

Talán kvéker háttere miatt Walker visszautasította felfedezése szabadalmaztatását, annak ellenére, hogy Michael Faraday és mások is ezt javasolták. Walker úgy gondolta, hogy találmánya olyan fontos az embereknek, hogy bárkinek szabadságában kell, hogy legyen, hogy elkészítse. Találmányának elismerése csak halála után született meg. A mai modern biztonsági gyújtókat a svéd kémikus Gustaf Erik Pasch készítette el.

IL PARMO O IL TEESSIDE PARMENSAN (ITA)

Il mercato di Stockton era molto famoso e conosciuto una volta come "La Regina del Nord". High Street è la più vasta del paese, grande abbastanza da far passare un carro da otto buoi. Tutte le varietà di cibo locale e vestiti potevano essere trovate in questo mercato. Gli allevatori potevano portare il loro bestiame per la vendita, ad esempio oche, pecore, bovini e maiali. C'era sempre il rischio che qualche animale scappasse, fino al 1875, quando un decreto sulla salute pubblica vietò il mercato dei bovini in High Street. L'adozione di pesi e misure standard evitarono truffe ai clienti! Dal 1835 la Stockton Corporation assunse tre "ricercatori" di pesi e misure, che, insieme a "esperti" di pesce e carne, "ricercatori" sul burro e "assaggiatori" di birra, assicurarono standard di qualità. E' qui, vicino al mosaico fatto con ciottoli nel pavimento, che si trova il posto in cui venivano praticate la gogna e la fustigazione per punire i reati minori. In questa zona si può sentire il profumo del cibo nell'aria! Ci sono alcuni piccoli bar nelle vicinanze, take-away e ristoranti. Molti di questi servono prelibatezze locali da non perdere. Meglio dividere le portate con un amico, perché le porzioni contengono così tante calorie da poter correre una maratona.

Questo piatto è una cotoletta impanata nata a Middlesbrough e costituisce un popolare cibo da asporto nel Nord-Est dell'Inghilterra. Simile a uno schnitzel, generalmente è fatta con carne di maiale o pollo impanata e ricoperta con della besciamella o salsa al parmigiano. Nonostante il nome, la salsa viene preparata con il Cheddar e non con il parmigiano. La versione Teesside è differente da quella al parmigiano italiano perché è fatta con vitello e usa il gruviera al posto della besciamella.

Si dice che il Parmo sia stato inventato da Nicos Harris, chef dell'esercito Americano durante la Seconda Guerra Mondiale. Harris fu ferito in Francia e portato nel Regno Unito per essere curato in un ospedale britannico. Alla fine, si trasferì a Middlesbrough e aprì un ristorante lungo la Linthorpe Road, dove, nel 1958, creò il Parmo nel suo locale "The American Grill". Il suo figliastro, Caramello, ancora vive a Teesside e continua la tradizione di famiglia. Nel 2009, la catena di supermercati Asda ha affermato di aver venduto 6.000 Parmo al pollo a settimana, rendendo questo prodotto la linea più veloce da vendere.

Data la sua grandezza, un intero Parmo viene servito in un cartone da pizza con patatine, insalata o crema di cavolo come contorno. Nel 2007, la North Yorkshire Trading Standards ha condotto un sondaggio su 25 pasti veloci. Un Parmo grande con patatine contiene 2600 calorie e 150g di grassi.

Dietro la fontana, si svolta a sinistra in Dovecot Street e si cammina verso la terrazza di Junction of Nelson e Prince Regent Street. Una volta attraversata la strada al semaforo verso ARC, ci sono molte cose da vedere e da fare, ma forse è ora di gustare una buona tazza di tè e un Parmo!

Buon appetito!

THE PARMO OR TEESSIDE PARMESAN (ENG)

Stockton market was famous far and wide and for a time was known as 'The Queen of the North.' The high Street is the widest in the country, wide enough to turn an eight-gang ox drawn wagon. All manner of essential local food and clothing could be found at different parts of the market. Farmers would bring their livestock to market for sale, including geese, sheep, cattle and pigs. There was always the risk of runaway animals until 1875 when the Public Health Act removed the cattle market from the High Street. Standard Weights and Measures ensured market goers were not cheated and got what they were charged for! By 1835 Stockton Corporation employed three "Searchers" of weights and measures, who together with fish and flesh "Lookers", butter "Searchers" and ale "Tasters" to ensure quality standards. Good work if you could get it! But it was here near the Monument where there is a pebble stone mosaic in the pavement that the Stocks and Whipping Post stood for the public punishment of minor criminals.

You may be able to smell food on the air! Nearby there are some small cafes, take-aways and restaurants. Many will serve a local delicacy which you really should taste. Perhaps it would be best to share one with a friend, because it will contain sufficient calories for you to run a marathon.

This breaded cutlet dish originating in Middlesbrough and a popular item of take-away food in this part of North East England. Similar to a schnitzel, it usually consists of pork or chicken in breadcrumbs topped with a white béchamel/Parmesan sauce and, despite the name, Cheddar cheese not Parmesan is used. The Teesside version differs from the Italian Parmesan which is made with veal and uses Gruyère cheese instead of béchamel sauce.

The Parmo is said to have been created by Nicos Harris, a chef with the American army in World War II. He was wounded in France, but was brought to the United Kingdom to be treated in a British hospital. Eventually, he moved to Middlesbrough and opened a restaurant on Linthorpe Road, where he created the Parmo at The American Grill in 1958. His son-in-law, Caramello, still lives in Teesside continuing the family tradition. In 2009, supermarket chain Asda claimed they were selling 6,000 chicken Parmos a week, making them at the time the shop's fastest-selling line.

Due to its size, a full Parmo is usually served in a pizza box with any accompanying chips and salad or creamed cabbage. In 2007, North Yorkshire Trading Standards conducted a survey of 25 fast food dishes. A large Parmo with chips was tested and found to contain about 2600 calories and 150g of fat.

So where can you sample an example of the Teesside Parmo? And enjoy a proper cup of English tea from a teapot that pours properly? Here in Stockton on Tees, at Café "No. 60" on Dovecot Street.

Beside the fountains turn left onto Dovecot Street and walk towards the Junction of Nelson Terrace and Prince Regent Street, cross safely at the lights to ARC – lots more things to see and do here but perhaps it's time to enjoy a well-earned cup of tea and perhaps sample a Parmo!

Enjoy!

DER PARMO ODER TEESSIDE PARMESAN (GER)

Stockton Markt wurde als "Die Königin des Nordens" bekannt. Die High Street ist die breiteste Straße in England und sie ist so breit, dass große Ochsenkarren dort wenden konnten. An den Ständen und Geschäften der High Street konnte man alle Arten Lebensmittel und Kleidung kaufen. Bauern boten ihre Tiere an, wie z. B. Gänse, Schafe, Rinder und Schweine. Es bestand immer eine große Gefahr durch außer Kontrolle geratene Tiere bis der Viehmarkt im Jahr 1875 im Rahmen des „Public Health Act“ verboten wurde.

Standardgewichte und -maße stellten sicher, dass die Marktbesucher nicht betrogen wurden und auch das erhielten, wofür sie bezahlt hatten! Bereits 1835 hatte die „Stockton Cooperation“ drei Mitarbeiter eingestellt, die als Fisch und Fleisch Prüfer oder auch als Biertester eingesetzt waren, um beste Qualitätsstandards zu gewährleisten.

Hier in der Nähe des Denkmals, wo sich ein Kieselsteinmosaik auf dem Bürgersteig befindet, standen übrigens die Stocks and Whipping Posts (Pranger) für die öffentliche Bestrafung von kleineren Kriminellen.

Sie können möglicherweise Essen in der Luft riechen! In der Nähe gibt es einige kleine Cafés, Imbisse und Restaurants. Viele werden eine lokale Delikatesse servieren, die Sie unbedingt probieren sollten. Vielleicht ist es am besten diese Köstlichkeit mit einem Freund zu teilen, da sie genügend Kalorien enthält, um einen Marathon zu laufen.

Das panierte Fleischstück mit Knochen stammt ursprünglich aus Middlesbrough und ist eine beliebte Form von Fastfood in diesem Teil von Nordostengland. Ähnlich wie ein Schnitzel besteht es normalerweise aus Schweinefleisch oder Hähnchen in Paniermehl mit einer weißen Béchamel/Parmesan-Sauce. Trotz des Namens wird Cheddar-Käse statt Parmesan verwendet.

Der Parmo soll von Nicos Harris, einem Koch der amerikanischen Armee im Zweiten Weltkrieg „erfunden“ worden sein. Er wurde in Frankreich verletzt und nach Großbritannien gebracht, um dort in einem britischen Krankenhaus behandelt zu werden. Schließlich zog er nach Middlesbrough und eröffnete ein Restaurant mit dem Namen „The American Grill“ in der Linthorpe Road, wo er 1958 den ersten Parmo gebraten hat. Sein Schwiegersohn Caramello lebt noch immer in Teesside und führt die Familientradition fort.

Aufgrund seiner Größe wird ein voller Parmo in der Regel in einem Pizzakarton mit Pommes Frites und Salat oder Rahmkohl serviert. Im Jahr 2007 führte North Yorkshire Trading Standards eine Untersuchung über die 25 bekanntesten Fast-Food-Gerichte durch. Ein großer Parmo mit Pommes enthielt etwa 2600 Kalorien und 150 g Fett.

Wo kann man also noch einen echten Parmo probieren und eine richtige Tasse englischen Tee aus einer Teekanne genießen? Hier in Stockton, im Café „No. 60“ in der Dovecot Street. Neben dem Springbrunnen biegen Sie links in die Dovecot Street ein und gehen in Richtung Prince Regent Street. Hier gibt es noch einiges mehr zu sehen und zu tun, aber vielleicht ist die Zeit gekommen, eine wohlverdiente Tasse Tee zu genießen und vielleicht einen Parmo zu probieren!

Guten Appetit!

PARMO Z TEESIDE (POL)

Targowisko w Stockton było kiedyś znane na cały kraj, a nazywano je „Królową Północy”. High Street – główna ulica handlowa – zasłynęła jako najszerza w Anglii. Była i jest na tyle szeroka, że mógł na niej zatrzymać się wóz zaprzężony w osiem wołów. Nie narzekano tu na wybór produktów spożywczych i tekstyliów. Na targowisku handlowano też zwierzętami gospodarskimi: bydłem, świniami, owcami i gęsiami. Rynek bydlęcy istniał na High Street do 1875 r., kiedy został usunięty postanowieniem Ustawy o zdrowiu publicznym. Dzięki standaryzacji miar i wag klienci mogli być traktowani uczciwie i otrzymywać dokładnie tyle towaru, za ile zapłacili. W 1835 r. zarządzająca targowiskiem firma Stockton Corporation zatrudniała trzech kontrolerów, którzy sprawdzali rzetelność odmierzania ilości i wagi, a także m.in. kontrolerów jakości mięsa i ryb oraz testerów piwa. Nawiąsem mówiąc: wymarzona praca dla studenta... Mimo to czasami trzeba było kogoś ukarać za nieuczciwość. Publiczne kary za drobne wykroczenia wymierzano w okolicach obecnego postumentu z Flyerem, gdzie stały dyby i przegierz. Współcześnie w tym miejscu znajduje się mozaika z otoczaków.

W tej okolicy nadal nie brakuje dobrego jedzenia. Znajdziesz tu kilka kawiarenek, restauracji i lokali, w których możesz kupić coś na wynos. Niektóre z nich mają w ofercie lokalny specjał, którego musisz spróbować. Warto zamówić go z kimś na pół, bo ma w sobie tyle kalorii, że wystarczyłoby ich na przebiegnięcie maratonu.

Parmo to nazwa panierowanego kotleta, z którego stynie sasiadujące ze Stockton miasto Middlesbrough. W tej części Anglii jest to popularne danie kupowane na wynos. Parmo przypomina wyglądem sznycel. Zwykle jest to kotlet wieprzowy lub drobiowy, polany białym sosem beszamelowym z dodatkiem sera cheddar (wbrew swojej nazwie Parmo wcale nie zawiera parmezanu).

Autorem przepisu na Parmo był najprawdopodobniej Nicos Harris, kucharz amerykańskiej armii z czasów II wojny światowej. Po poniesieniu ran we Francji został przeniesiony do szpitala w Wielkiej Brytanii. Następnie zamieszkał w Middlesbrough, gdzie na Linthorpe Road otworzył restaurację. To tam w 1958 roku powstał przepis na Parmo. Jego żięć, Caramello, nadal mieszka w tym rejonie i kontynuuje rodzinne tradycje. W 2009 r. sieć supermarketów Asda podawała, że jej tygodniowa sprzedaż Parmo z kurczaka kształtuje się na poziomie 6 tys. sztuk, co daje mu pierwszą lokatę wśród towarów tej sieci.

Ze względu na duże rozmiary kotlet Parmo sprzedawany na wynos jest zwykle pakowany do pudełka na pizzę, w którym mieścią się również dodatki, np. frytki i sałatka. Kiedy w roku 2007 instytucja North Yorkshire Trading Standards zbadała 25 dań typu fast food, stwierdziła, że duży kotlet Parmo z frytkami ma około 2600 kalorii i zawiera 150g tłuszczy! Gdzie najlepiej spróbować Parmo? A przy okazji napić się dobrej angielskiej herbaty w mniej atmosferze? Polecamy lokal Café No. 60 w Stockton-on -Tees, przy Dovecot Street. Przy fontannach należy skręcić w lewo w Dovecot Street i iść w kierunku jej skrzyżowania z ulicami Nelson Terrace i Prince Regent Street. Następnie trzeba przejść na światłach do centrum kulturalnego ARC. Jest tam wiele ciekawego do zobaczenia i do zrobienia – ale nas tym razem interesuje odpoczynek, dobra herbata i coś na ząb.

PARMO VAGY A TEESSIDE-I PARMEZÁN (HUN)

A Stockton-i piac széles körben ismert volt és egy időben úgy ismerték mint "Észak Királynője". A High Street a legszélesebb az országban, ami elég széles ahhoz, hogy egy nyolcökrös szekér megforduljon benne. A helyi étel és ruházati cikkek minden fajtája megtalálható a piac különböző részein. A parasztok idehozták eladásra az élő állatokat mint pl. libákat, juhokat, szarvasmarhát és disznókat. 1875-ig megvolt a kockázata annak, hogy az állatok szétszélednek, amikor Közegészségügyi Törvényt adtak ki és a jószágpiacot elvitték a High Street-ről.

A szabvány súlyok és mértékek biztosították, hogy a vevőket nem csapták be és azt kapták, amiért fizettek. 1835-re a Stockton Corporation három súly és mérték ellenőrt alkalmazott, hal és hús, vaj és sör ellenőrökkel biztosították a minőségi szabványokat. Jó munka volt, ha alkalmaztak. De itt, az emlékműnél, ahol most kavics mozaik van a járdában, itt volt a kaloda és a korlácsolás helye, ahol a kisebb bűnösök nyilvános büntetése zajlott.

A levegőben terjeng az ételek finom illata! A közelben van néhány kisebb kávézó, elvihető ételeket kínáló büfé és étterem. Mindegyik helyi finomságokat árusít, amit meg kell kóstolni. Az lenne talán a legjobb, ha egy baráttal megosztanád az adagot, mert egy maraton lefutásához elegendő kalóriát tartalmaznak.

A morzsával sült hússzelet Middlesborough-ból származik és népszerű büfés ételfajta Észak Angliának ezen a tájékán. A rántothúshoz hasonlóan rendszerint morzsában megforgatott sertéshús vagy csirke amire besamel/parmezán szószt tesznek, de a név ellenére cheddar sajtot használnak a parmezán helyett. A Teesside változat eltér az olasz parmezántól mert ott borjúhúst használnak Gruyère sajttal a besamel szósz helyett.

A hagyomány szerint a Parmo-t Nicos Harris találta ki, aki a II. világháborúban az amerikai hadsereg szakácsa volt. Franciaországban megsebesült és kezelésre egy brit kórházba hozták az Egyesült Királyságba. Végül Middlesborough-ba költözött és egy éttermet nyitott a Linthorpe Road-on ahol 1958-ban az "American Grill"-ben elkészítette a Parmo-t. Veje, Caramello még mindig Teesside-ban lakik és folytatja a családi hagyományokat. 2009-ben az Asda szupermarket lánc bejelentette, hogy 6.000 csirke Parmot adtak el egy héten alatt, ami az üzlet leggyorsabban eladt árucikke volt.

Méretére való tekintettel a Parmo teljes adagot pizza dobozban adják ki sült krumplival, salátával vagy káposzta salátával. 2007-ben a North Yorkshire Trading Standards 25 gyors ételről felmérést készített. A sültkrumplis Parmo-t vizsgálták és megállapították, hogy kb. 2600 kalóriát és 150 g zsírt tartalmaz.

Nos hol kóstolhatod meg a Teesside-i Parmo-t? Hol ihatsz egy igazi angol teát olyan teáskannából amiből jól tudod kiönten? Itt Stockton-on Tees-ben a Dovecot Street-en a "no. 60" kávéházban.

A szökőkutak mellett fordulj balra a Dovecot Street-re, sétálj a Nelson Terrace és a Prince Regent Street kereszteződésig, menj át az ARC fényeinek irányába - még sok látnivaló van és nézd is meg ezeket - de most itt az ideje, hogy igyál egy jól megérdemelt csésze teát és talán egyéln egy adag Parmo-t.

Jó étvágyat!

DISCLAIMER

Azione n. 2018-1-IT02-KA204 048011

(ITA)

Realizzato nell'ambito del progetto EU-ACT sviluppato nel programma Erasmus Plus KA2 Partenariati Strategici per l'innovazione dell'Educazione degli Adulti.

Questo progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea. Questa pubblicazione riflette solo le opinioni dell'autore e la Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsiasi uso che possa essere fatto delle informazioni in esso contenute.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(ENG)

Realized in the framework of the project EU-ACT developed in the program Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Aktion n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(GER)

Realisiert im Rahmen des Projekts EU-ACT, entwickelt im Rahmen des Programms Erasmus Plus KA2 Strategische Partnerschaften für Innovation in der Erwachsenenbildung.

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Diese Veröffentlichung gibt nur die Ansichten des Autors wieder, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden.

Projekt nr 2018-1-IT02-KA204048011

(POL)

Został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu KA2 Partnerstwa strategiczne na rzecz edukacji dorosłych – Innowancja, Erasmus+, Projekt EU-ACT.

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy autora, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(HUN)

Az EU-ACT project részére, az Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation keretében.

Ezt a projektet az Európai Bizottság támogatásával finanszírozták.

Ez a kiadvány csak a szerző nézeteit tükrözi, és a Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglalt információk felhasználásáért.

COORDINATOR

Italy
www.euro-net.eu

PARTNERS

England (UK)
www.interacting.uk.com

C O M P A R A T I V E R E S E A R C H N E T W O R K :

Germany
www.crononline.de

Poland
euroidea.wordpress.com

Hungary
www.ikte.hu

Interacting

20 Hallcroft Close, Billingham
Stockton-on-Tees, Cleveland - TS23 1QN, England, UK

+44 785.5543.262

stockton@europacitytellers.eu

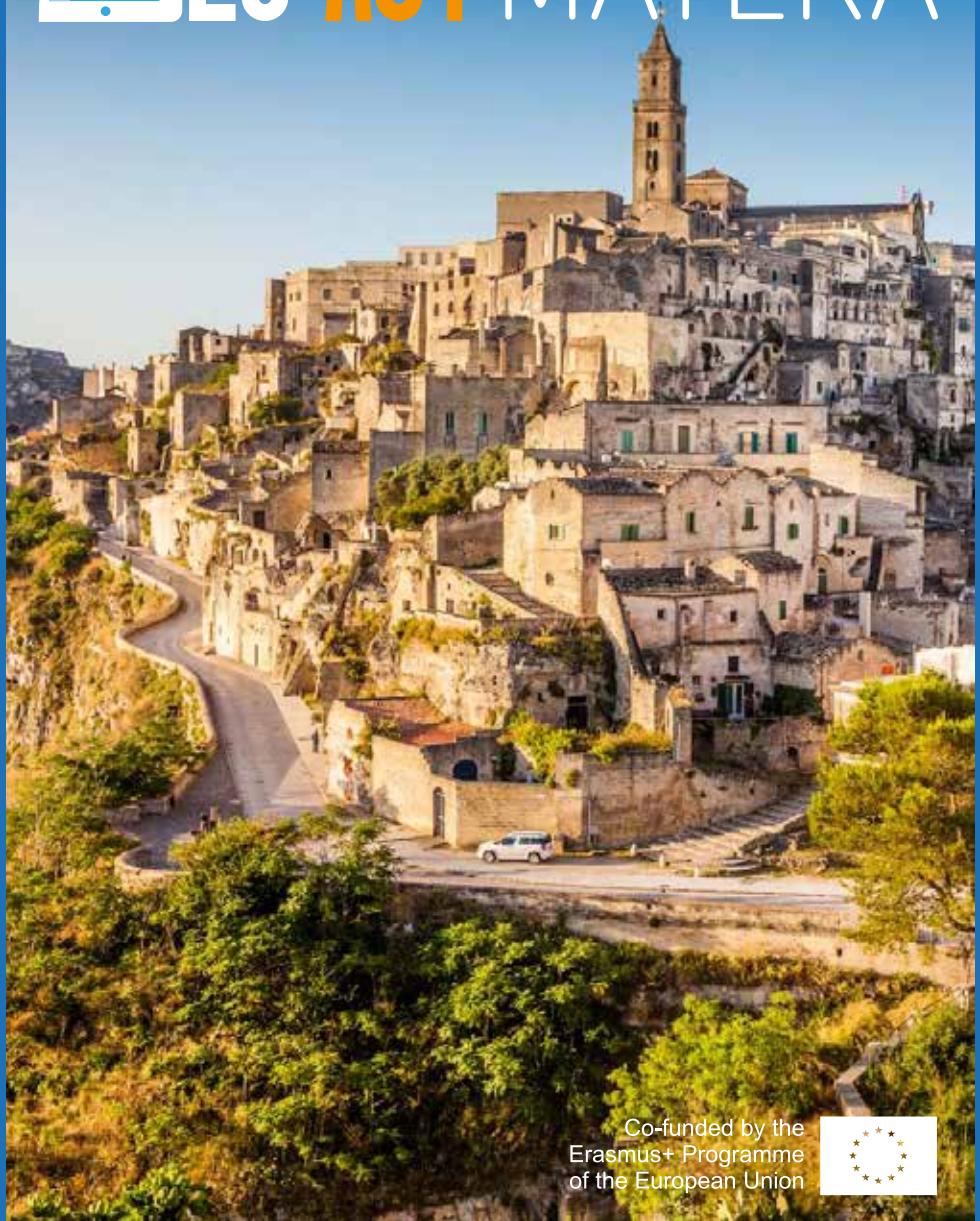
www.interacting.uk.com

Download the APP
europacitytellers

PROJECT EUROPE CITY TELLERS MATERA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTRODUZIONE (ITA)

Il progetto “Europe City Teller”

Il progetto “Europe City Teller - mediazione culturale e storytelling per il turismo, tra teatro, multimedialità e narrazione” (acronimo “EU-ACT”) opera nell’ambito del turismo culturale europeo, con l’obiettivo di sviluppare un’offerta di qualità, promuovere gli usi e costumi locali, prestare attenzione alla sostenibilità, proteggere e valorizzare il patrimonio, i paesaggi e la cultura locale.

Il progetto EU-ACT intende inserirsi nella strategia transnazionale sul turismo culturale promossa dalla Commissione Europea, che mira a realizzare una serie di attività per promuovere le competenze e i prodotti turistici transnazionali in relazione a temi specifici aventi un notevole potenziale di crescita e rispondere a preoccupazioni sociali, di coesione territoriale e di protezione/valorizzazione dei patrimoni naturali e culturali.

Questa guida è corredata di una APP In Realtà Aumentata: “europecitytellers” scaricabile dagli store del tuo cellulare. Scarica l’app e inquadra la pagina dove trovi il simbolo qui accanto, per accedere a contenuti multimediali extra.

INTRODUCTION (ENG)

The “Europe City Teller” project

The project “Europe City Teller – cultural mediation and storytelling for tourism, between theater, multimedia and storytelling” (acronym “EU-ACT”) operates in the European cultural tourism sector, with the aim of developing a quality offer, promoting local customs and traditions, paying attention to sustainability, protecting and enhancing the heritage, landscapes and local culture.

The EU-ACT project intends to integrate itself into the transnational cultural tourism strategy promoted by the European Commission, which aims to carry out a series of activities to promote transnational tourism skills and products in relation to specific themes with significant growth potential and to respond to social concerns, to problems of territorial cohesion and of protection/enhancement of natural and cultural heritages.

This guide is accompanied by an Augmented Reality APP: “europecitytellers” which can be downloaded from your mobile phone store. Download the app and frames the page where you can find the symbol shown at right, to access extra multimedia content.

EINFÜHRUNG (GER)

Das Projekt „Europe City Teller“

Das Projekt „Europe City Teller – Kulturvermittlung und Geschichtenerzählen für Tourismus“ (Akronym „EU-ACT“) ist im europäischen Kulturtourismus tätig, mit dem Ziel, ein qualitatives Angebot zu entwickeln, das lokale Bräuche und Traditionen fördert, auf Nachhaltigkeit ausgelegt ist, sowie das gemeinsame europäische Erbe und die lokale Kultur schützt und verbessert.

Das EU-ACT-Projekt folgt der von der Europäischen Kommission entwickelten transnationale Kulturtourismusstrategie. Das Hauptziel der Strategie ist die Förderung transnationaler touristischer Methoden und Produkte, die ein vielversprechendes Wachstumspotenzial haben und gleichzeitig helfen soziale Anliegen, Probleme des territorialen Zusammenhalts und des Schutzes / der Verbesserung des natürlichen und kulturellen Erbes zu gewährleisten.

Dieser Leitfaden wird von einer Augmented Reality-App begleitet: „europecitytellers“, die Sie in Ihrem Handy-Store herunterladen können. Laden Sie die App herunter und richten Sie die Seite ein, auf der Sie das rechts abgebildete Symbol finden, um auf zusätzliche Multimedia-Inhalte zuzugreifen.

WPROWADZENIE (POL)

Projekt „Europe City Teller“

Projekt „Europe City Teller – mediacja kulturowa i storytelling w turystyce, pomiędzy teatrem, multimediami i storytellingiem“ (akronim dla EU-ACT) operuje w sektorze Europejskiej turystyki kulturowej.

Projekt ma na celu wykorzystanie zróżnicowanego, wewnętrznego potencjału turystycznego, umożliwiając tworzenie produktów turystycznych o wysokiej jakości. EU-ACT zamierza włączyć się w ponadkrajową strategię turystyki kulturowej promowanej przez Komisję Europejską poprzez promocję lokalnych zwyczajów i tradycji, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój jak i ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Strategia rozwoju turystyki ukierunkowana jest na działania i promocję umiejętności związanych z turystyką międzynarodową, a także produktów.

Strategia ta ma na celu reagowanie na problemy społeczne, problemy dotyczące spójności terytorialnej i ochrony dziedzictwa narodowego.

Kontekst działań projektu skupia się na obszarach turystyki kulturowej o znacznym potencjale wzrostu. Przewodnikowi towarzyszy aplikacja: „europecitytellers“. Aplikacja dostępna jest na system Android i iOS. Pobierz aplikację z telefonu.

W aplikacji mobilnej skorzystaj z technologii rozszerzonej rzeczywistości. Skieruj aparat telefonu na symbol znajdujący się po prawej stronie, aby uzyskać dostęp do dodatkowych treści multimedialnych.

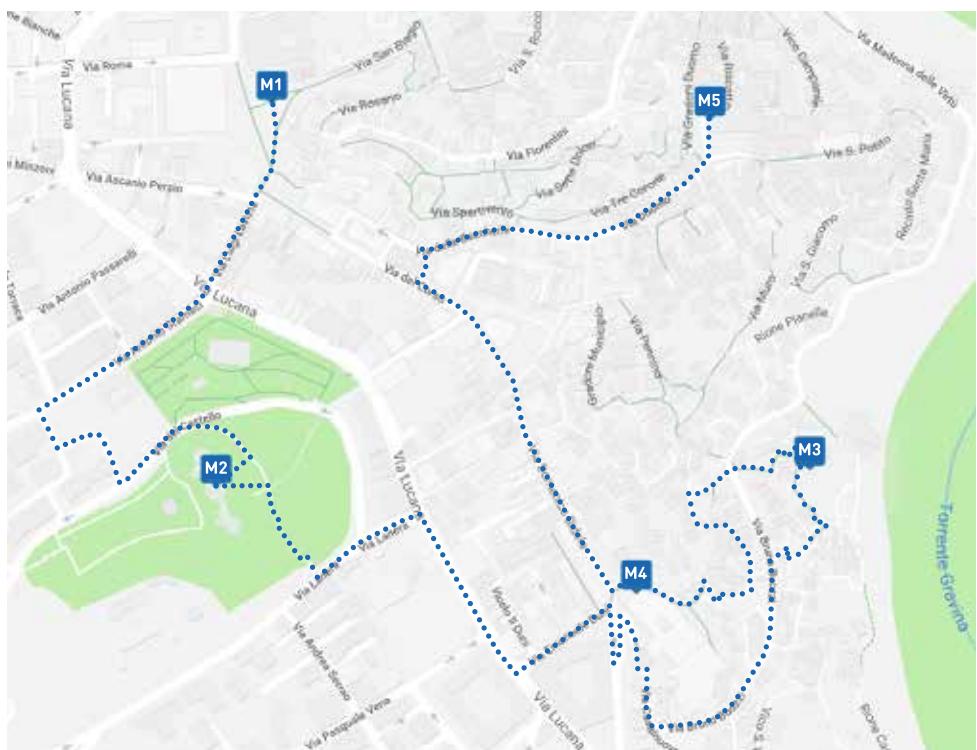
BEVEZETŐ (HUN)

Az „Europe City Teller” projekt

A projekt, „Európai Városi Elbeszélő – kulturális közvetítés, turisztikai történetmesélés színházi, multimédiás, story telling eszközökkel” (röviden EU-ACT) az európai kulturális turizmus szektorban tevékenykedik, abból a célból, hogy minőségi szolgáltatás keretében bemutassa a helyi szokásokat, hagyományokat, felhívja a figyelmet a fenntarthatóságra, óvja és megerősítse a helyi örökséget, specialitásokat és kultúrát.

Az EU-ACT projekt, szándéka szerint, integrálódik az Európa Tanács nemzetek közötti kulturális turizmusra vonatkozó stratégiájába, melynek célja, hogy felkaroljon olyan tevékenységeket, melyek a nemzetek közti turizmushoz kapcsolódó képességfejlesztést és termékeket támogatnak. Mivel ezek jelentősen befolyásolhatják az előrelépést olyan fontos témaiban mint a társadalmi aggályok, a területi egybetartozás, valamint a természeti és kulturális örökség védelme/megerősítése.

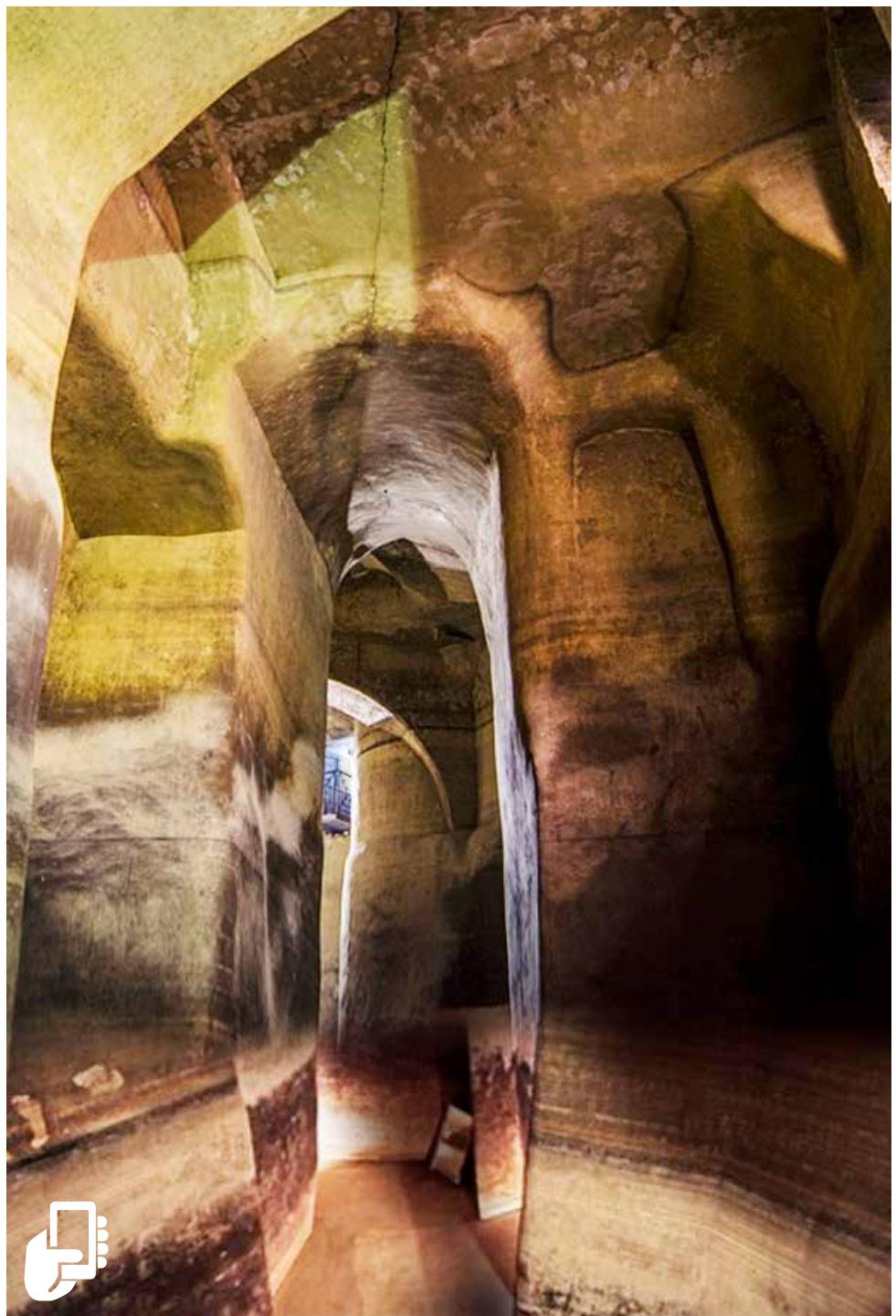
Ezt az útmutatót egy kiterjesztett valóság APP kíséri: „europecitytellers”, amelyet mobiltelefonra letölthetünk. Töltsé le az alkalmazást, és keresse meg azt az oldalt, ahol megtalálhatja a jobb oldalon látható szimbólumot, hogy hozzáférjen a multimédiás tartalomhoz.

Introduzione (ITA) / Introduction (ENG)	p.I
Einführung (GER) / Wprowadzenie (POL)	p.II
Bevezető (HUN)	p.III
Project Europe City Tellers Matera	
M1 img. 01	p.2
Il Palombaro Lungo (ITA)	p.3
Palombaro Lungo (ENG)	p.4
Palombaro Lungo (GER)	p.5
Palombaro Lungo (POL)	p.6
Palombaro Lungo (HUN)	p.7
M2 img. 02	p.8
Il Castello di Matera (ITA)	p.9
Matera Castle (ENG)	p.10
Das Kastell von Matera (GER)	p.11
Zamek w Materze (POL)	p.12
Matera Vár (HUN)	p.13
M3 img. 03	p.14
Madonna Dell'Idris (ITA)	p.15
Madonna of Idris (ENG)	p.16
Die Felsenkirche Madonna dell'Idriss (GER)	p.17
O kościele Madonna Dell'Idris (POL)	p.18
Madonna de Idris Sziklatemploma (HUN)	p.19
M4 img. 04	p.20
Il Museo Lanfranchi (ITA)	p.21
Lanfranchi MUSEUM (ENG)	p.22
Das Lanfranchi-Museum (GER)	p.23
Muzeum Lanfranchi (POL)	p.24
Lanfranchi Múzeum (HUN)	p.25
M5 img. 05	p.26
La Cattedrale di Matera (ITA)	p.27
The Cathedral of Matera (ENG)	p.28
Die Kathedrale von Matera (GER)	p.29
Katedra w Materze (POL)	p.30
A Matera székesegyháza (HUN)	p.31
Disclaimer	p.32

**PROJECT EUROPE
CITY TELLERS
MATERA
EU- ACT**

IL PALOMBARO LUNGO (ITA)

Matera Sotterranea

La città di Matera ha un rapporto speciale con l'acqua.

L'approvvigionamento dell'acqua in molte zone del mondo è un grosso problema perché non facilmente reperibile. A Matera, sfruttando la friabilità della roccia sedimentaria di origine calcarea, le cavità naturali venivano dapprima utilizzate come stabili per attività pastorali ed, in seguito, come abitazioni e ambienti per lo stoccaggio di acqua piovana. La zona murgiana, infatti, non è ricca di specchi d'acqua o grandi sistemi fluviali, in quanto ambiente carsico.

"Copiando la natura" venne sviluppato un sistema di canaline artificiali che aveva il fine di convogliare all'interno sia l'acqua piovana, che quella sorgiva, dapprima di vasche di sedimentazione, le quali fungevano da "filtri" per la sua purificazione e, successivamente, in vasche più grandi di forma a "campana" che la stocavano e ne permettevano l'utilizzo nei periodi di siccità, soprattutto in estate. Ogni abitazione possedeva una cisterna.

Col passare dei secoli però, a causa dell'aumento della popolazione, alcune cisterne vennero trasformate in abitazione, di conseguenza sorgevano problemi di rifornimento. Si pensò, a riguardo, di creare un vero e proprio sistema idrico urbano di stoccaggio dell'acqua a servizio della popolazione. Così, intorno alla fine del XVI sec., vennero iniziati lavori nella zona del vecchio fondaco di mezzo (attuale piazza Vittorio Veneto), con l'intento di costuire i cosiddetti "Palombari" (riserve idriche).

Il nome "Palombaro" deriva dal latino *plumbarius*, definito come luogo che serviva per la raccolta delle acque e, quello in oggetto dell'articolo di oggi, veniva detto "Lungo" per le dimensioni colossali della struttura, una delle più grandi al mondo.

La cisterna venne ultimata nel 1882, su progetto dell'Ing. Rosi, collegando due livelli sovrapposti di grotte presenti sotto la piazza e inglobando al suo interno anche delle cisterne pre-esistenti; di altezza pari a 15m, questa struttura è in grado di contenere al suo interno 5.000.000 di litri d'acqua convogliando le acque di troppo della fontana monumentale ferdinandea, che provenivano dalla collina del Lapillo o del Castello, le quali poi, assorbite dalle pareti rocciose, sgorgavano all'interno attraverso il fondo. Scavato interamente a mano in quasi trecento anni il Palombaro veniva impermeabilizzato rivestendo le pareti con un particolare intonaco detto "pesto di cocci".

Sotto la piazza, è presente un'altra struttura similare. L'acqua veniva prelevata da "fori" presenti sul piano di calpestio della piazza introducendo al loro interno dei secchi. Abbandonato dopo la costruzione dell'acquedotto Pugliese, esso venne riscoperto casualmente negli anni '90 del secolo scorso, durante i lavori di riqualificazione della piazza. Oggi rappresenta una delle attrazioni più visitate della città di Matera. Il Palombaro costituisce un'opera idraulica di inestimabile valore che dimostra l'adattamento umano, attraverso l'ingegno, alle difficoltà ambientali.

PALOMBARO LUNGO (ENG)

Matera underground

The city of Matera has a special relationship with water.

Water supply in many parts of the world is a big problem because it is not readily available. In Matera, exploiting the friability of the sedimentary rock of calcareous origin (Limestone), the natural cavities were first used as stables for pastoral activities and, later, as houses and environments for the storage of rainwater. The Murgian area, in fact, is not rich in water bodies or large river systems, as it is a karstic environment.

"Copying nature" was developed as a system of artificial channels that had the purpose of channeling both rainwater and spring water, first to sedimentation tanks, which served as "filters" for its purification and, subsequently, in larger "bell" shaped tanks that stored it and allowed its use in drought periods, especially in summer. Each house owned a cistern.

With the passing of the centuries, however, due to the increase in population, some cisterns were transformed into habitation, consequently there were supply problems. In this regard, it was decided to create a real urban water storage system for the population. Thus, around the end of the sixteenth century, work began in the area of the old middle warehouse (now Piazza Vittorio Veneto), with the intent of creating the so-called "Palombari" (water reserves). The name "Palombaro" derives from the Latin plumbarius, defined as a place that was used for the collection of water and, the one in question today, was called "Lungo" for the colossal dimensions of the structure, one of the largest in the world.

The cistern was completed in 1882, on a project by Ing. Rosi, connecting two superimposed levels of caves under the square and incorporating also pre-existing cisterns inside it; 15m high, this structure is able to contain 5,000,000 litres of water inside, conveying too much water from the monumental ferdinandea fountain, which came from the Lapillo hill or the Castle, which were then absorbed by the rocky walls, gushed inside through the bottom. Carved entirely by hand in almost three hundred years, the Palombaro was waterproofed by covering the walls with a special plaster called "pesto di cocci".

PALOMBARO LUNGO (GER)

Das unterirdische Matera

Die Stadt Matera hat eine besondere Beziehung zum Wasser. In vielen Teilen der Welt stellt die Wasserversorgung ein großes Problem dar, weil sie praktisch nicht existiert. In Matera, das die Brüchigkeit des Tuffgestein ausnutzte, wurden die natürlichen Höhlen zunächst als Ställe für die Viehwirtschaft und später dann als Wohnräume und Speicherräume für Regenwasser verwendet. In der apulischen karstigen Hochebene Murge fehlt es tatsächlich an Gewässern und großen Flusssystemen.

Die „Natur imitierend“ wurde ein System künstlicher Kanäle mit dem Ziel entwickelt, sowohl Regen- wie auch Quellwasser zuerst in Klärbecken, die als Reinigungsfilter dienten, und danach in glockenförmige Becken zum Speichern umzuleiten, so dass in Dürrejahren, besonders im Sommer, Wasser zur Verfügung stand. Jedes Haus besaß eine Zisterne.

Im Laufe der Jahrhunderte wurden jedoch einige dieser Wasserspeicher als Folge der Bevölkerungszunahme in Wohnräume umgewandelt, was zu Problemen in der Wasserversorgung führte. Deshalb wurde beschlossen, ein richtiges städtisches Wasserspeichersystem für die Bewohner einzurichten. So begannen am Ende des 16. Jahrhunderts die Bauarbeiten im Bereich des alten mittleren Lagerhauses (heute Piazza Vittorio Veneto) mit der Absicht, die sogenannten Palombari (Wasserreserven) anzulegen. Die Bezeichnung Palombaro geht auf das lateinische Wort *plumbarius* (ein Ort, an dem Wasser gesammelt wird) zurück, und dieser Palombaro, einer der weltweit größten, wurde wegen seiner kolossalen Ausmaße „Lungo“ genannt.

Die Zisterne wurde nach Entwürfen des Ingenieurs Rosi 1882 fertiggestellt; sie verband zwei übereinander liegende Höhlenebenen unter dem Platz und integrierte auch ältere Zisternen. Die 15 Meter hohe Anlage kann bis zu 5 Millionen Liter aufnehmen. Das Wasser entstammte den Überschüssen des riesigen Ferdinandea-Brunnens auf dem Lapillo- oder Kastellhügel, die von den Felswänden absorbiert auf dem Brunnengrund ins Erdinnere schossen. Der in fast dreihundert Jahren ausschließlich von Hand gemeißelte Palombaro wurde wasserdicht gemacht, indem die Wände mit einer besonderen Mischung aus Tonscherben und Kalk, dem *pesto di coccio*, verputzt wurden.

PALOMBARO LUNGO (POL)

Matera podziemna

Miasto Matera ma bardzo szczególne związki z wodą.

W wielu miejscach na świecie zaopatrzenie w tę życiodajną substancję stanowi poważny problem. Nie inaczej było od zawsze w rejonie Matery, który jako obszar krasowy nie jest zasobny w akweny ani duże systemy rzeczne. Wykorzystano tu jednak właściwości skał osadowych pochodzenia wapiennego, tj. ich naturalne zagęblenia, które służyły początkowo jako schronienia dla zwierząt hodowlanych, a następnie jako zbiorniki do gromadzenia deszczówkii.

Niejako kopując naturę, ludzie stworzyli tu system kanałów, którymi odprowadzana była woda deszczowa i źródlana, z osadników, które służyły jako filtry do jej oczyszczania, do większych zbiorników w kształcie „dzwonów”, w których ją przechowywano, a następnie pobierano w trakcie suszy, zwłaszcza latem. Każdy dom miał swoją własną cysternę.

Wraz z upływem czasu i wzrostem liczby ludności niektóre cysterny zostały przekształcone w domostwa. Spowodowało to trudności z dostępem do wody. Dlatego z czasem zdecydowano się na stworzenie miejskiego systemu rezerwuarów. Mniej więcej z końcem XVI w., w rejonie obecnego placu Piazza Vittorio Veneto rozpoczęto prace nad utworzeniem tak zwanych „Palombari” (zbiorników).

Nazwa „Palombaro” pochodzi od łacińskiego słowa *plumbarius*, oznaczającego miejsce gromadzenia wody. Cysterna, którą opisujemy, otrzymała przydomek „Lungo” ze względu na swoje olbrzymie rozmiary.

Jest ona jedną z największych tego typu na świecie. Została ukończona w 1882 r. według projektu inż. Rosiego i połączyła dwa poziomy grot pod placem oraz istniejące w ich wnętrzach zbiorniki. Ta wysoka na 15 metrów budowla może pomieścić 5 mln litrów wody, i są do niej odprowadzane nadwyżki wody z monumentalnej fontanny Ferdinandeum. Z kolei wodę do fontanny doprowadzano ze wzgórza Lapillo i z zamku. Cysterna Palombaro, drążona ręcznie przez prawie 300 lat, charakteryzowała się dużą szczelnością, dzięki pokryciu ścian specjalną masą gipsową o nazwie „pesto di coccio”.

PALOMBARO LUNGO (HUN)

Földalatti Matera

Materanak különleges kapcsolata van a vízzel.

A vízellátással a világ sok részében nagy problémák vannak, mert nem áll fogyaszthatóan rendelkezésre. Matera-ban a mészköves, laza, üledékes kőzetnek köszönhetően természetes eredetű uregek alakultak ki, amelyeket istállóként használtak pásztorkodásuk során majd később lakásként és az esővíz tárolására. Murgia régió nem bővelkedik víztározókban és nagyobb folyókban mivel karsztos terület.

A természet utánzása mesterséges csatornák kifejlesztését jelentette, aminek a jelentősége az volt, hogy begyűjtse az esővizet. Ezt és a források vizét előbb egy ülepítő tartályba vitték, ami a víz megtisztítását szolgálta; majd nagy harang alakú tartályokba, ahol tárolták a vizet és így lehetővé tették, hogy szárazságban felhasználják, különösen nyáron. minden háznak saját ciszternája volt.

Évszázadok során azonban a lakosság számának megnövekedése miatt néhány ciszternát lakóvezető alakítottak, amiért ellátási nehézségek keletkeztek. Emiatt elhatározták, hogy igazi, városi víztároló rendszert alakítanak ki a lakosságnak. Így a 16. század vége körül munkálatok kezdődtek a régi középkori raktárház területén (most Piazza Vittorio Veneto) amivel az úgynevezett "Polombari"-t (víztározót) akarták létrehozni.

A "Palombaro" szó a latin *plumbarius* szóból származik és azt a helyet jelöli amelyet víz gyűjtésére használnak és a "Lungo" szó a szerkezet nagyságára utal amelyik egyike a világ legnagyobb víztározónak.

1882-ben fejezték be a ciszternát, amit ing. Rosi tervezett két, a tér alatt lévő, szupernagyságú barlang összekötésével és korábbi belső ciszternák felhasználásával; 15 m magas, 5.000.000 liter vizet tud tárolni. Sok víz érkezik a bővízű Ferdinandea kútból, amelyik a Lapillo hegyről vagy más néven a Várból érkezik és sziklás falak fogják fel, majd a kút aljáról vastag sugárban ömlik. Kézzel faragták ki majdnem 300 év alatt és a falakat egy speciális vakolattal tették vízállóvá amit "pesto di coccio"-nak neveznek.

IL CASTELLO DI MATERA (ITA)

e la storia del Conte Giancarlo Tramontano

Il castello Tramontano nacque come fortificazione per la difesa ed il controllo della città di Matera per mano del conte Gian Carlo Tramontano.

La costruzione ebbe inizio nei primi anni del XVI nei pressi della collina del Lapillo prospiciente la città vecchia. La struttura presenta i tratti caratteristici delle fortificazioni di stile aragonese con torri massicce alla base al fine di far fronte alle nuove macchine da guerra (cannoni, bombarde, etc..).

Il progetto del conte era molto ambizioso: egli desiderava costruire un castello molto simile al Maschio Angioino di Napoli, con un torrione centrale molto possente, il Maschio, due torri laterali e un largo fossato, tutt'oggi visibile assieme all'apertura del ponte levatoio. Erano previsti, inoltre, un tunnel sotterraneo, utile in caso di assedio per darsi alla fuga e delle solide mura di difesa a protezione del maniero.

Le mura, estese fino alla porta di ingresso alla città, dovevano contare almeno 12 torri. Una torre è stata scoperta, casualmente, durante gli scavi di riqualificazione della piazza Vittorio Veneto. Questa torre venne atterrata e funge, tutt'ora, come fondazione per il palazzo dell'ex convento dell'Annunziata.

Il castello del conte non venne mai portato a termine; la costruzione di quest'opera militare costò circa ben 25.000 Ducati dell'epoca, una cifra esorbitante che i materani pagarono attraverso numerose tasse. Parteciparono anche i ceti umili della popolazione mediante una paga bassissima di soli 6 soldi al giorno.

Con questa imposizione aumentò il malumore della popolazione che, stanca dei soprusi del conte, lo uccise nel dicembre del 1514.

Probabilmente ad opera ultimata, il castello avrebbe dovuto avere forma triangolare, con la costruzione di un'ulteriore torrione. Ebbe la funzione di carcere per alcuni decenni dopo la morte del conte, infatti all'interno del maniero sono presenti incisioni degli stessi carcerati, una delle quali recita: "Carcer(a) est sepoltura vivorum", ossia "il carcere è la tomba dei vivi".

Lasciato in stato di abbandono per diversi secoli, è stato ultimamente recuperato e restaurato.

MATERA CASTLE (ENG)

and the story of Count Giancarlo Tramontano

The Tramontano castle was born as a fortification for the defense and control of the city of Matera by Count Gian Carlo Tramontano.

The construction began in the early 16th century near the Lapillo hill overlooking the old city. The structure presents the characteristic features of the Aragonese style fortifications with massive towers at the base in order to cope with the new war machines (cannons, bombards, etc.).

The Count's project was very ambitious: he wanted to build a castle very similar to the Maschio Angioino of Naples, with a very powerful central tower, the Maschio, two side towers and a large moat, still visible today with the opening of the drawbridge. Moreover, an underground tunnel was foreseen, useful in case of siege to escape and the solid defense walls to protect the manor.

The walls, extended up to the entrance to the city, had to count at least 12 towers. A tower was discovered, accidentally, during the redevelopment excavations of Piazza Vittorio Veneto. This tower was landed and still functions as a foundation for the palace of the former convent of the Annunciation.

The castle of the count was never completed; the construction of this military work cost about 25,000 Ducati of the time, an exorbitant amount that the people from Matera, paid through numerous taxes. The humble classes of the population also participated through a very low pay of only 6 soldi a day.

With this imposition increased the ill humor of the population who, tired of the count's abuses, killed him in December 1514.

Probably after completion, the castle should have been triangular, with the construction of an additional tower. It had the function of prison for a few decades after the death of the count, in fact inside the manor there are incisions of the same prisoners, one of which reads: "Carcere [a] est burial vivorum", that is "the prison is the tomb of alive".

Left in a state of neglect for several centuries, it has been recently recovered and restored.

DAS KASTELL VON MATERA (GER)

und die Geschichte des Grafen Giancarlo Tramontano

Das Tramontano-Kastell entstand als Befestigung zur Verteidigung der Stadt Matera und ihrer Kontrolle durch den Grafen Giancarlo Tramontano. Die Bauarbeiten begannen im frühen 16. Jahrhundert auf dem Lapillo-Hügel, der die Stadt überblickt. Die Anlage ist typisch für die aragonesische Festungsarchitektur mit ihren massiven Türmen, die den neuen Kriegsmaschinen (Kanonen, Bombarden usw.) standhalten sollten.

Dem Grafen fehlte es nicht an Ehrgeiz: Er wollte ein Kastell bauen, das dem napolitanischen Maschio Angioino stark ähnelte – ein sehr mächtiger Zentralturm, der Maschio, zwei Seitentürme und ein breiter Burggraben, der noch heute beim Öffnen der Zugbrücke sichtbar wird.

Außerdem waren ein unterirdischer Fluchtgang im Falle einer Belagerung sowie solide Verteidigungsmauern zum Schutz der Burg vorgesehen.

Die Mauern, die sich bis zur Stadt hin erstreckten, sollten mindestens zwölf Türme besitzen. Überreste eines Turms wurden zufällig während der Ausgrabungen beim Umbau der Piazza Vittorio Veneto entdeckt. Der Turm war abgerissen worden und dient noch heute als Fundament des Palazzo des ehemaligen Frauenklosters der Verkündigung.

Das gräfliche Kastell wurde niemals fertiggestellt; der Bau der Militäranlage kostete damals 25 000 Dukaten, eine riesige Summe, welche die Einwohner Materas durch zahllose Steuern aufbringen mussten. Ärmere Schichten beteiligten sich durch einen äußerst niedrigen Tagelohn von nur sechs Soldi.

Durch diese Besteuerung wuchs der Unmut der Bevölkerung, die den Machtmisbrächen des Grafen leid diesen im Dezember 1514 tötete.

Wahrscheinlich sollte das Kastell nach seiner Fertigstellung durch den Bau eines weiteren Turms eine dreieckige Form erhalten. In den Jahrzehnten nach dem Tod des Grafen diente es als Kerker. Tatsächlich findet man im Innern der Burg eingeritzte Botschaften von Gefangenen, darunter auch die folgende: Carcer(a) est sepolta vivorum – „Das Gefängnis ist das Grab der Lebenden.“

Nachdem das Kastell jahrhundertelang vernachlässigt worden war, wurde es in jüngster Zeit vor dem endgültigen Verfall gerettet und restauriert.

ZAMEK W MATERZE (POL)

i historia hrabiego Gian Carlo Tramontano

Zamek Tramontano powstał z inicjatywy hrabiego Gian Carlo Tramontano jako budowla o charakterze obronno-militarnym.

Budowę zamku w stylu aragońskim rozpoczęto na początku XVI w. na wzgórzu Lapillo, z którego roztačza się widok na stare miasto. Jego wieże, masywne u podstawy, miały stanowić odpowiednie zabezpieczenie przed nowymi machinami wojennymi (działami, bombardami itp.).

Hrabia miał ambitny plan – zamierzał postawić budowlę podobną do Maschio Angioino (Castel Nuovo) w Neapolu, z bardzo mocną wieżą środkową, dwiema wieżami bocznymi i dużą fosą (która powstała i istnieje do dzisiaj), oraz mostem zwodzonym. Ponadto przewidziano podziemny tunel, który miał służyć jako droga ucieczki na wypadek oblężenia, oraz solidne mury obronne.

Wydłużone aż do bram miasta miały prawdopodobnie aż 12 wież. Pozostałości jednej z nich odkryto przypadkowo podczas późniejszych prac ziemnych pod Piazza Vittorio Veneto. Jej pozostałości stanowią część fundamentów pałacu, w którym kiedyś mieścił się Zakon Zwiastowania NMP.

Zamek w formie zaplanowanej przez hrabiego nigdy nie został ukończony. W czasie, gdy powstawał, koszt jego wzniesienia wynosił około 25 tys. dukatów. Była to kolosalna kwota, którą mieszkańcy Matery byli zmuszeni oddawać hrabiemu w postaci różnych podatków. W finansowaniu budowy zamku uczestniczyły również osoby niższego stanu, płacące daninę 6 soldów dziennie.

Obciążenia finansowe wywołyły złe nastroje społeczne, i ostatecznie tyrania hrabiego doprowadziła do zgładzenia go w grudniu 1514 r.

Gdyby zamek został ukończony, prawdopodobnie miałyby podstawkę trójkątną, z jedną dodatkową wieżą. Przez kilkadziesiąt lat po śmierci hrabiego funkcjonował jako więzienie. W jego murach nadal można znaleźć napisy wyryte przez więźniów. Jeden z nich brzmi: „Carcer (a) est burial vivo rum”, co oznacza „Więzienie jest grobowcem żywych”.

Obecnie, po kilkuset latach zaniedbań, zabytek jest restaurowany.

MATERA VÁR (HUN)

Giancarlo Tramontano gróf története

A Tramontano vár olyan erőd, amit védelmi célból építettek, és azért, hogy Gian Carlo Tramontano gróf a várost ellenőrzése alatt tartsa.

A kora 16. században kezdődött az építkezés a város fölé magasodó Lapallo hegynél. Az Aragónia-i stílusú erődök jellemzőivel rendelkezik, ami a tornyoknál masszív alapokat jelent azért, hogy megbirkózzanak az új harci szerkezetekkel (ágyúk, bombák stb.).

A gróf nagyratörő volt: olyan várat akart építtetni, amelyik hasonlít a nápolyi Maschio Angioino-hoz azaz egy nagyon erős központi tornyot, a Maschio-t, két oldalsó tornyot és egy hatalmas várárkot ami még ma is látható a felvonóhíddal. Sőt mi több, előrelátóan egy földalatti alagutat is kialakítottak, hogy ostrom esetén elmeneküljenek, valamint erős falakat húztak fel a majorság körül, hogy azt is megvédjék.

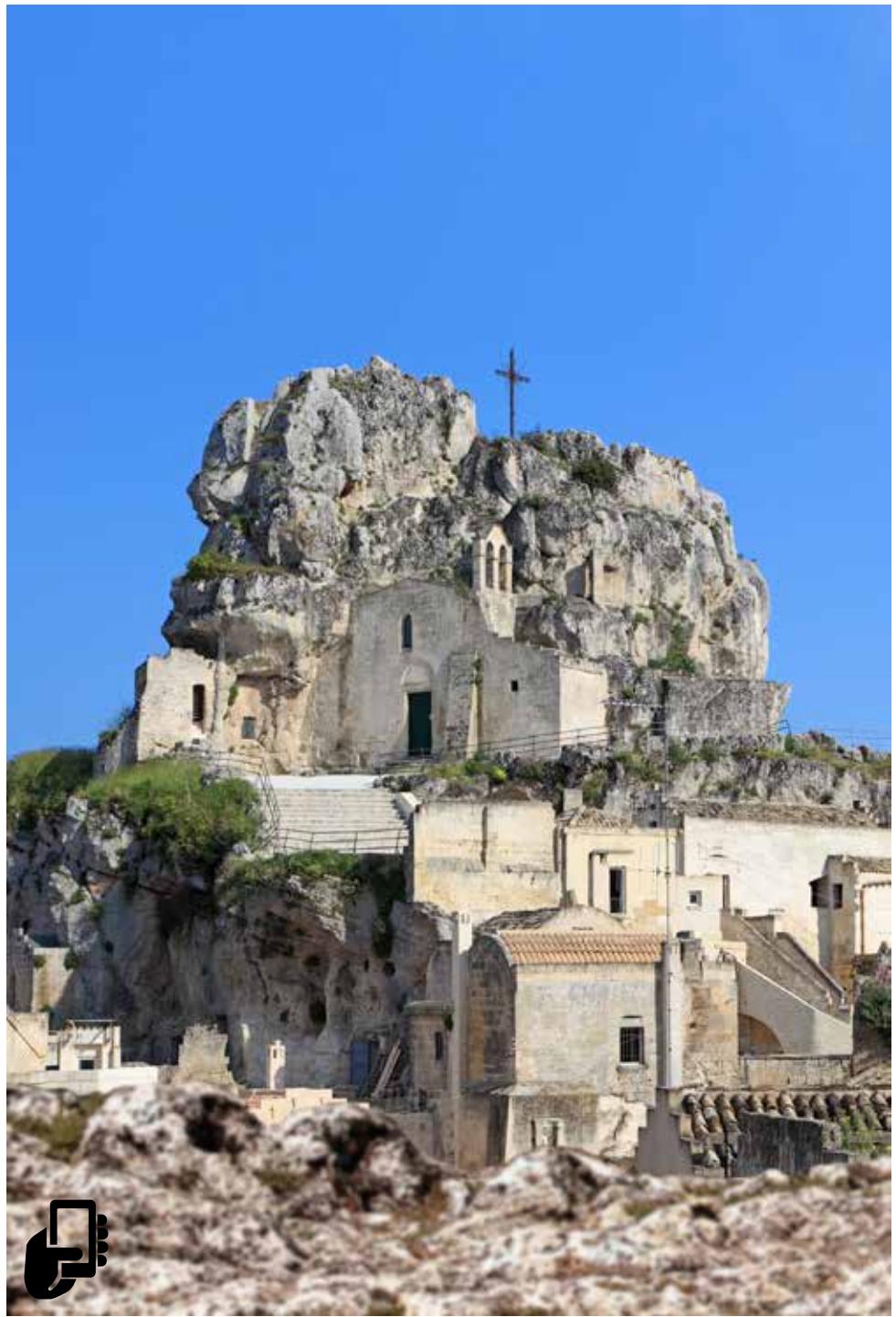
A falak a város kapujáig tartottak és legalább 12 tornyuk volt. A Piazza Vittorio Veneto felújításakor zajló ásatások idején véletlenszerűen az egyik tornyot megtalálták. Ez a torony ma is megvan, korábban a dell'Annunziata (Angyai Üdvözlet) zárda palotája volt.

A gróf várát sosem fejezték be; kb. 25.000 dukátot emészttettek fel ennek a katonai létesítménynek az építési munkálatai, ezt az óriási összeget Matera lakosai fizették meg számos adóval. A lakosság szegény tagjai nagyon alacsony fizetséggel (csak 6 soldot kaptak naponta) vettek részt a munkálatokban.

Emiatt a megterhelés miatt az elkeseredett lakosság megelégette a gróf erőszakosságát és 1514 decemberében megölték.

A vár háromszög alakú lett volna valószínűleg, ha befejezik, mert egy további tornyot húztak volna fel. A gróf halála után néhány évtizedig börtönként szolgált az épület, az udvarházból ezek a rabok falvésetet hagytak és az egyik így szól: "Cancer (a) est burial vivorum", azaz "a börtön az élőknek sírhely".

Az utóbbi időkben feltárták és renoválták a várat az elhanyagoltság évszázadai után.

MADONNA DELL'IDRIS (ITA)

La Chiesa Rupestre della Madonna de Idris fu costruita all'interno di cavità presenti sulla cima di uno sperone roccioso detto Monterrone, nel Sasso Caveoso, in posizione dominante rispetto alla sottostante piazza San Pietro Caveoso. Dalla parte esterna della Chiesa si gode di uno dei più bei panorami sui Sassi e sulla Gravina.

Il nome della chiesa deriva sicuramente dal greco Odigitria che significa 'guida' o 'colei che indica la via'. Secondo la tradizione la Madre di Dio Oditrigia è una delle tre icone dipinte dall'evangelista Luca quando la vergine era ancora in vita. Il culto venne introdotto a Matera da monaci bizantini durante la dominazione Bizantina nell'Italia meridionale. A Matera viene anche chiamata come "Madenn du Lutr" (del Litro) per la presenza di due mezzine, cioè due contenitori d'acqua posti ai piedi della Madonna.

L'esterno presenta una facciata molto semplice con un campanile a veletta. Venne ristrutturata completamente intorno al '400 in seguito ad un crollo di una volta a botte. L'interno si presenta a pianta irregolare (unica navata) e si caratterizza per la presenza di una parte scavata e una costruita.

La chiesa conserva pregevoli affreschi di buona fattura che possono essere datati tra il XII e il XVII sec.: sono riconoscibili, tra questi, un San Michele Arcangelo, un Sant'Eustachio rivolto verso un cervo che ha tra le corna una croce dorata (motivo presente in altre chiese dell'agro materano e anche in Cattedrale), una natività, la Madonna de Idris e un Sant'Antonio da Padova.

Di fianco alla chiesetta, collegata attraverso un corridoio, è presente la più antica ex chiesa parrocchiale di San Giovanni in Monterrone. In questa cripta son presenti figure di Santi alcune non riconoscibili datate XII-XIII sec. La chiesa è dedicata al San Giovanni di cui sono presenti gli affreschi. All'esterno della Chiesa sulla sommità dello sperone roccioso del Monterrone è presente una croce in ricordo delle missioni paoline del 1937.

MADONNA OF IDRIS (ENG)

The Rock Church of the Madonna of Idris was built inside cavities on top of a rocky spur called Monterrone, in Sasso Caveoso, in a dominant position with respect to the underlying Piazza San Pietro Caveoso. From the outside of the Church, one can enjoy one of the most beautiful views of the Sassi and Gravina.

The name of the church derives from the Greek Odigitria which means 'guide' or 'the one indicating the way'. According to tradition, the Mother of God Oditrigia is one of the three icons painted by the Evangelist Luke when the virgin was still alive. The cult was introduced to Matera by Byzantine monks during the Byzantine domination in southern Italy. In Matera it is also called the "Madenn du Lutr" (of the Litre) because of the presence of two half-walls, that is two containers of water placed at the foot of the Madonna.

The exterior has a very simple façade with a veiled bell tower. It was completely renovated around the fifteenth century following the collapse of a barrel vault. The interior has an irregular plan (single nave) and is characterized by the presence of a dug and a built part.

The church preserves valuable frescoes of good workmanship that can be dated between the twelfth and seventeenth centuries: among them is a St. Michael the Archangel, a St. Eustachio facing a deer with a golden cross between the horns (reason present in other churches of the agro of Matera area, and also in the Cathedral), a nativity, the Madonna de Idris and a Sant'Antonio da Padova.

Next, to the church, connected through a corridor, there is the oldest former parish church of San Giovanni in Monterrone. In this crypt there are some unidentifiable figures of Saints dated XII-XIII centuries. The church is dedicated to San Giovanni of which there are frescoes. Outside the church on the top of the rocky spur of Monterrone there is a cross in memory of the Pauline missions of 1937.

DIE FELSENKIRCHE MADONNA DELL'IDRISS (GER)

Diese Felsenkirche wurde in den Höhlen auf dem Monterrone genannten Felsvorsprung in Sassi Caveoso errichtet und beherrscht die unterhalb davon liegende Piazza San Pietro Caveoso. Von der Kirche aus kann man eine der schönsten Aussichten auf Sassi und Gravina genießen.

Der Kirchename geht sicherlich auf das griechische Wort Odigitria zurück, das „Führer“ oder „Wegweiser“ zurück. Nach der Überlieferung ist die Mutter des Gottes Odigitria einer der drei Ikonen, die der Evangelist Lukas zu Lebzeiten der Jungfrau malte. Der Kult wurde in Matera durch byzantinische Mönche eingeführt, als Byzanz noch Süditalien beherrschte. In Matera spricht man auch von der Madenn du Lutr („Litermadonna“) wegen der zwei mezzine (Wasserkrüge) zu Füßen der Madonna.

Die Außenarchitektur besteht aus einer einfachen Fassade und einem Segel-Glockenturm. Die Kirche wurde nach dem Einbruch eines Tonnengewölbes im 15. Jahrhundert gänzlich restauriert. Das Innere besitzt einen unregelmäßigen Grundriss (ein einziges Schiff) und besteht aus einem in den Fels gehauenen und einem gebauten Teil.

Erhalten geblieben sind wertvolle Fresken guter Qualität, die auf die Zeit zwischen dem 12. und 17. Jahrhundert zurückgehen; sie stellen unter anderem den Erzengel Michael, den Heiligen Eustachius, der sich einem Hirsch mit einem goldenen Kreuz zwischen den Geweihstangen zuwendet, Christi Geburt, die Madonna dell'Idris und den Heiligen Antonius von Padua dar.

Neben der Kirche und durch einen Gang mit ihr verbunden befindet sich die älteste (frühere) Pfarrkirche San Giovanni in Monterrone. In deren Krypta gibt es mehrere nicht identifizierbare Heiligenstatuen aus dem 12. oder 13. Jahrhundert. Die Kirche ist dem Heiligen Johannes geweiht, der in den Fresken dargestellt ist. Neben der Kirche, auf der Spitze des Felsvorsprungs von Monterrone steht ein Kreuz zum Gedenken an die Paulinermissionen des Jahres 1937.

O KOŚCIELE MADONNA DELL'IDRIS (POL)

Wydrążony w skale kościół Madonna dell'Idris powstał na grzbiecie góry Monterrone, w dzielnicy Sasso Caveoso, i góruje nad Piazza San Pietro Caveoso. Sprzed kościoła rozpościera się jeden z najpiękniejszych widoków na Sassi i rzekę Gravina.

Nazwa kościoła pochodzi od greckiego słowa Odigitria, które oznacza „przewodniczkę” lub „wskazującą drogę”. Zgodnie z tradycyjnym przekazem, ikona Matki Boskiej wskazującej drogę była jedną z trzech ikon namalowanych przez Ewangelistę Łukasza jeszcze za życia matki Jezusa. Kult ten pojawił się w Materze za sprawą bizantyjskich mnichów podczas panowania Bizancjum na dzisiejszym południu Włoch.

Kościół ma bardzo prostą fasadę, z ukrytą dzwonnicą. Około XV w., po zawaleniu się sklepienia kolebkowego, fasada została całkowicie odnowiona. Wnętrze ma nieregularny (jednonawowy) plan i składa się zarówno z elementów wydrążonych w skale, jak i wybudowanych.

W kościele zachowały się cenne freski datowane na XII-XVII wiek. Wśród nich: przedstawienie Św. Michała Archanioła, Św. Eustachego z jeleniem, w którego porożu widoczny jest złoty krzyż (motyw ten pojawia się również w innych kościołach Matery, w tym w Katedrze), scena Bożego Narodzenia, Madonna de Idris i Św. Antoni Padewski.

Korytarz prowadzi do innego kościoła, San Giovanni w Monterrone. W jego krypcie znajdują się nieokreślone figury świętych z XII-XIII wieku. Freski w kościele poświęcone są m.in. Św. Janowi Chrzcicielowi. Na zewnątrz kościoła, na skalistej grani Monterrone umieszczono krzyż upamiętniający misje paulińskie z 1937 r.

MADONNA DE IDRJS SZIKLATEMPLOMA (HUN)

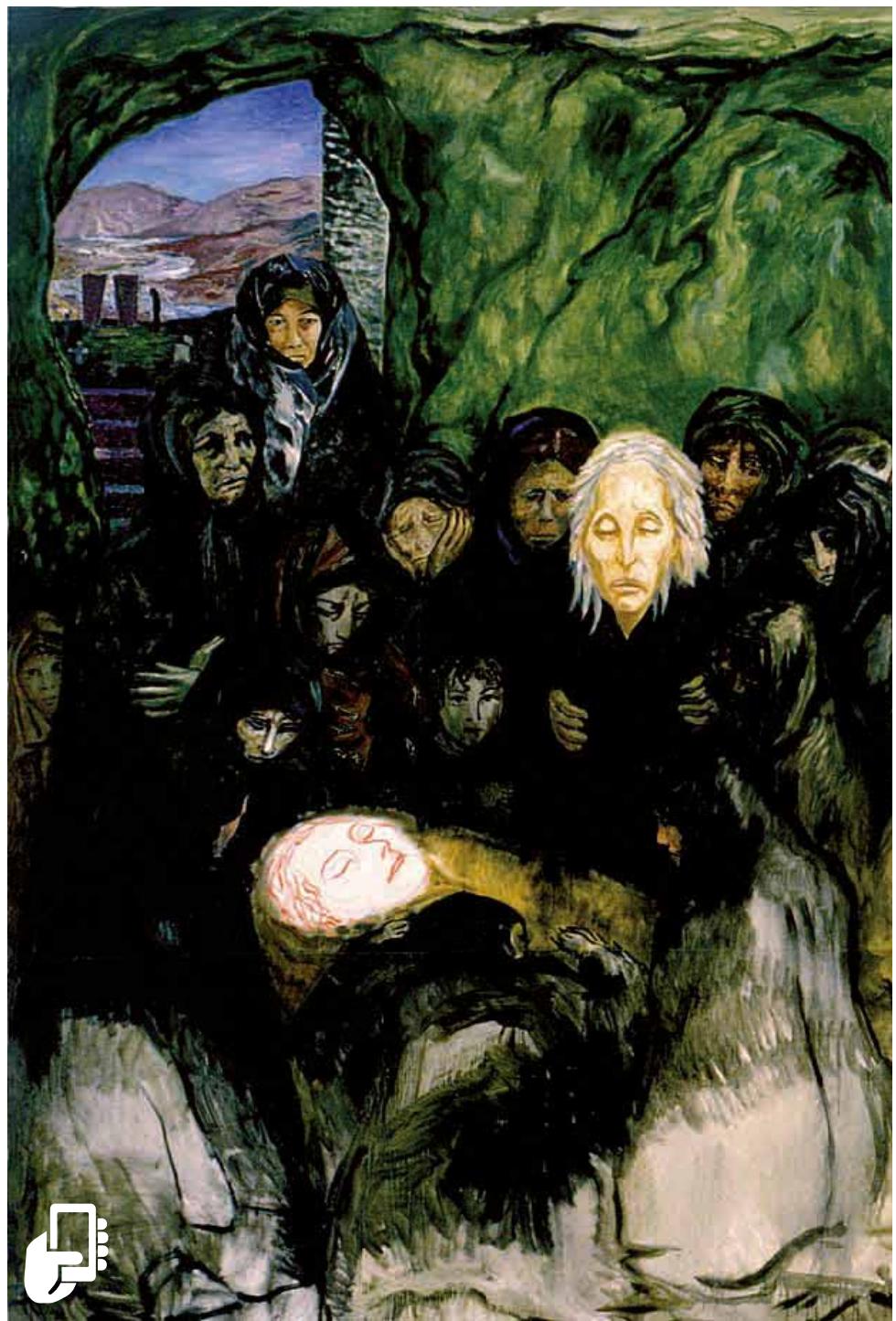
Madonna de Idris Sziklatemplomát a Sasso Caveoso-ban található Monterrone elnevezésű sziklás kisszögellés tetején található üregekben építették fel, egy olyan kimagasló helyen, ami az alatta levő Piazza San Pietro Caveoso-nak köszönhető. A templom elől Sassi és Gravina igen szép látványát élvezhetjük.

A templom neve a görög Odigitria szóból ered, aminek a jelentése "vezető" vagy "aki/ami az utat mutatja". A hagyomány szerint Madonna de Idris/Oditrigia a Lukács evangélista által festett három ikon egyike, amelyek akkor készültek, amikor a szűz még élt. Bizánci szerzetesek hozták be ezt a kultuszt Matera-ba a Bizánci Birodalom dél-itáliai uralma idején. Matera-ban "Madenn du Lutr"-nak (Liter) is nevezik két, fallal kialakított víztartó miatt, amit a Madonna lábánál helyeztek el.

Kívülről egyszerű homlokzata van és épített harangtornya. Teljesen helyreállították a 15. században miután a donga-boltozat összeomlott. A belső térnek különleges (leg hajós) alaprajza van, ami egy kivésett és egy épített részt jelent.

A templom a 12. és 17. századok között készült értékes, kiváló mesterek által készített freskókkal rendelkezik: Szent Mihály arkangyal, Szent Eustachio/Eusztáz amint egy szarvassal néz szembe aminek a szarvai között egy arany kereszt van (ez az oka amiért Matera körzetében más templomokban is szerepel), a születés, a Madonna de Idris és Páduai Szent Antal.

Egy folyosón keresztül elérhető a templom melletti legrégebbi, ezt megelőző plébániatemplom a San Giovanni Monterrone-ben. Ennek a kriptájában néhány azonosítatlan 12-13. századi szent alakja látható. A templomot San Giovanni-nak szentelték, akinek a freskói itt szerepelnek. A Monterrone sziklás magaslata tetején az épületnél az 1937-es misszió emlék-keresztje látható.

IL MUSEO LANFRANCHI (ITA)

"Lucania 61" di Carlo Levi

Il dipinto è custodito a Palazzo Lanfranchi, sede del Museo nazionale d'arte medievale e moderna, assieme ad altre 41 opere dello stesso autore. Lucania 61 fu commissionato dal Comitato per le Celebrazioni del Centenario dell'Unità d'Italia per rappresentare la Basilicata alla mostra Italia 61, inaugurata a Torino nel maggio del 1961. Carlo Levi era all'epoca l'artista che meglio avrebbe potuto descrivere la Basilicata. Decise di realizzare un enorme dipinto (18,50 x 3,20) che decise di dedicare a Rocco Scotellaro in onore di una profonda stima che lo legava all'intellettuale lucano.

Le tre scene sono ispirate alla quotidianità lucana, alla sua immensa umanità prega di dolore antico e paziente lavoro. Da sinistra a destra del dipinto appare Rocco Scotellaro, il poeta della libertà contadina che è, come lo stesso Levi ha dichiarato in una descrizione dell'opera, il filo conduttore del dipinto. Appare morto e col volto bianco nella grotta da cui cominciano i tempi, accerchiato da donne addolorate e che lamentano la sua scomparsa; poi ci appare ragazzo dal viso lentigginoso o, ancora, rivolto a parlare a una folla in piazza, accerchiato da altri intellettuali dell'epoca che compaiono sulla scena: Giuseppe Zanardelli, Francesco Saverio Nitti, Giustino Fortunato, Guido Dorso.

Non mancano le scene del vicinato e del lavoro domestico. Si vede una donna incinta attorniata da ragazzini, tra i quali Rocco adolescente. E, sotto il sole cocente di mezzogiorno, compare anche una lunga fila di muli e capre, il cui colore contrasta quello del paesaggio dei monti argillosi e dei campi deserti dai colori dell'estate.

Non manca niente dell'intero mondo lucano; sembra non essere mutato e aver preservato, seppur con notevoli slanci verso il moderno, quella purezza che ancora oggi anima il dipinto e rende ogni spettatore lucano fiero di appartenere a quella terra.

LANFRANCHI MUSEUM (ENG)

"Lucania 61" by Carlo Levi

The painting is kept in Palazzo Lanfranchi, home to the National Museum of Medieval and Modern Art, along with 41 other works by the same author. Lucania 61 was commissioned by the Committee for the Celebrations of the Centenary of the Unification of Italy to represent Basilicata at the Italia 61 exhibition, inaugurated in Turin in May 1961. Carlo Levi was at the time the artist who could best describe Basilicata. He decided to make a huge painting (18.50 x 3.20) that he dedicated to Rocco Scotellaro in honor of deep esteem that linked him to the intellectual Lucan.

The three scenes are inspired by everyday life in Lucania, its immense humanity full of ancient pain and patient work. From left to right of the painting appears Rocco Scotellaro, the poet of peasant liberty that is, as Levi himself stated in a description of the work, the leitmotif of the painting. He appears dead and with a white face in the cave from which the times begin, surrounded by sorrowful women and lamenting his disappearance; then there appears a freckled-faced boy or, again, speaking to a crowd in the square, surrounded by other intellectuals of the period that appear on the scene: Giuseppe Zanardelli, Francesco Saverio Nitti, Justin Fortunato, Guido Dorso.

There is no shortage of neighborhood and domestic work scenes. You see a pregnant woman surrounded by kids, including Rocco teenager. And, under the scorching sun of midday, there also appears a long line of mules and goats, whose colour contrasts with the landscape of the clayey mountains and the deserted fields with the colours of summer.

Nothing is missing in the whole world of Lucania; it seems not to have changed and to have preserved, albeit with considerable leaps towards modern times, that purity still animates the painting and makes every spectator proud to belong to that land.

DAS LANFRANCHI-MUSEUM (GER)

Carlo Levis Gemälde „Lucania 61“

Das Gemälde wird im Palazzo Lanfranchi, Sitz des Nationalmuseums für Mittelalterliche und Moderne Kunst, zusammen mit 41 weiteren Werken des Schriftstellers und Malers aufbewahrt. *Lucania 61* wurde vom Komitee für die Feierlichkeiten anlässlich des hundertsten Jahrestags der Einigung Italiens in Auftrag gegeben, um die Region Lukanien (heute Basilikata) in der Ausstellung „Italia 61“ zu vertreten, die im Mai 1961 in Turin eröffnet wurde. Zu jener Zeit war Carlo Levi der Künstler, der am besten Basilikata beschreiben konnte.

Er beschloss, ein Riesengemälde (18,5 x 3,2 Meter) anzufertigen, das er dem Politiker, Dichter und Schriftsteller Rocco Scotellaro widmete, den er hoch schätzte und mit dem er eng verbunden war.

Die drei dargestellten Szenen sind vom Alltagsleben in Lukanien inspiriert, dessen ungeheure Menschlichkeit von altem Schmerz und geduldiger Arbeit geprägt ist. Von links nach rechts tritt zunächst Rocco Scotellaro auf, der Dichter der bäuerlichen Freiheit, der in Carlo Levis eigener Beschreibung des Werks, der rote Faden des Gemäldes ist. Der scheinbar tote Scotellaro mit seinem bleichen Gesicht erscheint in der Höhle des Zeitenanfangs umgeben von trauernden Frauen, die sein Verschwinden beklagen.

Daneben steht ein Junge mit Sommersprossen und weiter rechts wendet sich Scotellaro für eine Rede einer auf einem Platz versammelten Menge zu, umgeben von zeitgenössischen Intellektuellen: Giuseppe Zanardelli, Francesco Saverio Nitti, Justin Fortunato und Guido Dorso.

Es mangelt nicht an Szenen häuslichen und nachbarschaftlichen Lebens. So kann man eine von Kindern, darunter Rocco, umgebene schwangere Frau sehen. Und unter der brennenden Mittagssonne erscheint eine lange Reihe von Maultieren und Ziegen, deren Farben mit der Landschaft aus Lehmbergen und verlassenen Feldern in Sommerfarben kontrastieren.

Nichts fehlt aus der Welt Lukaniens, die sich nicht verändert und trotz großer Sprünge in die modernen Zeiten jene Reinheit bewahrt zu haben scheint, die immer noch das Gemälde besetzt und jeden Betrachter stolz darauf macht, zu diesem Land zu gehören.

MUZEUM LANFRANCHI (POL)

obraz "Lucania 61" autorstwa Carlo Leviego

Obraz przechowywany jest w Palazzo Lanfranchi, siedzibie Muzeum Narodowego Sztuki Średniowiecznej i Współczesnej, wraz z 41 innymi dziełami tego samego autora. Powstał na zamówienie komitetu organizacyjnego obchodów stulecia zjednoczenia Włoch, by reprezentować region Bazylikata na wystawie Italia 61, zainaugurowanej w Turynie w maju 1961 r. Carlo Levi był wówczas uznawany za artystę, który potrafi najlepiej oddać charakter tego regionu. Zdecydował się on na obraz o dużych rozmiarach (18,5 m x 3,2 m), który zadeklował włoskiemu poecie i pisarzowi Rocco Scotellaro, oddając w ten sposób hołd jemu i jego fascynacji intelektualnym dziedzictwem Lukanii.

Trzy sceny przedstawione na obrazie inspirowane są życiem codziennym tej starożytnej krainy, przepetnionym cierpieniem i wytrwałą pracą. Od lewej do prawej widzimy kolejne sceny z udziałem Rocco Scotellaro, piewcy wiejskiego życia, który, jak stwierdził sam Levi, jest motywem przewodnim dzieła. W jednym miejscu pokazany jest martwy Rocco, z trupiobladą twarzą, w otoczeniu zasmuconych kobiet optakujących jego śmierć... następnie widzimy piegowatego chłopca, który przemawia do tłumu wśród intelektualistów i polityków z epoki. Oto kilku z nich: Giuseppe Zanardelli, Francesco Saverio Nitti, Justin Fortunato, Guido Dorso.

Nie brak również scen z życia codziennego. W jednej z nich widzimy kobietę z gromadką dzieci, wśród których jest i nastolatek Rocco. W innym miejscu, w prażącym południowym słońcu stoi długи rzad ostłów i kóz, których umaszczenie kontrastuje z krajobrazem gór i pustych pól w kolorach lata.

W obrazie Lukanii niczego nie brakuje; wydaje się, że nie zmieniła się od wieków i zachowała, pomimo nieuchronnego skoku w nowoczesność, swoje piękno, które powoduje, że każdy kto stąd pochodzi i patrzy na ten obraz, czuje dumę.

LANFRANCHI MÚZEUM (HUN)

"Lucania 61" Carlo Levi

A festményt a Palazzo Lanfranchi-ban, a Középkori és Modern Művészletek Nemzeti Múzeumában találhatjuk meg a festő további 41 munkájával együtt. "Lucania 61"-t Itália Egyesítésének Centenáriuma alkalmával rendezett ünnepségek Bizottsága rendelte meg, hogy az Italia 61 c. kiállításon Basilicata-t képviselje, amit Torinóban avattak fel 1961 májusában. Carlo Levi abban az időben az a művész volt aki Basilicata-t a legjobban tudta ábrázolni. Elhatározása szerint egy hatalmas (18,50 x 3,20) festményt készített, amit nagyrabecsüléseként Rocco Scotellaro-nak dedikált, az intelligens művésznek és polgármesternek.

Lucania minden napos élete inspirálta a három jelenetet, ami mély humanizmussal, fájdalommal és sok munkával született. Balról jobbra nézve a festményen megjelenik Rocco Scotellaro a parasztság szabadságának költője, azaz ahogy Levi maga mondta munkájáról, a festmény vezérmotívuma. Holtan jelenik meg, fehér arccal, egy barlangban, ahonnan a történet indul, szomorú nők veszik körül akik siratják elhunytát. Aztán egy szeplős arcú fiú jelenik meg amint egy téren a tömeghez beszél és a korszak értelmisége lép fel a jelenetben: Giuseppe Zanardelli, Francesco Saverio Nitti, Justin Fortunato, Guido Dorso.

Bővelkedik a környezetet és házi munkát ábrázoló jelenetekben. Ott van egy várandós nő, akit gyerekek vesznek körül, köztük Rocco mint tizenéves. És a déli, forró napsütésben megjelenik az öszvérek és kecskék sora és ezek a színei kontrasztosak az agyagos hegyek, az üres mezők tájképének nyári színeivel.

Lucania világából semmi sem hiányzik; úgy tűnik a képen, hogy semmi sem változott, minden megőrződött ám ugyanakkor tekintélyes ugrásokkal halad a modern felé és a tisztaság, egyszerűség, ami a festményt jellemzi minden szemlélődőt büszkévé tesz, hogy ehhez a helyhez tartozik.

LA CATTEDRALE DI MATERA (ITA)

Dopo l'epoca buia della dominazione romana e dell'alto medioevo, quando la città venne contesa tra Bizantini e Longobardi, arrivarono a Matera i Normanni portando in città il feudalesimo che interessò la città per circa 5 secoli. In questo periodo la città, che faceva parte della Terra d'Otranto ed era al confine con la Basilicata, riuscì, nonostante le varie crisi che interessarono in Regno di Napoli, a darsi più forme evolute di organizzazione. Nella città molto influente era la Chiesa e il clero, che, di fatti, aveva un ruolo istituzionale grazie alla riconferma della cattedra arcivescovile. Si posero, inoltre, le premesse per la formazione di un ceto locale abbastanza differenziato a cui partecipavano i nobili, la burocrazia regia e la classe artigiana. In quest'epoca Matera mutò rapidamente, infatti si diede un forte impulso allo sviluppo della Civita: la cinta muraria venne rafforzata e venne pianificata l'area urbana a cavallo tra la Civita e la viabilità appulo-lucana. In quest'epoca si portano a compimento alcune delle opere architettoniche più importanti della città come il Duomo di Matera.

Nel 1203, con il Papa Innocenzo III, si decise di fondere la diocesi di Matera con quella di Acerenza. Il primo vescovo della nuova diocesi, Andrea, volle celebrare l'avvenimento progettando la costruzione di una nuova Cattedrale che, nella sua magnificenza, fosse degna della nuova condizione religiosa ed amministrativa della città. Matera, all'epoca, aveva sì una propria chiesa madre, ma troppo modesta da assolvere alla sua nuova funzione. Essa era dedicata a Santa Maria d'Episcopio (o a Santa Maria di Matera secondo altre fonti), ma di certo aveva accanto il cenobio di sant'Eustachio, il quale aveva avuto il suo momento di gloria nel 1039, anno in cui il papa Urbano II si fermò qui prima di partire per la terra Santa. Dell'antica costruzione esistono, tutt'ora, alcuni elementi architettonici visibili, come l'affresco bizantino della Madonna della Bruna. La costruzione cominciò intorno al 1230 e terminò intorno al 1270, come riporta una iscrizione posta sull'architrave di una porta che conduce al campanile. Per innalzare la sua posizione, fu deciso di realizzare un terrapieno artificiale di sei metri sullo strato roccioso. L'edificio è in stile romanico pugliese con la facciata principale che presenta una notevole quantità di elementi simbolici. Sulla porta maggiore vi è, tra decorazioni floreali, la statua della Madonna della Bruna, mentre ai lati vi sono i santi Teopista e Eustachio, protettori anche loro della città. La facciata è rivolta ad occidente verso il sasso Barisano. Altro elemento caratteristico è il rosone, che richiama la ruota della fortuna e, quindi, la vita degli uomini, i quali potrebbero perdere la retta via per andare in contro ai vizi o al peccato (simboli della sirena e dell'aquila). La facciata laterale della chiesa, quella che si ammira attraversando la porta di Suso, presenta due belle porte adornate: una è la porta di piazza, che ha come elemento principale una formella raffigurante Abramo, il padre delle tre religioni monoteistiche e l'altra è la porta dei leoni, data la presenza simbolica di due leoni che furono posti a guardia della fede. Inoltre, sulla sommità della porta sono presenti delle pigne con la funzione di scacciare la malasorte. Altro elemento caratteristico è il campanile. Alto 52 m di forma quadrangolare presenta, per ogni piano, finestre bifore. La parte superiore presenta una cuspide aggiunta in epoca barocca. L'interno della basilica è stato fortemente rimaneggiato nel corso dei secoli, in quanto poco rimane del vecchio impianto medioevale. La pianta è a croce latina con tre navate. Elementi molto importanti presenti all'interno sono: a destra dell'ingresso, è possibile ammirare il giudizio universale, unico esempio superstite delle decorazioni medioevali originali e il presepe di Altobello Persio, posto nella cappella di San Nicola al Cimitero. Esso è scolpito in pietra calcarea ed evoca fedelmente la vocazione agropastorale dei materani dell'epoca rinascimentale. Il primo altare della navata centrale ospita, invece, l'affresco della Madonna della Bruna del 1270.

THE CATHEDRAL OF MATERA (ENG)

After the dark era of Roman domination and the early Middle Ages, when the city was disputed between Byzantines and Lombards, the Normans arrived in Matera bringing the feudalism to the city, which affected the city for about 5 centuries. In this period the city, which was part of the Terra d'Otranto and was on the border with Basilicata, succeeded, despite the various crises that affected the Kingdom of Naples, to give itself more evolved forms of organization. In the very influential city was the Church and the clergy, which, in fact, had an institutional role thanks to the reconfirmation of the archiepiscopal chair. Moreover, the premises for the formation of a quite differentiated local class were attended by the nobles, the royal bureaucracy, and the artisan class. In this period Matera changed rapidly, in fact, it gave a strong impulse to the development of the Civita: the city walls were strengthened and the urban area between the Civita and the appulo-lucana road system was planned. In this period some of the most important architectural works of the city, such as the Cathedral of Matera, are completed.

In 1203, with Pope Innocent III, it was decided to merge the diocese of Matera with that of Acerenza. The first bishop of the new diocese, Andrea, wanted to celebrate the event by planning the construction of a new Cathedral which, in its magnificence, was worthy of the new religious and administrative condition of the city. Matera, at the time, it had its own mother church, but too modest to fulfill its new function. It was dedicated to Santa Maria d'Episcopio (or to Santa Maria di Matera according to other sources) but certainly had beside the cenobio of Sant'Eustachio, who had had his moment of glory in 1039, the year in which Pope Urbano II stopped here before leaving for the Holy Land.

Of the ancient building, there are still some visible architectural elements, such as the Byzantine fresco of the Madonna of Bruna. The construction began around 1230 and ended around 1270, as reported by an inscription on the lintel of a door that leads to the bell tower. To raise its position, it was decided to build a six-meter artificial embankment on the rocky layer. The building is in the Apulian Romanesque style with the main façade which presents a significant amount of symbolic elements. On the main door, there is, among floral decorations, the statue of the Madonna della Bruna, while on the sides there are the saints Teopista and Eustachio, protectors also of the city.

The façade faces west towards the Barisano stone. Another characteristic element is the rose window, which recalls the wheel of fortune and, therefore, the life of men, who could lose the right way to go against vices or sin (symbols of the siren and the eagle). The side façade of the church, which can be seen through the Suso gate, has two beautiful doors adorned: one is the door to the square, which has as the main element a panel depicting Abraham, the father of the three monotheistic religions and the other is the gate of the lions, given the symbolic presence of two lions who were placed to guard the faith. Moreover, on the top of the door, there are pine cones with the function of driving away bad luck. Another characteristic element is the bell tower. The 52-meter-high, quadrangular shape has mullioned windows on each floor. The upper part has a cusp added in the Baroque period.

The interior of the basilica has been heavily remodeled over the centuries, as little remains of the old medieval structure. The plant is a Latin cross with three naves. Very important elements inside are: to the right of the entrance, you can admire the universal judgment, the only surviving example of the original medieval decorations and the crib of Altobello Persio, placed in the chapel of San Nicola al Cimitero. It is carved in limestone and faithfully evokes the agropastoral vocation of the renaissance-era maters. The first altar of the central nave houses, instead, the fresco of the Madonna of Bruna of 1270.

DIE KATHEDRALE VON MATERA (GER)

Nach den dunklen Zeitaltern der römischen Herrschaft und des frühen Mittelalters, als sich die Byzantiner und die Langobarden um die Stadt stritten, brachten die Normannen den Feudalismus nach Matera, der die Stadt fünf Jahrhunderte lang beeinflusste. In dieser Periode gelang es der Stadt, die damals zu Otranto gehörte und an der Grenze zu Basilikata lag, trotz verschiedener Krisen im Königreich Neapel sich selbst modernere Formen der Organisation zu geben. In der äußerst einflussreichen Stadt waren es die Kirche und der Klerus, die eine institutionelle Rolle nach der erneuten Bestätigung des Erzbistums spielten. Außerdem wurden zu jener Zeit die Grundlagen für das Entstehen einer stärker differenzierten Einwohnerschaft aus insbesondere Adligen, königlichen Beamten und Handwerkern gelegt. Matera veränderte sich schnell und gab der lokalen Entwicklung starke Impulse: Die Stadtmauern wurden verstärkt und das Stadtgebiet zwischen dem Zentrum und dem apulisch-lukanischen Straßennetz geplant. Einige der bedeutendsten Bauwerke der Stadt, wie die Kathedrale, entstanden ebenfalls in dieser Zeit.

Im Jahre 1203, unter Papst Innozenz III., wurde beschlossen, die Diözesen von Matera und Acerenza zu vereinen. Der erste Bischof dieses Bistums, Andrea, wollte dieses Ereignis durch die Planung eines neuen Kathedralenbaus feiern. Das neue Gotteshaus sollte in seiner Pracht dem neuen religiösen und Verwaltungsstatus der Stadt gerecht werden. Matera besaß bereits eine Mutterkirche, die aber zu bescheiden war, um die neue Funktion der Stadt zu erfüllen. Sie war Santa Maria d'Episcopio (oder nach anderen Quellen der Heiligen Maria von Matera) geweiht. Die Stadt besaß aber außerdem das Kloster des Hl. Eustachius, das seinen Augenblick des Ruhms 1039 hatte, als Papst Urban II. hier auf seiner Reise ins Heilige Land einhielt. Von dem früheren Bau sind heute noch architektonische Überreste zu besichtigen, wie etwas das byzantinische Fresko der Madonna della Bruna. Der Bau der Kathedrale begann um 1230 und endete um 1270, wie in einer Inschrift auf der Schwelle der Tür berichtet wird, die zum Glockenturm führt. Zur Erhöhung des Grundstücks wurde beschlossen, eine sechs Meter hohe Böschung auf dem felsigen Untergrund aufzuschütten. Der Bau wurde im Stil der apulischen Romanik mit einer Hauptfassade voller symbolischer Elementen errichtet. Den Haupteingang schmückt neben Blumenornamenten eine Statue der Madonna della Bruna, seitlich davon wurden Hochreliefs des Heiligen Eustachius und seiner Ehefrau, ebenfalls Schutzpatrone der Stadt, angebracht. Die Fassade ist zum Barisona-Felsen im Westen hin ausgerichtet. Ein weiteres Kennzeichen ist das Radfenster, das an ein Glücksrad und damit an das menschliche Leben erinnert; dieses kann durch Laster und Sünde (durch eine Sirene und einen Adler symbolisiert) vom rechten Weg abkommen. Die Seitenfassade der Kirche, die man durch das Suso-Tor sehen kann, besitzt zwei schöne geschmückte Tore: das eine, zum Platz hin, hat in der Lünette ein Relief, das den Vater der drei monotheistischen Religionen Abraham darstellt, das andere, das Löwentor, wird von zwei steinernen Löwen als Wächtern des Glaubens bewacht. Die Pinienzapfen über diesem Tor sollen das Pech fern halten. Ein Wahrzeichen ist auch der Glockenturm. Der 52 Meter hohe quadratische Turm besitzt Stabkreuzfenster auf jeder Etage. Das pyramidenförmig Dach stammt aus der Barockzeit. Das Innere der Basilika wurde im Laufe der Jahrhunderte mehrfach umgestaltet, so dass mittelalterliche Elemente nur noch in Spuren erhalten sind. Der Grundriss ist ein lateinisches Kreuz mit drei Schiffen. Bedeutende Elemente im Innern sind, rechts des Eingangs, ein Fresko des Jüngsten Gerichts – das einzige erhaltene Beispiel des ursprünglichen mittelalterlichen Dekors – und die Krippe von Altobello Persio in der San Nicola al Cimitero geweihten Kapelle. Die Krippefiguren aus Kalkstein beschwören wirklichkeitsgetreu die Bauern und Hirten Materas der Renaissancezeit herauf. Die erste Kapelle des Hauptschiffs ist mit einem Fresko der Madonna della Bruna aus dem Jahr 1270 geschmückt.

KATEDRA W MATERZE (POL)

Po mrocznej epoce rzymskiej dominacji i wczesnych wiekach średnich, kiedy o miasto rywalizowały Bizancjum i Lombardia, do Materzy przybyli Normanowie, przynosząc ze sobą system feudalny, który oddziaływał potem na miasto przez mnóstwo więcej pięćset lat. W tym okresie miasta, które należało do regionu Terra d'Otranto i znajdowało się na obrzeżach Bazylikaty, pomimo różnych kryzysów nękających królestwo Neapolu udało się wprowadzić bardziej rozwiniętą formę organizacji społecznej. W Materze duże wpływ, a de facto rolę instytucjonalną, miał kościół i kler, dzięki ustanowieniu Materzy siedzibą archidiecezji. Ponadto podstawy do stworzenia bardziej zróżnicowanego systemu klas społecznych dała sama szlachta, przedstawiciele królewskiej administracji oraz klasa rzemieślników. W tym okresie Matera zmieniała się w bardzo szybkim tempie. Dało to silny impuls do rozwoju dzielnicy Civita: umocniono mury miejskie i zaplanowano nowy system dróg. W tym okresie ukończono też budowę niektórych najważniejszych obiektów architektonicznych, m.in. Katedry.

W 1203 r., w trakcie pontyfikatu papieża Innocentego III, zdecydowano o połączeniu diecezji Matera i Acerenza. Pierwszy biskup nowej archidiecezji, Andrea, postanowił uczcić to wydarzenie, planując wzniesienie nowej katedry, która miała swoim przepychem dorównać nowej religijnej i administracyjnej roli miasta. Matera miała już wtedy swój główny kościół, który był jednak zbyt skromny, by pełnić nową funkcję. Katedrę nazwano imieniem Santa Maria d'Episcopio (według innych źródeł: Maria di Matera). Budowę rozpoczęto około roku 1230, a zakończono mniej więcej 40 lat później, jak wynika z inskrypcji na nadprożu drzwi do dzwonnicę. Aby podwyższyć katedrę wybudowano sześciometrowy nasyp. Budynek powstał w stylu romańskim z elementami charakterystycznymi dla regionu Apulia, tj. licznymi symbolami na głównej fasadzie. Przy drzwiach wejściowych wśród kwiatowych ornamentów znajduje się figura Madonna della Bruna, a po jej bokach św. Teopista i św. Eustachy, patroni miasta. Front budowli skierowany jest na zachód w kierunku skaty Barisano. Innym charakterystycznym elementem katedry jest okno rozetowe, przypominające koto fortuny, a metaforycznie los człowieka, który może zagubić się i zejść z uczciwej drogi (symbole syreny i orła). Boczna elewacja kościoła, widoczna przez bramę Suso, ma dwoje pięknych zdobionych drzwi. Jedne z nich, prowadzące na plac, mają główny element w postaci panelu z Abrahalem, ojcem trzech monoteistycznych religii, a drugie to brama lwów, na której dwa lwy strzegą wiary. Ponadto u góry drzwi znajdują się szyszki pinii strzegące przed złym losem. Innym charakterystycznym elementem katedry jest dzwonnica. Wysoka na 52 metry, o podstawie czworokątnej, z wielodzielonymi oknami na każdym piętrze. W jej górnej części dodano w okresie baroku szpic. Wygląd wnętrza bazyliki tak bardzo zmieniał się na przestrzeni wieków, że z jej średniowiecznego charakteru pozostało naprawdę niewiele. Powstała na planie krzyża, z trzema nawami. Ważne elementy wnętrza: na prawo od wejścia scena Sądu Ostatecznego i scena Bożego Narodzenia autorstwa rzeźbiarza Altobello Persio, znajdująca się w kaplicy San Nicola al Cimitero. Została ona wyrzeźbiona w kamieniu wapiennym i wiernie przypomina sielankowe sceny życia na wsi mistrzów renesansu. W pierwszym ołtarzu w nawie głównej znajduje się z kolei fresk Madonna della Bruna z 1270 r.

MATERA SZÉKESEGYHÁZA (HUN)

A római uralom és a korai középkor sötét korszaka után, amikor a bizánciak és a lombardok vetélkedtek, a normannok érkeztek meg Matera-ba és a feudalizmust hozták magukkal, ami kb. 5 évszázadra meghatározta a várost. Ebben a periódusban, ami a Terra d'Otranto területén levő és Basilicata-val határos várost érintette, sikeresen működött és fejlett közigazgatási formákat alakított ki több, a Nápolyi Királysággal kapcsolatos válsághelyzet ellenére. Ebben az igencsak befolyásos városban a templomnak és az egyháznak alapvető szerepe volt az érseki szék birtoklásának megerősítését követően. Sőt, a helyi lakosság gyűjtő helyszínévé vált, melynek kialakuló osztályoszerkezetébe a nemesek, a királyi közigazgatás tagjai és a kézművesek tartoztak. Ekkor a város gyorsan változott és ez Civita fejlődésének nagy lökést adott: a városfalakat megerősítették, a város területét a Civita és az Appulo-Lucana-i úthálózat közt megtervezték. Ebben az időben a város néhány, a legfontosabbak közé tartozó építkezését befejezték, mint pl. a Cathedral of Matera/Duomo di Matera. 1203-ban III. Innocent pápa idején elhatározták, hogy létrehoznak Matera-ban egy egyházmegyét Aceranza-val együtt. Az egyházmegye első püspöke Andrea ezt egy olyan, új katedrális felépítésével akarta megünnepleni, amelyik nagyszerűségével a város új vallási és igazgatási helyzetéhez méltó. Matera-nak ekkor volt egy saját anyatemploma, de ez túl szerény volt az új feladathoz. Santa Maria d'Episcopio vagy mások szerint Santa Maria di Matera néven szerepelt, de emellett a Sant'Eustachio rendház is itt volt, aminek nagy jelentőségű alkalma akkor jött el, amikor II. Orbán pápa 1039-ben itt állt meg a Szentföldre való indulása előtt. A régi épületből néhány részlet még mindig látható, mint pl. a Madonna della Bruna bizánci freskója. Az építkezés 1230-ban kezdődött és 1270-ben fejeződött be, ahogy a harangtoronyhoz vezető ajtó szemöldökfáján olvasható. Hogy helyét hangsúlyosabbá tegyék, úgy döntötték, hogy 6 méter magas, mesterséges töltést raknak a sziklás felszínre. Az épület az Apulia-i román stílusban épült, ahol a fő homlokzat jelentős számú szimbolikus részletet tartalmaz. A főbejáraton virág dekorációban Madonna della Bruna szobra van, az oldalsó részen pedig Teopista és Eustachio szentek, mint a város védői. A nyugati homlokzat a Barisano városnegyed felé néz. További jellegzetes részlet a rózsaszínű ablak, ami a szerencse kerekének szimbóluma és egyúttal az ember életéé, aki elveszítheti az igaz utat, de mégis a vétkeknek és bűnöknek ellenálljon (a szirén és a sas jelenti ezeket). Az oldalsó homlokzat a "Suso" kapun keresztül látható és két gyönyörű ajtó díszíti. A térré néző ajtó fő díszeként az egyik ajtótábla Ábrahámöt, a három egyistenhit atyát ábrázolja. A másik az oroszlán kaput, ahol a 2. oroszlán jelenléte azt jelenti, hogy a hit őrzőjéként helyezték őket ide. Továbbá az ajtó felett fenyőtobozok vannak, amelyek elűzik a rossz szerencsét. A harangtorony is jellegzetes. 52 méter magas, négyzetes alaprajzú, emeletekenként osztott ablakkal. A felső rész csúcsos, amit a barokk korban készítettek. A bazilika belső terét az évszázadok során jelentősen módosították, kevés maradt meg a régi középkori szerkezetből. Az alap latin kereszt alakú három hajóval. Nagyon jelentős részletek találhatóak belül. A bejárattól jobbra van a végítélet ami az egyetlen túlélője az eredeti középkori dekorációnak és az Altobello Persio által készített jászol amit San Nicola al Cimitero kápolnájában helyeztek el. Mészkből faragta a művész és a reneszánsz korabeli mesterek stílusát hünen idézi fel. A középső hajóban látható, a főoltár helyén az 1270-ből származó Madonna della Bruna freskója.

DISCLAIMER

Azione n. 2018-1-IT02-KA204 048011

(ITA)

Realizzato nell'ambito del progetto EU-ACT

sviluppato nel programma Erasmus Plus KA2 Partenariati Strategici per l'innovazione dell'Educazione degli Adulti.

Questo progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea. Questa pubblicazione riflette solo le opinioni dell'autore e la Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsiasi uso che possa essere fatto delle informazioni in esso contenute.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(ENG)

Realized in the framework of the project EU-ACT developed in the program Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Aktion n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(GER)

Realisiert im Rahmen des Projekts EU-ACT, entwickelt im Rahmen des Programms Erasmus Plus KA2 Strategische Partnerschaften für Innovation in der Erwachsenenbildung.

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Diese Veröffentlichung gibt nur die Ansichten des Autors wieder, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden.

Projekt nr 2018-1-IT02-KA204048011

(POL)

Został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu KA2 Partnerstwa strategiczne na rzecz edukacji dorosłych – Innowancja, Erasmus+, Projekt EU-ACT.

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy autora, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(HUN)

Az EU-ACT project részére, az Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation keretében.

Ezt a projektet az Európai Bizottság támogatásával finanszírozották.

Ez a kiadvány csak a szerző nézeteit tükrözi, és a Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglalt információk felhasználásáért.

COORDINATOR

Italy
www.euro-net.eu

PARTNERS

England (UK)
www.interacting.uk.com

C O M P A R A T I V E R E S E A R C H N E T W O R K :

Germany
www.crnonline.de

Poland
euroidea.wordpress.com

Hungary
www.ikte.hu

- i Euro-Net**
- 📍** vicolo Luigi Lavista, 3
85100 Potenza (PZ) Italy
- 📞** +39 0971 23300
- ✉️** matera@europecitytellers.eu
- 🌐** www.europecitytellers.eu

Download the APP
europecitytellers

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTRODUZIONE (ITA)

Il progetto “Europe City Teller”

Il progetto “Europe City Teller - mediazione culturale e storytelling per il turismo, tra teatro, multimedialità e narrazione” (acronimo “EU-ACT”) opera nell’ambito del turismo culturale europeo, con l’obiettivo di sviluppare un’offerta di qualità, promuovere gli usi e costumi locali, prestare attenzione alla sostenibilità, proteggere e valorizzare il patrimonio, i paesaggi e la cultura locale.

Il progetto EU-ACT intende inserirsi nella strategia transnazionale sul turismo culturale promossa dalla Commissione Europea, che mira a realizzare una serie di attività per promuovere le competenze e i prodotti turistici transnazionali in relazione a temi specifici aventi un notevole potenziale di crescita e rispondere a preoccupazioni sociali, di coesione territoriale e di protezione/valorizzazione dei patrimoni naturali e culturali.

Questa guida è corredata di una APP In Realtà Aumentata: “europecitytellers” scaricabile dagli store del tuo cellulare. Scarica l’app e inquadra la pagina dove trovi il simbolo qui accanto, per accedere a contenuti multimediali extra.

INTRODUCTION (ENG)

The “Europe City Teller” project

The project “Europe City Teller – cultural mediation and storytelling for tourism, between theater, multimedia and storytelling” (acronym “EU-ACT”) operates in the European cultural tourism sector, with the aim of developing a quality offer, promoting local customs and traditions, paying attention to sustainability, protecting and enhancing the heritage, landscapes and local culture.

The EU-ACT project intends to integrate itself into the transnational cultural tourism strategy promoted by the European Commission, which aims to carry out a series of activities to promote transnational tourism skills and products in relation to specific themes with significant growth potential and to respond to social concerns, to problems of territorial cohesion and of protection/enhancement of natural and cultural heritages.

This guide is accompanied by an Augmented Reality APP: “europecitytellers” which can be downloaded from your mobile phone store. Download the app and frames the page where you can find the symbol shown at right, to access extra multimedia content.

EINFÜHRUNG (GER)

Das Projekt „Europe City Teller“

Das Projekt „Europe City Teller – Kulturvermittlung und Geschichtenerzählen für Tourismus“ (Akronym „EU-ACT“) ist im europäischen Kulturtourismus tätig, mit dem Ziel, ein qualitatives Angebot zu entwickeln, das lokale Bräuche und Traditionen fördert, auf Nachhaltigkeit ausgelegt ist, sowie das gemeinsame europäische Erbe und die lokale Kultur schützt und verbessert.

Das EU-ACT-Projekt folgt der von der Europäischen Kommission entwickelten transnationale Kulturtourismusstrategie. Das Hauptziel der Strategie ist die Förderung transnationaler touristischer Methoden und Produkte, die ein vielversprechendes Wachstumspotenzial haben und gleichzeitig helfen soziale Anliegen, Probleme des territorialen Zusammenhalts und des Schutzes / der Verbesserung des natürlichen und kulturellen Erbes zu gewährleisten.

Dieser Leitfaden wird von einer Augmented Reality-App begleitet: „europecitytellers“, die Sie in Ihrem Handy-Store herunterladen können. Laden Sie die App herunter und rufen Sie die Seite ein, auf der Sie das rechts abgebildete Symbol finden, um auf zusätzliche Multimedia-Inhalte zuzugreifen.

WPROWADZENIE (POL)

Projekt „Europe City Teller“

Projekt „Europe City Teller – mediacja kulturowa i storytelling w turystyce, pomiędzy teatrem, multimediami i storytellingiem“ (akronim dla EU-ACT) operuje w sektorze Europejskiej turystyki kulturowej.

Projekt ma na celu wykorzystanie zróżnicowanego, wewnętrznego potencjału turystycznego, umożliwiając tworzenie produktów turystycznych o wysokiej jakości. EU-ACT zamierza włączyć się w ponadkrajową strategię turystyki kulturowej promowanej przez Komisję Europejską poprzez promocję lokalnych zwyczajów i tradycji, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój jak i ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Strategia rozwoju turystyki ukierunkowana jest na działania i promocję umiejętności związanych z turystyką międzynarodową, a także produktów.

Strategia ta ma na celu reagowanie na problemy społeczne, problemy dotyczące spójności terytorialnej i ochrony dziedzictwa narodowego. Kontekst działań projektu skupia się na obszarach turystyki kulturowej o znacznym potencjale wzrostu.

Przewodnikowi towarzyszy aplikacja: „europecitytellers“. Aplikacja dostępna jest na system Android i iOS. Pobierz aplikację z telefonu. W aplikacji mobilnej skorzystaj z technologii rozszerzonej rzeczywistości. Skieruj aparat telefonu na symbol znajdujący się po prawej stronie, aby uzyskać dostęp do dodatkowych treści multimedialnych.

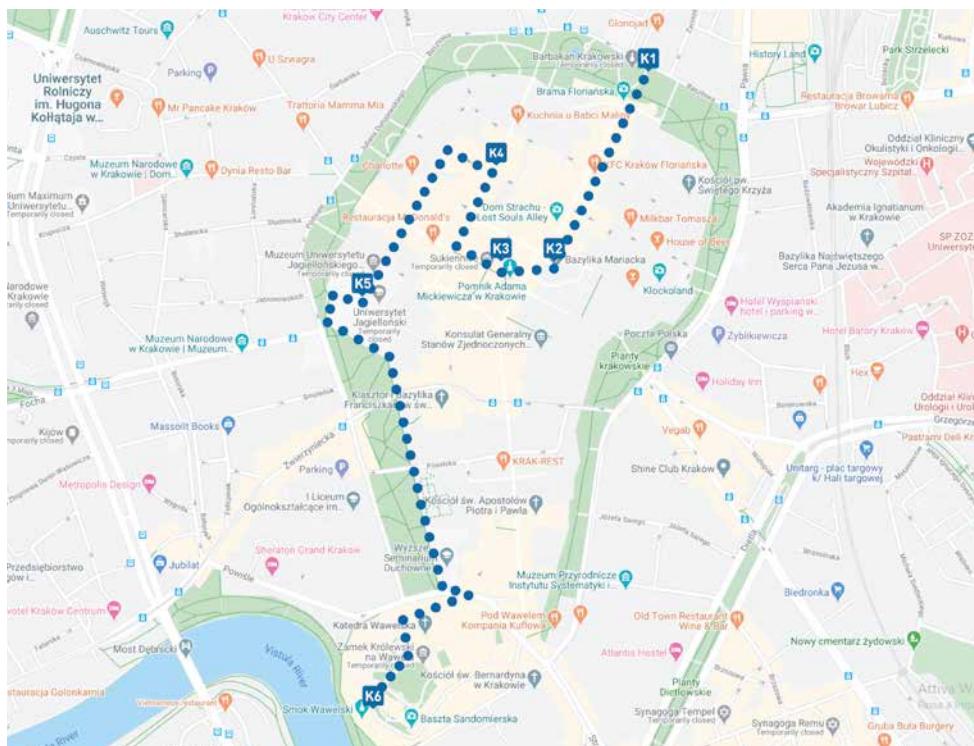
BEVEZETŐ (HUN)

Az „Europe City Teller” projekt

A projekt, „Európai Városi Elbeszélő – kulturális közvetítés, turisztikai történetmesélés színházi, multimédiás, story telling eszközökkel” (röviden EU-ACT) az európai kulturális turizmus szektorban tevékenykedik, abból a célból, hogy minőségi szolgáltatás keretében bemutassa a helyi szokásokat, hagyományokat, felhívja a figyelmet a fenntarthatóságra, óvja és megerősítse a helyi örökséget, specialitásokat és kultúrát.

Az EU-ACT projekt, szándéka szerint, integrálódik az Európa Tanács nemzetek közötti kulturális turizmusra vonatkozó stratégiájába, melynek célja, hogy felkaroljon olyan tevékenységeket, melyek a nemzetek közti turizmushoz kapcsolódó képességfejlesztést és termékeket támogatnak. Mivel ezek jelentősen befolyásolhatják az előrelépést olyan fontos témaiban mint a társadalmi aggályok, a területi egybetartozás, valamint a természeti és kulturális örökség védelme/megerősítése.

Ezt az útmutatót egy kiterjesztett valóság APP kíséri: „europecitytellers”, amelyet mobiltelefonra letölthetünk. Töltsé le az alkalmazást, és keresse meg azt az oldalt, ahol megtalálhatja a jobb oldalon látható szimbólumot, hogy hozzáférjen a multimédiás tartalomhoz.

Introduzione (ITA)	p.I
Introduction (ENG)	p.II
Einführung (GER)	p.II
Wprowadzenie (POL)	p.III
Bevezető (HUN)	p.III

Project Europe City Tellers Krakow

Benvenuti nell'itinerario lungo la città vecchia (ITA)	p.3
Welcome to the old town route (ENG)	p.4
Willkommen zur altstadtführung (GER)	p.5
Witamy na trasie po starym mieście (POL)	p.6
Üdvözlünk az óvárosban (HUN)	p.7

K1 img. 01

Il Barbacane e la porta di San Floriano (ITA)	p.8
The Barbican and St. Florian's gate (ENG)	p.9
Die Barbakane und das Florianstor (GER)	p.9
Barbakan i Brama Św. Floriana (Floriańska) (POL)	p.10
A Barbakán és a Szt Fkorián kapu (HUN)	p.10

K2 img. 02

Basilica di Santa Maria (ITA)	p.11
St. Mary's Basilica (ENG)	p.12
Marienkirche (GER)	p.13
Bazylika Mariacka (POL)	p.14
A Szt Mária Bazilika (HUN)	p.15

K3 img. 03

Il Mercato dei Tessuti di Cracovia (ITA)	p.16
The Krakow Cloth Hall (ENG)	p.17
Krakauer Tuchhallen (GER)	p.18
Sukiennice (POL)	p.19
A krakkói Posztócsarnok (HUN)	p.20

K4 img. 04

Il Palazzo Krzysztofory (ITA)	p.21
The Krzysztofory Palace (ENG)	p.22
Krzysztofory-Palast (GER)	p.23
Pałac Krzysztofory (POL)	p.24
A Krzysztofory Palota (HUN)	p.25

K5 img. 05

L'Università Jagellonica (ITA)	p.26
The Jagiellonian University (ENG)	p.27
Die Jagiellonen-Universität (GER)	p.28
Uniwersytet Jagielloński (POL)	p.29
A Jagelló Egyetem (HUN)	p.30

K6 img. 05

Il Castello Reale di Wawel (ITA)	p.31
The Royal Wawel Castle (ENG)	p.32
Das Königsschloss Wawel (GER)	p.33
Zamek Królewski na Wawelu (POL)	p.34
A Királyi Wawel Vár (HUN)	p.35

Disclaimer

p.36

**PROJECT EUROPE
CITY TELLERS**

KRAKOW

EU-ACT

BENVENUTI NELL'ITINERARIO LUNGO LA CITTA' VECCHIA (ITA)

Dopo il dominio turco (nel Settecento), le mura della città di Pest si trovavano nell'odierno Kiskörút (Piccolo Viale) e l'area di Erzsébetváros divenne una zona ricca di fattorie e vigneti. La struttura del distretto fu determinata dalla costruzione delle prime strade come la Király, la Dob Street e Nagykörút.

Il settimo distretto fu istituito nel 1873, quando Buda, Pest e Óbuda furono riunite. I residenti del distretto fecero una petizione nel dicembre 1881, per chiamare il distretto Erzsébetváros, come la moglie dell'Imperatore Francesco Giuseppe, Elisabetta.

Camminando lungo le strade di Erzsébetváros possiamo ammirare le caratteristiche degli edifici tipici della zona Pest. Molte di queste strutture furono costruite verso la fine del XIX secolo, secondo canoni stilistici differenti. Una cosa comune a tutti gli edifici è la particolare atmosfera mantenuta nei loro vicoli e cortili interni.

Persino ora è il distretto più popolato della capitale e presenta un'architettura e degli abitanti molto diversi tra loro.

Sebbene gli Ebrei vivessero in tutta Budapest, Erzsébetváros divenne il cuore della vita religiosa degli Ebrei Ortodossi. Nella Seconda Guerra Mondiale, durante l'occupazione nazista di Budapest, il "grande ghetto" fu circoscritto in questo distretto. I residenti non Ebrei furono mandati a vivere in altri luoghi e decine di migliaia di Ebrei furono costretti a vivere ammassati nel distretto in condizioni molto disumane.

Dopo la Seconda Guerra Mondiale le fabbriche, i negozi fiorenti, le case popolari furono nazionalizzate. Il distretto iniziò ad essere trascurato, il quartiere divenne sempre più disastrato. I benestanti si trasferirono altrove, molti edifici caddero a pezzi.

Nei primi anni del 2000, nelle palazzine disabitate e nei relativi cortili interni, sorse i cosiddetti "ruin pub". L'idea interessante fece scaturire una moda alternativa che negli anni è diventata un'attrazione turistica. Oggi l'area tra Király e Dohány Street è chiamata "il quartiere delle feste (party-quarter)". Il "quartiere delle feste" attira tanti giovani ungheresi e stranieri che vogliono uscire a divertirsi. Nel frattempo è iniziata una forte "gentrificazione" (miglioramento socio-culturale). Nei terreni inutilizzati iniziarono a fiorire nuove costruzioni e il distretto è entrato in una nuova fase di sviluppo.

Il tour è arricchito dalle numerose leggende che hanno creato un'atmosfera magica e romantica nella città.

L'itinerario è lungo 3,1 km/1,9 miglia e passa per:

1. Il Barbacane e la Porta di San Floriano
2. La Piazza del Mercato di Cracovia
3. Il Palazzo Krzysztofory
4. L'Università Jagellonica
5. Il Castello Reale di Wawel

WELCOME TO THE OLD TOWN ROUTE (ENG)

The route is a standard tour passing by the most important historical monuments in Old Town of Krakow.

This tour is perfect for families.

This tour is also relaxing while leading through the Planty, a unique urban garden that surrounds the oldest part of Krakow. Planty is also one of the largest parks in Krakow (about 20 ha, perimeter over 4 km). In the past, in the place of Planty, the city walls with the moat were stretching, but - not renovated - they fell into disrepair. Designed for the city garden since 1820.

The tour starts from the Old Town City Gate, St. Florian's Gate and Barbican that taking part of medieval fortifications. Then visitors will discover the charm of the Main Market Square in Krakow and its unique wonders, like St. Mary's Basilica and the Krakow Cloth Hall. The tour will continue to the Krzysztofory Palace and its hidden treasures. After relaxing walking in one of the most important City Gardens with the destination of the Jagiellonian University, the oldest university in Poland. Finally the arrival to the Royal Wawel Castle, one of the most fascinating castles in Old Continent.

The tour is enriched by several legends that have built a magical and romantic atmosphere of the City.

The tour is 3,1 km/ 1,9 miles long and passing by :

1. The Barbican and St. Florian's Gate
2. The Main Market Square in Krakow
3. The Krzysztofory Palace
4. The Jagiellonian University
5. The Royal Wawel Castle

WILLKOMMEN ZUR ALTSTADTFÜHRUNG(GER)

Die Route ist eine klassische Führung, die an den wichtigsten historischen Denkmälern der Krakauer Altstadt vorbeiführt.

Die Führung eignet sich gut für Familien mit Kindern.

Sie ist auch entspannend, denn sie führt durch den Planty, eine einzigartige städtische Gartenanlage; die den ältesten Teil Krakaus umgibt. Der Planty ist einer der größten Parks von Krakau (ungefähr 20 ha, ein Durchmesser von mehr als 4 km). In der Vergangenheit erstreckten sich an der Stelle des Planty die Stadtmauern mit dem Wallgraben, die aber mangels Restauration nicht erhalten geblieben sind. Seit 1820 wurde der Planty als Stadtgarten entworfen.

Die Führung beginnt am Altstadttor, dem Florianstor und der Barbakane, die Teil der mittelalterlichen Befestigungsanlagen waren. Danach werden Besucher den Charme des Krakauer Marktplatzes und seiner einzigartigen Wunder entdecken, insbesondere die Marienkirche und die Tuchhallen. Die Führung geht am Krzysztofory-Palast mit seinen versteckten Schätzen weiter. Nach einem ruhigen Spaziergang durch einen der wichtigsten Stadtgärten mit der Jagiellonen-Universität als Ziel, der ältesten Universität Polens. Endbestimmung ist der Wawel, eines der faszinierendsten Schlösser des Alten Kontinents.

Die Führung wird bereichert durch mehrere Legenden, die eine magische und romantische Stimmung in der Stadt geschaffen haben.

Die Route ist 3,1 km (1,9 Meilen) lang und führt an den folgenden Sehenswürdigkeiten vorbei:

1. Die Barbakane und das Florianstor;
2. der Krakauer Marktplatz;
3. der Krzysztofory-Palast;
4. die Jagiellonen-Universität;
5. der Wawel.

WITAMY NA TRASIE PO STARYM MIEŚCIE (POL)

Jest to typowa trasa turystyczna po Starym Mieście w Krakowie, na której znalazły się jego najważniejsze zabytki.

Trasa jest odpowiednia dla rodzin z dziećmi.

Nie jest trudna, a może być również relaksująca, ponieważ wiedzie przez Planty – nietypowy park miejski powstały w 1820 r., okalający najstarszą część Krakowa. Planty są jednym z największych terenów zielonych w Krakowie (powierzchnia: około 20 ha, długość: ponad 4 km). Kiedyś w ich miejscu znajdowały się mury obronne i fosa, które nie poddawane renowacji, popadły w ruinę.

Trasa zaczyna się przy Bramie Floriańskiej i Barbakanie, stanowiącym część fortyfikacji średniowiecznego miasta. Następnie prowadzi przez Rynek Główny, wraz z jego najważniejszymi zabytkami: Bazyliką Mariacką i Sukiennicami. Kolejnym punktem jest Pałac Krzysztofory i jego osobliwości. Potem krótki spacer Plantami w kierunku Uniwersytetu Jagiellońskiego. I wreszcie Zamek Królewski na Wawelu, jeden z najpiękniejszych obiektów tego typu na Starym Kontynencie.

Uczestnicy zwiedzania poznają kilka legend, które tworzą magiczną i romantyczną atmosferę Krakowa.

Trasa liczy 3,1 km i obejmuje:

1. Barbakan i Bramę Floriańską
2. Rynek Główny
3. Pałac Krzysztofory
4. Uniwersytet Jagielloński
5. Zamek Królewski na Wawelu

ÜDVÖZLÜNK AZ ÓVÁROSBAN (HUN)

Ez az útvonal hagyományos és a legfontosabb történelmi emlékek mentén halad Krakkó Óvárosában. Családok számára tökéletes.

A túra megnyugtató, pihentető sétával kezdődik ami a "Planty"-n, az egyedülálló városi kerten visz keresztül, ami körbeveszi Krakkó legrégebb részét. Planty egyike Krakkó legnagyobb parkjainak (kb. 20 ha, kerülete több mint 4 km.). A régi időkben Planty helyén városfalak voltak várárokkal együtt, de – mivel nem gondozták – rombadóltak. 1820 óta városi kertté alakították.

A túra az Óváros kapujánál indul, a Szt Flórián Kapunál és a Barbakán-nál, amelyek a középkori erődítményrendszer részei. Aztán a látogatók felfedezik a varázslatos Főpiac terét és egyedülálló csodáit, mint pl a Szt Maria Bazilikát és a krakkói Posztócsarnokot. A túra a Krzysztofory Palotához és annak rejtett szépségeihez vezet. Az egyik legnagyobb városi kertben megtett pihentető séta után, a Jagelló Egyetem felé tartunk ami a legrégebb lengyel egyetem. Végül a Wavelben a Királyi Várhoz érkezünk, a vén kontinens legszebb várainak egyikéhez. A túra során a város varázslatos és romantikus atmoszféráját számos legenda táplálja, amelyek a látványosságokhoz fűződnek.

A túra 3,1 km/1,9 mérföld hosszú és a következőket helyszíneket érinti:

1. A Barbakán és a Szt Flórián Kapu
2. Krakkó fő Piactere
3. A Krzysztofory Palota
4. A Jagelló Egyetem
5. A Wavelben a Királyi Vár

IL BARBACANE E LA PORTA DI SAN FLORIANO (ITA)

Il Barbacane è una struttura storica che porta alla Città Vecchia di Cracovia. Fu costruito negli anni 1498-1499, durante il regno del Re Jan Olbracht. Le sue mura raggiungevano i 3 m. L'edificio era sormontato da sette torri di guardia circondate da un fossato lungo 24 metri e profondo 3. La funzione primaria del Barbacane, ossia la protezione della principale porta d'ingresso della città, ha fatto sì che nelle mura fossero disposti 130 fori per sparare.

Attualmente nel Barbacane prendono luogo performance teatrali, allestimenti e spettacoli.

Di fronte al Barbacane c'è la Porta di San Floriano.

Le due costruzioni erano inizialmente unite, ora il Barbacane è un edificio indipendente e la Porta di San Floriano è parte della Città Vecchia.

Nella Porta c'è un altare classico dell'inizio del XIX secolo, contenente una copia tardo barocca del prodigioso dipinto della Madonna delle Sabbie.

Percorrendo la Porta si arriva in Via Floriańska, alla fine della quale si trova la Piazza principale con la Chiesa di Santa Maria, chiamata anche Basilica.

THE BARBICAN AND ST. FLORIAN'S GATE (ENG)

Barbican is a historic gate leading to the Old Town in Krakow. It was erected in the years 1498-1499 during the reign of King Jan Olbracht. Its walls reached over 3 m high. The building was crowned with seven watchtowers surrounded by a moat 24 meters wide and 3 meters deep. The implementation of the basic task of the Barbican, which was the protection of the main entrance gate to the city, also enabled the drilling of 130 shooting holes in its walls.

Currently, theatre performances, stagings and shows are held in the Barbican.

In front of the Barbican, there is Saint Florian's Gate.

Both buildings were originally connected, now the Barbican is independent building and St. Florian's Gate is part of the Old City Walls.

Inside the gate, there is a classicist altar from the beginning of the 19th century with a late baroque copy of the miraculous painting of Our Lady of Sand.

Going through the Gate, you will enter Floriańska street, at the end of which you will see the Main Square, with St. Mary's Church, called also Basilica.

DIE BARBAKANE UND DAS FLORIANSTOR (GER)

Die Barbakane ist ein historisches Bollwerk am Eingang der Krakauer Altstadt. Es wurde in den Jahren 1498-1499 während der Herrschaft des Königs Jan Olbracht errichtet. Seine Mauern waren über 3 m dick. Das Gebäude wurde von sieben Wachtürmen überragt und von einem 24 Meter breiten und 3 Meter tiefen Wallgraben umgeben. Um seiner Schutzfunktion als Haupttor der Stadt gerecht zu werden, wurden 130 Schießscharten in die Mauern gebohrt.

Heutzutage finden hier Theatervorstellungen, Inszenierungen und andere Darbietungen statt.

Vor der Barbakane erhebt sich das Florianstor.

Beide Gebäude waren ursprünglich verbunden. Heute ist die Barbakane ein allein stehender Bau, und das Florianstor Teil der Stadtmauer.

Im Innern des Tors befindet sich ein Altar im klassizistischen Stil aus dem 19. Jahrhundert mit einer Kopie aus dem späten Barock des Wundergemäldes Unserer Frau von Sand (Piaskowa Madonna).

Nach dem Tor beginnt die Floriańska-Straße, die zum Hauptplatz mit der Marienkirche, der Basilika, führt.

BARBAKAN I BRAMA ŚW. FLORIANA (FLORIAŃSKA) (POL)

Barbakan to historyczna brama miejska prowadząca na Stare Miasto w Krakowie. Został wzniesiony w latach 1498–1499 za panowania króla Jana Olbrachta. Jego mury mają ponad 3 metry grubości, a średnica wewnętrzna wynosi 24 metry. Budynek jest zwieńczony siedmioma wieżyczkami i otoczony fosą o głębokości 3 metrów. Podstawowa funkcja Barbakanu, tj. ochrona głównego wejścia do miasta spowodowała, że w jego murach umieszczono 130 otworów strzelniczych.

Współcześnie Barbakan gości różnego rodzaju ekspozycje, pokazy i inscenizacje.

Naprzeciwko Barbakanu znajduje się Brama Św. Floriana.

Oba budynki były pierwotnie połączone, jednak obecnie Barbakan jest niezależną budowlą, a Brama Floriańska wchodzi w skład murów miejskich.

Wewnętrz bramy można zobaczyć klasycystyczny ołtarz z początku XIX w. z późnobarokową kopią cudownego obrazu Matki Boskiej Piaskowej.

Po przejściu przez Bramę wchodzimy w ulicę Floriańską, na końcu której widać już Rynek Główny i bryłę Kościoła Mariackiego.

A BARBAKÁN ÉS A SZT FKÓRIÁN KAPU (HUN)

A Barbakán történelmi nevezetességű kapu, ami Krakkó Óvárosába vezet. Az 1498-1499-es években Jan Olbracht király uralkodása idején épült. A falak magassága 3 méter volt, az építményre 7 őrtornyon raktak, 24 méter széles és 3 méter mély árok vette körül. A Barbikán alapvető feladata nemcsak a város főbejáratának védelme volt hanem 130 lőréssel is rendelkezett a védekezéshez.

Jelenleg színházi előadásoknak, műsoroknak ad helyet a Barbikán. A Barbikán előtt van a Szt Flórián Kapu.

A két építmény eredetileg össze volt kötve, most a Barbikán külön áll míg a Szt Flórián Kapu a régi városfal része.

A kapun belül a 19. század elején készült klasszicista oltár áll, ami a homokon csodatevő Miasszonyunk képének késő barokk kori másolata.

A kapun átmenve a Floriańska utcába jutunk aminek a végén a Főtér van a Máriatemplommal (Szt Maria Basilica).

LA PIAZZA DEL MERCATO (ITA)

Basilica di Santa Maria

La Piazza del Mercato è situata lungo la Strada Reale, una volta attraversata durante l'incoronazione reale presso la Cattedrale di Wawel, tra il Barbacane a Nord e il Castello di Wawel a Sud. Posta nel cuore della città, è una delle più grandi piazze medievali europee. La Basilica di Santa Maria è una delle più estese chiese fatte in mattoni, che si erge sulla piazza. Rappresenta uno degli esempi migliori dell'architettura gotica polacca e uno dei monumenti più conosciuti di Cracovia. È stata costruita durante il XIV e il XV secolo, in stile gotico, in sostituzione dell'antico tempio in legno. Nel tempio si trova l'Altare di Veit Stoss, il più grande altare gotico del mondo e tesoro nazionale polacco. L'altare è alto 13 metri e largo 11. Quando viene chiuso, mostra scene della vita di Gesù e della Madonna. Le figure realistiche sono alte circa tre metri. La Basilica di Santa Maria ha due torri. La più alta misura 82 metri (262 piedi), decorata con la corona di Santa Maria, Regina della Polonia. La torre più piccola (Belfry) è alta 69 metri. Per oltre seicento anni, un segnale (il segnale di Santa Maria) viene suonato ogni ora dalla torre più alta.

Durante il Medioevo era un segnale che indicava, oltre ai pericoli, l'apertura e la chiusura delle porte della città.

THE MAIN MARKET SQUARE (ENG)

St. Mary's Basilica

The Main Square is located on the Royal Road once traversed during the Royal Coronations at Wawel Cathedral, between the Barbican to the north, and the Wawel Castle to the south. We are in one of the biggest medieval town squares in Europe in the heart of the city. St. Mary's Basilica is one of the largest, brick churches rising above the square. One of the best examples of Polish Gothic architecture and the best-known monuments of Krakow. It has been built in the fourteenth and fifteenth century, in Gothic style, replacing the old wooden temple.

Inside the temple, you will find the Altarpiece of Veit Stoss - the largest Gothic altarpiece in the world and a national treasure of Poland. The Altar is 13 meters high and 11 meters wide. When closed, shows scenes of life Jesus and Mary. Realistic figures are almost 3 meters high. St. Mary's Basilica has two towers. The higher one is 82 m (262 ft) tall, decorated by the crown of St. Mary, Queen of Poland. The minor one (the Belfry) is 69 meters high. For over six hundred years, the bugle call (St. Mary's bugle call) is played every hour and every day from the taller tower. In the Middle Ages, it was a signal to open or close the city gates as well as a warning call.

DER MARKTPLATZ (GER)

Marienkirche

Der Hauptplatz liegt am Königsweg, der früher während der Königskrönung im Wawel von der Barbakane im Norden zum Wawel im Süden durchschritten wurde. Wir befinden uns auf einem der größten mittelalterlichen Stadtplätze Europas im Herzen der Stadt. Die Marienkirche erhebt sich als einer der größten Backsteinkirchen über dem Platz. Sie ist eines der besten Beispiele für die gotische Architektur Polens und Krakaus bekanntestes Denkmal. Sie wurde im 14. und 15. Jahrhundert im gotischen Stil erbaut und ersetzte ein älteres Gotteshaus aus Holz. Im Innern finden Sie den Altar von Veit Stoß, der größte gotische Altar der Welt und ein polnisches Nationaldenkmal. Der Altar ist 13 Meter hoch und 11 Meter breit. Die geschlossenen Seitenflügel zeigen Szenen aus dem Leben Jesu und Marias. Die realistisch gestalteten Figuren sind fast 3 Meter hoch. Die Marienkirche besitzt zwei Türme. Der höhere Marienturm – 82 Meter (262 ft) hoch – ist mit einer vergoldeten Krone verziert. Der kleinere, der Glockenturm, ist 69 Meter hoch. Seit über sechs hundert Jahren ertönt hier vom Marienturm jeden Tag stündlich ein Trompetensignal. Im Mittelalter war dies ein Signal, die Stadttore zu öffnen oder zu schließen, diente aber auch als Warnsignal.

RYNEK GŁÓWNY (POL)

Bazylika Mariacka

Rynek Główny leży na Drodze Królewskiej, którą uroczysty orszak przechodził z Barbakanu do Katedry Wawelskiej m.in. z okazji koronacji królów polskich.

Jesteśmy na jednym z największych średniowiecznych rynków miejskich w Europie, w samym sercu Krakowa. Bazylika Mariacka jest z kolei jednym z największych kościołów wzniesionych z cegły i jednym z największych zabytków polskiego gotyku. Została zbudowana w XIV i XV w. w miejscu starszego kościoła drewnianego. Wewnątrz świątyni można zobaczyć ołtarz Wita Stwosza, największy gotycki ołtarz na świecie i polski skarb narodowy. Ma on 13 metrów wysokości i 11 metrów szerokości. Zamknięty, przedstawia sceny z życia Marii i Jezusa. Realistyczne figury są wysokie na prawie 3 metry. Bazylika Mariacka ma dwie wieże. Wyższa z nich liczy 82 metry i jest zwieńczona koroną św. Marii Królowej Polski. Niższa (dzwonnica) ma 69 metrów wysokości. Od ponad sześciuset lat z wyższej wieży rozlega się każdego dnia co godzinę hejnał mariacki. W wiekach średnich informował on otwarciu lub zamknięciu bram miejskich i ostrzegał o niebezpieczeństwie.

A FŐ PIACTÉR

A Szt Mária Bazilika (HUN)

A Főtér a hajdani, a Wavel Székesegyházban zajló koronázásokra vivő királyi utat keresztezte, a Barbikánnal északon a Wavel Várral a déli részen.

A város szívében vagyunk, Európa egyik legnagyobb középkori városi terén. A Szt Maria Bazilika egyike a tér fölé magasodó hatalmas téglalaptemplomoknak. A lengyel gótikus építészet legjobb példája és Krakkó legismertebb műemléke. A 14-15. századokban épült gótikus stílusban, egy régi fából készült templom helyén. A templom belsejében Veit Stoss oltárképét láthatjuk - ami a világ legnagyobb oltárképe és Lengyelország nemzeti kincse. Az oltár 13 méter magas és 11 méter széles. Amikor csukva van Jézus és Mária életét mutatja be. A realisztikusan megfestett alakok majdnem 3 méter magasak. A Mária-templomnak két tornya van. A magasabb 82 méter (262 ft) és Lengyelország Királynőjének, Szt Marianak a koronája díszíti. A kisebb (Belfry nevű) 69 méteres. 600 éven keresztül minden nap óránként lehetett hallani a templom magasabb tornyából hangzó kürtszót. A középkorban jelzésként is használták, hogy a városkapukat záraják be, illetve figyelmeztetésként is.

LA PIAZZA DEL MERCATO (ITA)

Il Mercato dei Tessuti di Cracovia

Il centro della piazza è dominato dal Mercato dei Tessuti di Cracovia. L'edificio ha cambiato aspetto negli anni.

La creazione del mercato è associata ad una legge sull'ubicazione degli edifici, promulgata nel 1257 dal principe Bolesław Wstydlwy. La legge di Magdeburgo, con la quale furono fondate le città medievali, indicava la posizione del mercato, del municipio, della chiesa parrocchiale, di un grande edificio e dei chioschi per la vendita dei tessuti.

La lunga storia del Mercato dei Tessuti inizia dalle bancarelle in legno, passa per lo stile rinascimentale e infine arriva all'aspetto attuale e alla destinazione dell'edificio decisa nel XIX secolo.

Il nome deriva dai "tessuti", venduti in bancarelle di legno durante il XIV secolo. Nel XV secolo, divenne un punto importante per il commercio internazionale. I mercanti in viaggio si incontravano qui per discutere sui loro affari. Oggi, all'ultimo piano, c'è un settore del Museo Nazionale, con una delle più grandi mostre permanenti della pittura e scultura polacca del XIX secolo.

THE MAIN MARKET SQUARE (ENG)

The Krakow Cloth Hall

The centre of the square is dominated by the Krakow Cloth Hall. The building has changed its appearance across the ages.

The genesis of the Kraków Cloth Hall is associated with the privilege issued, in 1257 by prince Bolesław Wstydlwy. The Magdeburg Law, under which medieval cities were founded, provided for the setting of a market with a town hall, a parish church, a weight building and cloth stalls.

The long story of Kraków Cloth Hall starts from the wooden stalls to Renaissance style and finally the actual appearance and destination of the building, designed in the 19th century.

The name comes from "cloth", which were being sold in wooden stalls in fourteen century. In the 15th century, it was an important spot on the international trade route. Travelling merchants met there to discuss their business. Nowadays on the upper floor, there is a branch of the National Museum, with the largest permanent exhibition of the 19th-century Polish painting and sculpture.

DER KRAKAUER MARKTPLATZ (GER)

Krakauer Tuchhallen

Die Platzmitte wird von den Tuchhallen beherrscht. Das Gebäude hat sein Aussehen im Laufe der Jahrhunderte verändert.

Der Ursprung der Tuchhallen ist mit einem örtlichen Privileg verbunden, das im Jahre 1257 von Fürst Bolesław Wstydlwy zugestanden wurde. Das Magdeburger Stadtrecht, das mittelalterlichen Stadtgründungen in Ostmittel- und Osteuropa zugrunde lag, sah für die Gestaltung des Marktplatzes ein Rathaus, eine Pfarrkirche, eine Waage und Stände für Stoffe und Tücher vor.

Die lange Geschichte der Tuchhallen begann mit hölzernen Marktständen, gefolgt von einer Umgestaltung im Renaissancestil und endete mit dem heutigen Aussehen und der heutigen Bestimmung des Gebäudes, das im 19. Jahrhundert neu entworfen wurde. Der Name stammt von den Tuchen, die im 14. Jahrhundert von Holzständen aus verkauft wurden. Im 15. Jahrhundert war dies ein wichtiger Handelsplatz entlang einer internationalen Handelsstraße. Reisende Händler trafen sich hier, um ihre Geschäfte abzuwickeln. Heute ist im Obergeschoss eine Filiale des Nationalmuseums mit der größten Dauerausstellung polnischer Gemälde und Bildhauerkunst aus dem 19. Jahrhundert untergebracht.

RYNEK GŁÓWNY (POL)

Sukiennice

Pośrodku Rynku Głównego widzimy bryłę Sukiennic. Ich wygląd zmieniał się na przestrzeni wieków.

Powstanie Sukiennic ściśle wiąże się z przywilejem lokacyjnym z 1257 r. nadanym przez księcia Bolesława Wstydliego. Zgodnie z prawem magdeburskim, według którego lokowano średniowieczne miasta, na rynku znalazły się: ratusz, kościół parafialny, waga miejska i stragan sukiennicze.

Długa historia krakowskich Sukiennic zaczyna się od drewnianych kramów. Następnie powstały kramy kamienne, które po pożarze w XVI w. odnowiono w stylu renesansowym. Współczesny wygląd Sukiennice zyskały w XIX w.

Nazwa budynku pochodzi od sukna, którym handlowano w XIV w. na drewnianych straganach. W XV w. Sukiennice były ważnym punktem na międzynarodowym szlaku handlowym. Kupcy spotykali się tu, aby omówić interesy. Obecnie na pierwszym piętrze Sukiennic mieści się oddział Muzeum Narodowego z największą stałą wystawą dziewiętnastowiecznego polskiego malarstwa i rzeźby.

A FŐ PIACTÉR (HUN)

A krakkói Posztócsarnok

A tér közepét a krakkói Posztócsarnok uralja. Az épület az évszázadok során sokat változott.

A krakkói Posztócsarnok eredete az 1257-ben Bolesław Wstydliwy herceg által biztosított prívilégiumhoz köthető. A Magdeburg-i Törvény amelyeket a középkori városok alapításakor vettek figyelembe, lehetővé tette, hogy a város közepén városházával, plébániatemplommal, mászsáhazzal és posztó standokkal együtt piacot hozzanak létre.

A Posztócsarnok története a fából ácsolt standoktól a reneszánsz stíluson át vezetett az épület jelenlegi formájához, amit a 19. században alakítottak ki. A "posztó" név a fából készült standokon árult anyag után kapta a nevét a 14. században. A 15. században a távolsági kereskedelem fontos állomása volt a piac. Utazó kereskedők itt bonyolították üzleteiket. Ma az emeleten a 19. század lengyel festészetének és szobrászatának állandó kiállítása található a Nemzeti Múzeum részeként.

IL PALAZZO KRZYSZTOFORY (ITA)

All'angolo tra la Piazza del Mercato e Via Szczepańska, c'è un importante palazzo medievale.

La storia del Palazzo inizia nel Medioevo, quando una torre difensiva fu costruita e ristrutturata diverse volte, fino ad acquisire un aspetto rinascimentale.

Il nome del Palazzo deriva dalla figura di San Cristoforo, posta sulla facciata dell'edificio. Il Palazzo è appartenuto a cittadini importanti come farmacisti, banchieri, segretari imperiali, mercanti, vescovi, nobili e alla corte marziale.

Oggi il Palazzo ospita la competizione dei tradizionali e unici Presepi, nominata dall'UNESCO Patrimonio Culturale Intangibile dell'Umanità. I Presepi sono riccamente decorati, con installazioni architettoniche a più sfaccettature che rappresentano i monumenti di Cracovia e il mistero della Natività. I migliori Presepi vengono poi esposti nel Museo Storico di Cracovia nel Palazzo Krzysztofory.

THE KRZYSZTOFORY PALACE (ENG)

There is an important medieval palace in the corner of the Main Square and Szczepańska street.

The story of the Palace starts in the middle ages, when the defensive tower was built and then renovated several times, it has gained a renaissance appearance.

The name of the palace comes from the figure of Holy Christopher, which was placed on the facade of the building. The palace belonged to the important citizens like apothecaries, bankers, imperial secretary, merchants, court-martial, bishops, nobles.

Nowadays the Palace hosts a competition of the traditional and unique Christmas Cribs, UNESCO Intangible Cultural Heritage of Humanity. They are richly decorated, multi-faceted scenes of architecture referring to the monuments of Krakow, depicting the mystery of Christmas. The best Christmas Cribs are then displayed in the Historical Museum of Kraków in Krzysztofory Palace.

KRZYSZTOFORY-PALAST (GER)

Dort, wo die Szczepańska-Straße in den Marktplatz einmündet, liegt ein bedeutender mittelalterlicher Palast.

Seine Geschichte beginnt im Mittelalter, als der Verteidigungsturm erbaut und mehrfach umgebaut wurde, bevor das Gebäude seine Gestalt im Renaissancestil erhielt.

Der Palast verdankt seinen Namen der Figur des hl. Christophorus, welche die Fassade des Gebäudes schmückte. Er gehörte nacheinander wichtigen Bürgern der Stadt: Apothekern, Bankiers, einem kaiserlichen Sekretär, Händlern, einem Hofmarschall, Bischöfen und Adligen.

Heute kann man in dem hier untergebrachten Stadtmuseum traditionelle und einzigartige Weihnachtskrippen bewundern, die jedes Jahr von Krakauer Bürgern für einen Wettbewerb gestaltet werden und unter dem Schutz des Unesco-Kulturwelterbes stehen. Die Krippen stellen reich geschmückte, komplexe architektonische Szenen dar, die auf Krakauer Denkmäler anspielen und das weihnachtliche Mysterium darstellen.

PAŁAC KRZYSZTOFORY (POL)

Na rogu Rynku Głównego i ulicy Szczepańskiej znajduje się zabytkowa kamienica, której historia sięga XIII wieku.

Nazwa Pałacu pochodzi od figury Świętego Krzysztofa, która była umieszczona na fasadzie budynku. Wśród właścicieli i lokatorów budynku znalazły się zamożne rodziny mieszczańskie, aptekarze, bankierzy, marszałek nadworny koronny, kupcy, biskup i przedstawiciele arystokracji.

Współcześnie w Pałacu znajduje się jedna z siedzib Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Odbiera się tu również coroczny konkurs szopek krakowskich oraz ich wystawa pokonkursowa. Tradycja powstawania tych bogato zdobionych scen Bożego Narodzenia, których architektura nawiązuje do zabytków Krakowa, została wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

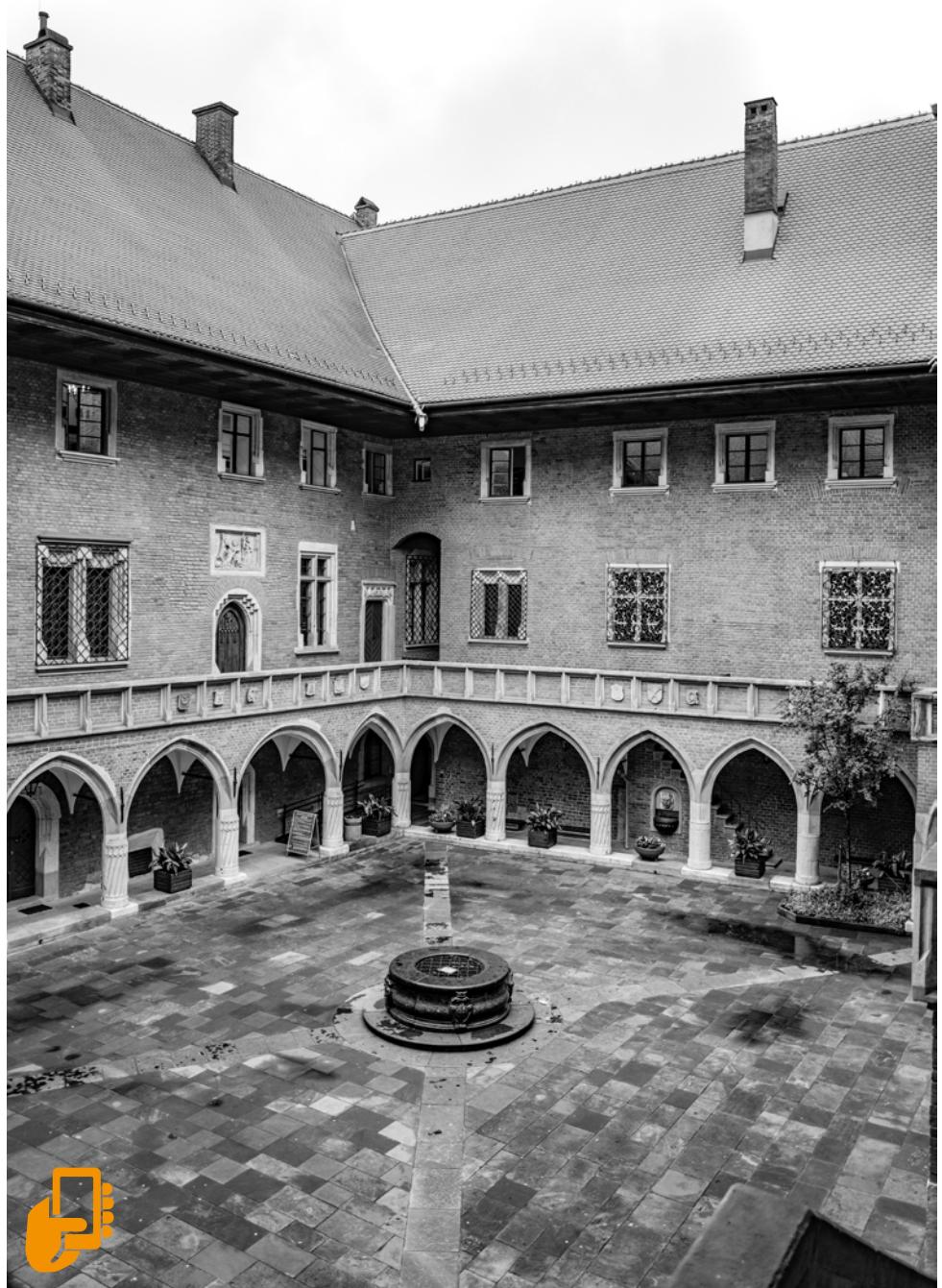
A KRZYSZTOFORY PALOTA (HUN)

A Főtér és a Szczepańska utca sarkán egy jelentős középkori palota áll.

A palota története a középkorban indult, eleinte védelmi toronyként építették majd számtalanszor renoválták míg végül reneszánsz külsőt öltött.

A palota nevét Szent Kristóf alakja után kapta, amit az épület homlokzatán helyeztek el. A palota a fontos polgárok helye volt, patikusoké, bankároké, miniszteri titkároké, kereskedőké, jogászoké, püspököké, nemeseké.

Manapság a palotában zajlik a hagyományos és egyedülálló karácsonyi bölcső verseny, ami az UNESCO Az Emberiség Immateriális Örökségének része. Az alkotások gazdag díszítettek, Krakkó műemlékeit sokoldalúan bemutató építészeti utalásokkal ábrázolják a karácsony misztikumát. A legszebb karácsonyi bölcsőket aztán kiállítják a Krakkói Történelmi Múzeumban, a Krzysztofory Palotában.

L'UNIVERSITÀ JAGELLONICA (ITA)

L'Università Jagellonica è la più antica scuola di educazione superiore polacca. Nel Medioevo, le idee provenienti da questa università si diffusero in tutto il continente europeo. L'accademia di Cracovia fu fondata dal Re Casimiro III il Grande nel 1364. Il Re era un eminente riformatore dello stato polacco, egli cercò di istituire un'università locale perché voleva una squadra di avvocati e amministratori ben educati per portare avanti le riforme necessarie al paese. Rimodernata dagli Jagelloni nel Medioevo e ristrutturata nel XVII secolo, dal XIX secolo porta il nome dell'importante famiglia degli Jagelloni. Gli edifici più antichi dell'Università, come il Collegium Maius, furono costruiti tra l'odierna Via Wiślna e Olszewskego e la Chiesa di Sant'Anna, in un quartiere chiamato università. Il Collegium Novum fu costruito nel XIX secolo al posto di Bursa Jerusale, distrutta da un incendio nel 1841. Seguendo Via Gołębia, una volta girato a sinistra verso Via Jagiellońska, si trova il Collegium Maius – l'edificio più antico dell'Università Jagellonica. Molti personaggi illustri hanno studiato presso l'Università Jagellonica: Niccolò Copernico, Norman Davis, Stanisław Lem, Papa Giovanni Paolo II, Wisława Szymborska – vincitore polacco del premio Nobel. L'Università Jagellonica è tra le quattro migliori istituzioni dell'educazione superiore in Polonia e ha un ruolo predominante tra le 17 università di Cracovia.

THE JAGIELLONIAN UNIVERSITY (ENG)

The Jagiellonian University is the oldest Polish school of higher education. In the Middle Ages, the ideas that originated at this university spread to the whole European continent. The Krakow Academy was founded by King Casimir the Great in 1364. The King was an eminent reformer of the Polish state and sought to establish a local university because he wanted a well-educated team of lawyers, administrators who would help him to carry out the necessary changes in the country. Modernised by Jagiellonian's in the middle ages, then revitalise in XVII century, since 19th century has made the name of the Jagiellonian family important. The oldest buildings belonging to the university like Collegium Maius were erected between today's Wiślna and Olszewskego streets and the church of St. Anne, in a quarter called University. Collegium Novum had been built in the 19th century in the place of Bursa Jerusale, which burnt down during a fire in 1841. Follow Gołębia street, then turn left into the Jagiellońska street, you will find the Collegium Maius - the oldest building of the Jagiellonian University. Many Great Personas have studied at Jagiellonian University: Nikolaus Copernicus, Norman Davis, Stanisław Lem, Pope John Paul II, Wisława Szymborska - Polish Nobel winner. The Jagiellonian University is among the four best institutions of higher education in Poland and it plays a leading role among the 17 Kraków universities.

DIE JAGIELLONEN-UNIVERSITÄT (GER)

Die Jagiellonen-Universität ist Polens älteste Institution der höheren Bildung.

Im Mittelalter verbreiteten sich Ideen, die hier entwickelt wurden, in ganz Europa. Die Krakauer Akademie wurde von König Kasimir dem Großen im Jahre 1364 gegründet. Der König war ein prominenter Reformer des polnischen Staats, der eine Universität vor Ort einrichten wollte, weil er für die notwendigen Veränderungen im Land gut ausgebildete Juristen und Verwaltungsfachleute benötigte. Nach seiner Modernisierungsfunktion im Mittelalter kannte die Universität eine neue Blütezeit im 17. Jahrhundert, bevor sie im 19. Jahrhundert den Namen der Jagiellonenfamilie erhielt. Die ältesten Gebäude der Universität, wie etwa das Collegium Maius, wurden an den heutigen Wiślna- und Olszewske-Straßen und nahe der Annakirche im sogenannten Universitätsviertel errichtet. Das Collegium Novum wurde im 19. Jahrhundert auf dem Grundstück des Studentenkollegs Bursa Jeruzalem errichtet, das im Jahre 1841 abbrannte. Wenn man der Gołębia-Straße folgt und dann links in die Jagiellońska-Straße einbiegt, findet man das Collegium Maius, das älteste Universitätsgebäude. Unter den zahlreichen Persönlichkeiten, die an der Jagiellonen-Universität studiert haben, zählt man Nikolaus Kopernikus, den britischen Historiker Norman Davies, Papst Johannes-Paulus II. und die polnische Lyrikerin Wistawa Szymborska, die 1996 den Nobelpreis für Literatur erhielt.

Die Jagiellonen-Universität ist einer der vier besten Universitäten Polens und spielt eine führende Rolle unter Krakaus 17 Universitäten.

UNIWERSYTET JAGIELŁOŃSKI (POL)

Uniwersytet Jagielloński to najstarsza wyższa uczelnia w Polsce. W wiekach średnich rodziły się tu idee, które później rozprzestrzeniły się na cały kontynent europejski. Uniwersytet został ufundowany przez Króla Kazimierza Wielkiego w 1364 r.

Znakomitemu reformatorowi państwa polskiego zależało na dobrze wykształconych prawnikach i administratorach. W XIX w. uczelni nadano jej obecną nazwę, „Uniwersytet Jagielloński”, podkreślając tym samym jej związek z dynastią, za panowania której została zrestrukturyzowana. Najstarsze budynki wchodzące w skład Uniwersytetu, m.in. Collegium Maius, znajdują się między dzisiejszymi ulicami: Wiślną, Olszewskego i Św. Anny, tworząc tzw. dzielnicę uniwersytecką.

Collegium Novum zostało wybudowane w XIX w. w miejscu Bursy Jeruzalem, która spłonęła w roku 1841. Z ulicy Gołębiej skręcamy w lewo w ulicę Jagiellońską i dochodzimy do Collegium Maius – najstarszego budynku Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wśród absolwentów Uniwersytetu można wymienić wiele znakomitości. Studiowali tu m.in: Mikołaj Kopernik, Norman Davis, Stanisław Lem, przyszły papież Karol Wojtyła, noblistka Wistawa Szymborska. Uczelnia jest jedną z czterech najlepszych szkół wyższych w Polsce i liderem wśród 17 krakowskich uniwersytetów.

A JAGELLÓ EGYETEM (HUN)

A Jagello Egyetem a lengyel felsőoktatás legrégebbi iskolája.

A középkorban az itt született gondolatok egész Európában elterjedtek. A Krakkói Akadémiát Nagy Kazimír alapította 1364-ben. A király a lengyel állam kitűnő reformere volt és egy helyi egyetem megalapítására törekedett, hogy jólképzett jogászai, tiszviselői legyenek, akik az ország irányításában, szükséges változtatásaiban segíthetik. A Jagellók modernizálásáról volt szó a középkorban, majd az egyetem újra élesztéséről a 17. században és a 19. században történt az egyetem névadása a történelmi jelentőségű Jagelló család után.

A Collegium Maius a legrégebbi épületek egyike a mai Wiślna és Olszewskego utcák és a Szt Anna templom között épült az egyetemi negyedben.

A Collegium Novum a 19. században épült a Jeruzsálem Kereskedőház leégése után 1841-ben.

A Gołębia utcán végig majd balra a Jagiellońska utcába befordulva megtalálod a Collegium Maius-t a Jagelló Egyetem legrégebbi épületét.

Sok, jelentős személyiség tanult az egyetemen: Nicolaus Copernicus, Norman Davis, Stanisław Lem, II János Pál pápa, Wisława Szymborska - lengyel Nobel díjas.

A Jagelló Egyetem Lengyelország négy legjobb felsőoktatási intézményének egyike és vezető szerepet játszik Krakkó 17 egyeteme között.

IL CASTELLO REALE DI WAWEL (ITA)

Oggi Wawel è un complesso architettonico fortificato. Il complesso è formato da molti edifici e fortificazioni, tra questi i più estesi e conosciuti sono il Castello Reale e la Cattedrale di Wawel. Alcuni degli edifici in pietra più antichi di Wawel, come la Rotonda della Vergine Maria, risalgono al 970 a. C. Ci sono anche zone del complesso in legno risalenti al nono secolo circa. Il Castello è uno dei più affascinanti tra i castelli europei. Wawel si è sviluppato nel corso di più di mille anni. Tuttavia, i cambiamenti più veloci nella struttura di Wawel furono apportati dalla Cristianità. Intorno all'anno 1000, fu fondato l'Episcopato di Cracovia e iniziò la costruzione della Cattedrale. La Cattedrale di Wawel è la Basilica di San Stanisław e San Wacław. Qui fu incoronata la maggior parte dei monarchi polacchi, oltre ad essere sepolti i Re e le grandi personalità della Polonia. La forma attuale del Castello Reale fu determinata dalla grande ristrutturazione che ebbe luogo tra il 1506 il 1534, durante il regno del Re Sigismondo I. Tutti i lavori furono diretti da Francesco di Firenze, scultore e architetto reale. Oggi gli interni del Palazzo ospitano cinque mostre con le collezioni del museo del Castello Reale di Wawel: "State Rooms," "Royal Private Apartments", "Oriental Art," "Crown Treasury", "Armoury" e "The Lost Wawel."

THE ROYAL WAWEL CASTLE (ENG)

Nowadays Wawel is a fortified architectural complex. The complex consists of many buildings and fortifications; the largest and best known of these are the Royal Castle and the Wawel Cathedral. Some of Wawel's oldest stone buildings, such as the Rotunda of the Virgin Mary can be dated to 970AD. There are also wooden parts of the complex which date to about the 9th century. The castle is one of the most fascinating of all European castles. Wawel has developed over the course of more than 1,000 years. However, the fastest changes in the building of Wawel were brought by Christianity. About the year 1000, the Episcopate of Krakow has been founded, and the construction of the Cathedral has begun. The Wawel Cathedral is the Basilica of St Stanisław and St Wacław. Most Polish monarchs were crowned here as well as Polish Kings and Great Poles are buried in this place. The present shape of the Royal Castle was determined by the great reconstruction that took place in the years 1506-1534 during the reign of King Sigismund the Old. All the works were directed by Francesco of Florence, sculpture and royal architect. Today the palace interiors include five exhibitions presenting the museum collections of the Wawel Royal Castle: "State Rooms," "Royal Private Apartments," "Oriental Art," "Crown Treasury," "Armoury" and "The Lost Wawel."

DAS KÖNIGSSCHLOSS WAWEL (GER)

Heute ist der Wawel eine militärische Befestigung. Der Komplex besteht aus zahlreichen Gebäuden und Befestigungen. Die bekanntesten und größten sind das Königsschloss und der Waweldom. Einige der ältesten steinernen Gebäude des Wawel, wie die Marienrotunde, gehen auf das Jahr 960 zurück. Gebäude aus Holz waren bereits im 9. Jahrhundert entstanden. Das Schloss gehört zu den faszinierendsten in Europa. Der Wawel hat sich im Laufe seiner über tausendjährigen Geschichte stark verändert. Den größten Einfluss hatte dabei das Christentum.

Um das Jahr 1000 wurde das Bistum Krakau gegründet und der Bau der Kathedrale begonnen. Der Dom ist dem Heiligen Stanisław und Wacław gewidmet. Die meisten polnischen Könige wurden hier gekrönt und viele von ihnen sind hier, zusammen mit anderen großen Polen, begraben. Das heutige Aussehen des Königsschlosses ist dem großen Umbau geschuldet, der in den Jahren 1506 bis 1534 unter der Herrschaft von König Sigismund dem Alten durchgeführt wurde. Alle Arbeiten wurden unter der Leitung des florentinischen Bildhauers und Architekten Francescus Italus ausgeführt. Heute sind in den Gemächern fünf Ausstellungen untergebracht, die die Sammlungen des Wawel präsentieren: die Königlichen Gemächer, die Königlichen Privatgemächer, Kunst des Orients, Kronschatz, Rüstkammer und „Verschollener Wawel“.

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELOU (POL)

Dzisiejszy Wawel to kompleks architektoniczny o charakterze obronnym, składający się z wielu budynków i fortyfikacji. Największe i najbardziej znane budowle na wzgórzu wawelskim to Zamek Królewski i Katedra Wawelska. Najstarsze budowle kamienne na Wawelu, m.in. Rotunda Najświętszej Marii Panny, mogą być datowane na 970 r. n.e. Odnalezione pozostałości budowli drewnianych pochodzą z IX wieku n.e. Wawel, który jest niewątpliwie jednym z najbardziej fascynujących obiektów zamkowych w Europie, powstawał na przestrzeni ponad tysiąca lat. Najszybsze zmiany dokonały się jednak wraz z nadaniem chrześcijaństwa. Około roku 1000 utworzone zostało biskupstwo krakowskie, a wraz z nim rozpoczęto budowę Katedry. Katedra Wawelska, znana również jako bazylika archikatedralna śś. Stanisława i Wacława, była miejscem koronacji i pochówku większości polskich królów oraz miejscem spoczynku wielkich Polaków. Swój obecny kształt Zamek Królewski zawdzięcza gruntownej przebudowie przeprowadzonej w latach 1506–1534 za panowania króla Zygmunta Starego. Pracami kierował królewski architekt i rzeźbiarz, Franciszek Florentyczyk. Dzisiaj w zamkowych wnętrzach można oglądać pięć wystaw prezentujących zbiory muzealne Zamku Królewskiego na Wawelu: „Komnaty Królewskie”, „Prywatne Apartamenty Królewskie”, „Sztuka Wschodu”, „Skarbiec koronny”, „Zbrojownia” i „Wawel Zaginiony”.

A KIRÁLYI WAVEL VÁR (HUN)

A Wavel ma egy erődített épületkomplexum. Több épületből és erődítményekből áll ez az együttes: a legnagyobbak és a legismertebbek a Királyi Vár és a Wavel Székesegyház. A legrégebbi kőépületek némelyike mint pl. Szűz Mária Rotundája/Kerektemploma i.sz. 970-ről datálódik. Az együttes néhány fából készült épülete kb 9. századi. A vár Európa várainak egyik legszebbje. A vár több mint 1000 éven keresztül épült. Azonban a Wavel-ben a leggyorsabb változásokat a keresztsénség hozta. 1000 körül alapították meg a krakkói érsekséget és a székesegyház építése elkezdődött. A Wavel-i székesegyházat Szent Szaniszló és Szent Vencel Bazilikának neveztek el. A legtöbb lengyel uralkodót itt koronázták és a lengyel királyokat a legnagyobb lengyelekkel együtt itt temették el. A királyi vár jelenlegi formáját az 1506-1534 között, I.(Öreg) Zsigmond király uralkodása idején lezajló átépítés során nyerte el. A munkálatokat Firenzei Francesco, szobrász és királyi építész vezette. Ma a helyszínen öt kiállítás mutatja be a várat: állami hivatali lakrész, Királyi magánlakosztály, Keleti művészeti, korona ékszer, Fegyvertár és az Elveszett Wavel.

DISCLAIMER

Azione n. 2018-1-IT02-KA204 048011

(ITA)

Realizzato nell'ambito del progetto EU-ACT

sviluppato nel programma Erasmus Plus KA2 Partenariati Strategici per l'innovazione dell'Educazione degli Adulti.

Questo progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea. Questa pubblicazione riflette solo le opinioni dell'autore e la Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsiasi uso che possa essere fatto delle informazioni in esso contenute.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(ENG)

Realized in the framework of the project EU-ACT developed in the program Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Aktion n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(GER)

Realisiert im Rahmen des Projekts EU-ACT, entwickelt im Rahmen des Programms Erasmus Plus KA2 Strategische Partnerschaften für Innovation in der Erwachsenenbildung.

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Diese Veröffentlichung gibt nur die Ansichten des Autors wieder, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden.

Projekt nr 2018-1-IT02-KA204048011

(POL)

Został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu KA2 Partnerstwa strategiczne na rzecz edukacji dorosłych – Innowancja, Erasmus+, Projekt EU-ACT.

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy autora, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(HUN)

Az EU-ACT project részére, az Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation keretében.

Ezt a projektet az Európai Bizottság támogatásával finanszírozták.

Ez a kiadvány csak a szerző nézeteit tükrözi, és a Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglalt információk felhasználásáért.

COORDINATOR

Italy
www.euro-net.eu

PARTNERS

England (UK)
www.interacting.uk.com

C O M P A R A T I V E R E S E A R C H N E T W O R K :

Germany
www.crnonline.de

Poland
euroidea.wordpress.com

Hungary
www.ikte.hu

Euro-Idea Fundacja Społeczno-Kulturalna

Krakow, Poland

krakow@europecitytellers.eu

www.euroidea.wordpress.com

Download the APP
europecitytellers

PROJECT EUROPE
CITY TELLERS
BUDAPEST

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INTRODUZIONE (ITA)

Il progetto “Europe City Teller”

Il progetto “Europe City Teller - mediazione culturale e storytelling per il turismo, tra teatro, multimedialità e narrazione” (acronimo “EU-ACT”) opera nell’ambito del turismo culturale europeo, con l’obiettivo di sviluppare un’offerta di qualità, promuovere gli usi e costumi locali, prestare attenzione alla sostenibilità, proteggere e valorizzare il patrimonio, i paesaggi e la cultura locale.

Il progetto EU-ACT intende inserirsi nella strategia transnazionale sul turismo culturale promossa dalla Commissione Europea, che mira a realizzare una serie di attività per promuovere le competenze e i prodotti turistici transnazionali in relazione a temi specifici aventi un notevole potenziale di crescita e rispondere a preoccupazioni sociali, di coesione territoriale e di protezione/valorizzazione dei patrimoni naturali e culturali.

Questa guida è corredata di una APP In Realtà Aumentata: “europecitytellers” scaricabile dagli store del tuo cellulare. Scarica l’app e inquadra la pagina dove trovi il simbolo qui accanto, per accedere a contenuti multimediali extra.

INTRODUCTION (ENG)

The “Europe City Teller” project

The project “Europe City Teller – cultural mediation and storytelling for tourism, between theater, multimedia and storytelling” (acronym “EU-ACT”) operates in the European cultural tourism sector, with the aim of developing a quality offer, promoting local customs and traditions, paying attention to sustainability, protecting and enhancing the heritage, landscapes and local culture.

The EU-ACT project intends to integrate itself into the transnational cultural tourism strategy promoted by the European Commission, which aims to carry out a series of activities to promote transnational tourism skills and products in relation to specific themes with significant growth potential and to respond to social concerns, to problems of territorial cohesion and of protection/enhancement of natural and cultural heritages.

This guide is accompanied by an Augmented Reality APP: “europecitytellers” which can be downloaded from your mobile phone store. Download the app and frames the page where you can find the symbol shown at right, to access extra multimedia content.

EINFÜHRUNG (GER)

Das Projekt „Europe City Teller“

Das Projekt „Europe City Teller – Kulturvermittlung und Geschichtenerzählen für Tourismus“ (Akronym „EU-ACT“) ist im europäischen Kulturtourismus tätig, mit dem Ziel, ein qualitatives Angebot zu entwickeln, das lokale Bräuche und Traditionen fördert, auf Nachhaltigkeit ausgelegt ist, sowie das gemeinsame europäische Erbe und die lokale Kultur schützt und verbessert.

Das EU-ACT-Projekt folgt der von der Europäischen Kommission entwickelten transnationale Kulturtourismusstrategie. Das Hauptziel der Strategie ist die Förderung transnationaler touristischer Methoden und Produkte, die ein vielversprechendes Wachstumspotential haben und gleichzeitig helfen soziale Anliegen, Probleme des territorialen Zusammenhalts und des Schutzes / der Verbesserung des natürlichen und kulturellen Erbes zu gewährleisten.

Dieser Leitfaden wird von einer Augmented Reality-App begleitet: „europecitytellers“, die Sie in Ihrem Handy-Store herunterladen können. Laden Sie die App herunter und richten Sie die Seite ein, auf der Sie das rechts abgebildete Symbol finden, um auf zusätzliche Multimedia-Inhalte zuzugreifen.

WPROWADZENIE (POL)

Projekt „Europe City Teller“

Projekt „Europe City Teller – mediacja kulturowa i storytelling w turystyce, pomiędzy teatrem, multimediami i storytellingiem“ (akronim dla EU-ACT) operuje w sektorze Europejskiej turystyki kulturowej.

Projekt ma na celu wykorzystanie zróżnicowanego, wewnętrznego potencjału turystycznego, umożliwiając tworzenie produktów turystycznych o wysokiej jakości. EU-ACT zamierza włączyć się w ponadkrajową strategię turystyki kulturowej promowanej przez Komisję Europejską poprzez promocję lokalnych zwyczajów i tradycji, kładąc nacisk na zrównoważony rozwój jak i ochronę dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Strategia rozwoju turystyki ukierunkowana jest na działania i promocję umiejętności związanych z turystyką międzynarodową, a także produktów.

Strategia ta ma na celu reagowanie na problemy społeczne, problemy dotyczące spójności terytorialnej i ochrony dziedzictwa narodowego.

Kontekst działań projektu skupia się na obszarach turystyki kulturowej o znacznym potencjale wzrostu. Przewodnikowi towarzyszy aplikacja: „europecitytellers“. Aplikacja dostępna jest na system Android i iOS. Pobierz aplikację z telefonu.

W aplikacji mobilnej skorzystaj z technologii rozszerzonej rzeczywistości. Skieruj aparat telefonu na symbol znajdujący się po prawej stronie, aby uzyskać dostęp do dodatkowych treści multimedialnych.

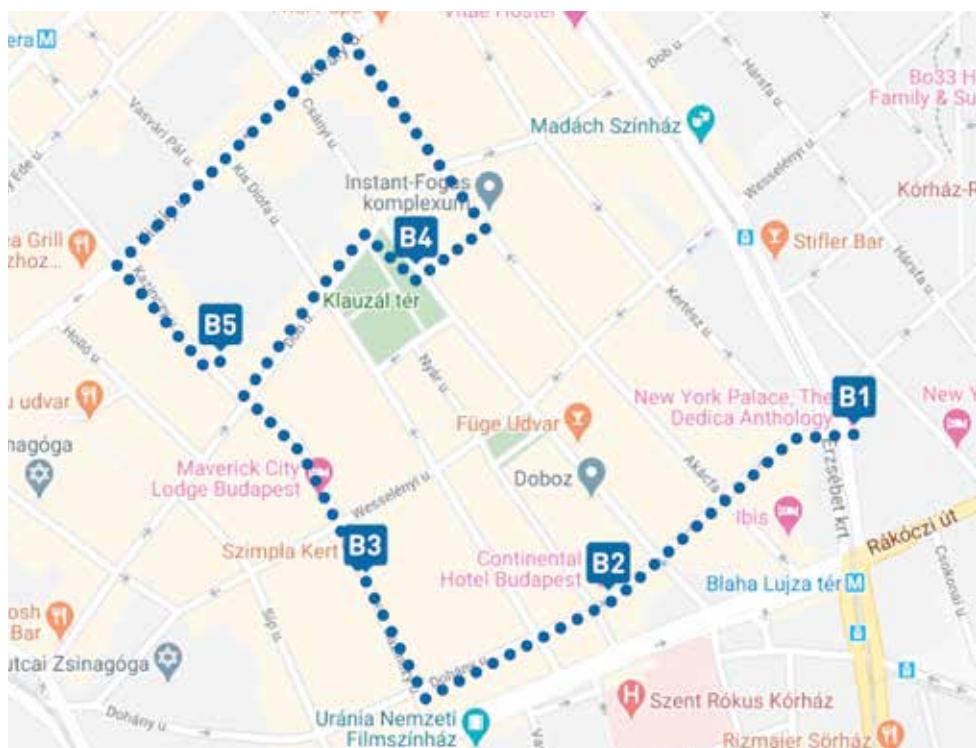
BEVEZETŐ (HUN)

Az „Europe City Teller” projekt

A projekt, „Európai Városi Elbeszélő – kulturális közvetítés, turisztikai történetmesélés színházi, multimédiás, story telling eszközökkel” (röviden EU-ACT) az európai kulturális turizmus szektorban tevékenykedik, abból a célból, hogy minőségi szolgáltatás keretében bemutassa a helyi szokásokat, hagyományokat, felhívja a figyelmet a fenntarthatóságra, óvja és megerősítse a helyi örökséget, specialitásokat és kultúrát.

Az EU-ACT projekt, szándéka szerint, integrálódik az Európa Tanács nemzetek közötti kulturális turizmusra vonatkozó stratégiájába, melynek célja, hogy felkaroljon olyan tevékenységeket, melyek a nemzetek közti turizmushoz kapcsolódó képességfejlesztést és termékeket támogatnak. Mivel ezek jelentősen befolyásolhatják az előrelépést olyan fontos témaiban mint a társadalmi aggályok, a területi egybetartozás, valamint a természeti és kulturális örökség védelme/megerősítése.

Ezt az útmutatót egy kiterjesztett valóság APP kíséri: „europecitytellers”, amelyet mobiltelefonra letölthetünk. Tölts le az alkalmazást, és keresse meg azt az oldalt, ahol megtalálhatja a jobb oldalon látható szimbólumot, hogy hozzáférjen a multimédiás tartalomhoz.

Introduzione (ITA) / Introduction (ENG)	p.I
Einführung (GER) / Wprowadzenie (POL)	p.II
Bevezető (HUN)	p.III

Project Europe City Tellers Budapest

B1 img. 01	p.2
Erzsébetváros (ITA)	p.3
Erzsébetváros (ENG)	p.4
Erzsébetváros (Elisabethstadt) (GER)	p.5
Dzielnica Erzsébetváros (POL)	p.6
Erzsébetváros (HUN)	p.7
B2 img. 02	p.8
New York Café (ITA)	p.9
New York Café (ENG)	p.10
New York Café (GER)	p.11
New York Café (POL)	p.12
New York Kávéház (HUN)	p.13
B3 img. 03	p.14
Bagno Hungária (ITA)	p.15
Hungária Baths (ENG)	p.16
Die Hungária-Bäder (GER)	p.17
Łaźnie Hungária (POL)	p.18
Hungária Fürdő (HUN)	p.19
B4 img. 04	p.20
Mercato degli Agricoltori (ITA)	p.21
Farmers' Market (ENG)	p.22
Der Wochenmarkt (GER)	p.23
Rynku Rolników (POL)	p.24
Háztáji Piac (HUN)	p.25
B5 img. 05	p.26
Il Mercato di Klauzál Square (ITA)	p.27
The Market Place of Klauzál Square(ENG)	p.28
Der Markt am Klauzál-Platz (GER)	p.29
Targ na Placu Klauzál (POL)	p.30
Klaузál Téri Vásárcsarnok (HUN)	p.31
B5 img. 05	p.32
Ristorante Zuppa di Pietra (ITA)	p.33
Soup of Stone Restaurant (ENG)	p.34
Das Steinsuppenrestaurant (GER)	p.35
Restauracja „Zupa na Kamieniu” (POL)	p.36
Kőleves Vendéglő (HUN)	p.37
Disclaimer	p.38

ERZSÉBETVÁROS (ITA)

Zona Interna (settima) della parte Pest nella città di Budapest

Dopo il dominio turco (nel Settecento), le mura della città di Pest si trovavano nell'odierno Kiskörút (Piccolo Viale) e l'area di Erzsébetváros divenne una zona ricca di fattorie e vigneti. La struttura del distretto fu determinata dalla costruzione delle prime strade come la Király, la Dob Street e Nagykörút.

Il settimo distretto fu istituito nel 1873, quando Buda, Pest e Óbuda furono riunite. I residenti del distretto fecero una petizione nel dicembre 1881, per chiamare il distretto Erzsébetváros, come la moglie dell'Imperatore Francesco Giuseppe, Elisabetta.

Camminando lungo le strade di Erzsébetváros possiamo ammirare le caratteristiche degli edifici tipici della zona Pest. Molte di queste strutture furono costruite verso la fine del XIX secolo, secondo canoni stilistici differenti. Una cosa comune a tutti gli edifici è la particolare atmosfera mantenuta nei loro vicoli e cortili interni.

Persino ora è il distretto più popolato della capitale e presenta un'architettura e degli abitanti molto diversi tra loro.

Sebbene gli Ebrei vivessero in tutta Budapest, Erzsébetváros divenne il cuore della vita religiosa degli Ebrei Ortodossi. Nella Seconda Guerra Mondiale, durante l'occupazione nazista di Budapest, il "grande ghetto" fu circoscritto in questo distretto. I residenti non Ebrei furono mandati a vivere in altri luoghi e decine di migliaia di Ebrei furono costretti a vivere ammassati nel distretto in condizioni molto disumane.

Dopo la Seconda Guerra Mondiale le fabbriche, i negozi fiorenti, le case popolari furono nazionalizzate. Il distretto iniziò ad essere trascurato, il quartiere divenne sempre più disastrato. I benestanti si trasferirono altrove, molti edifici caddero a pezzi.

Nei primi anni del 2000, nelle palazzine disabitate e nei relativi cortili interni, sorse i cosiddetti "ruin pub". L'idea interessante fece scaturire una moda alternativa che negli anni è diventata un'attrazione turistica. Oggi l'area tra Király e Dohány Street è chiamata "il quartiere delle feste (party-quarter)". Il "quartiere delle feste" attira tanti giovani ungheresi e stranieri che vogliono uscire a divertirsi. Nel frattempo è iniziata una forte "gentrificazione" (miglioramento socio-culturale). Nei terreni inutilizzati iniziarono a fiorire nuove costruzioni e il distretto è entrato in una nuova fase di sviluppo.

ERZSÉBETVÁROS (ENG)

Inner District (7th) of the Pest side of Budapest

After the Turkish occupation (in the 1700's) the city walls of Pest were on today's Kiskörút (Small Boulevard), and the area of Erzsébetváros was dotted with farms and vineyards. The structure of the district was determined by the first streets such as Király or Dob Street and Nagykörút. The 7th district came into existence in 1873 when Buda, Pest and Óbuda were united.

The residents of the district in December 1881 petitioned to name the district Erzsébetváros after kaiser Franz Joseph's wife, Elisabeth.

Walking down the streets of Erzsébetváros we may admire the characteristics of the typical buildings of the Pest side, the tenement houses. Most of them were built at the end of the 19th century, carrying the marks of different styles. One thing is common in all of them, they all have suspended passageways and inner yards with their own atmosphere.

Even now, it is still the capital's most populated district, and it is really diverse regarding both architecture and residents.

Although, initially Jews lived in all parts of Budapest, Erzsébetváros became the heart of religious life for orthodox Jews. In World War II during the Nazi occupation of Budapest the big ghetto was established here. The non-Jew residents were relocated and tens of thousands of Jews were crammed together here in a very inhumane way.

After World War II the factories, the thriving stores and the tenement houses were nationalized. The district got neglected, the neighbourhood became more and more ruinous. The wealthy moved away, numerous buildings started to dilapidate.

In the early years of the 2000s in the vacant blocks and in their inner yards the so called "ruin-pubs" were set up. The interesting idea started an alternative trend, which over the years became a tourist attraction. Nowadays the area between Király and Dohány Streets is called "party-quarter". The "party-quarter" attracts lots of young Hungarians and foreigners who want to go out. In the meantime, a strong gentrification has started. On the vacant sites new constructions began and the district has started to develop again.

ERZSÉBETVÁROS (ELISABETHSTADT) (GER)

Innenbezirk auf der Pestseite von Budapest

Nach der Unterwerfung durch die Türken (ganz zu Anfang des 18. Jahrhunderts) befanden sich die Pester Stadtmauern an der Stelle des heutigen Kiskörút (oder Kleinen) Boulevards, und auf dem Gelände von Erzsébetváros befanden sich verstreute Felder und Weingärten. Die Struktur des Bezirks wurde von den ersten Straßen, wie etwa Király oder Dob-Straße und Nagykörút geprägt. Der 7. Bezirk entstand, als 1873 Buda (deutsch Ofen), Pest und Óbuda (deutsch Alt-Ofen) sich zusammengeschlossen.

Im Dezember 1881 forderten die Einwohner des Bezirks, dass Erzsébetváros nach Elisabeth, der Gattin des Kaisers Franz Joseph benannt werden sollte. Wenn man durch die Straßen der Elisabethstadt flaniert, kann man die Besonderheiten der typischen Bauten Pests, der Mietshäuser, bewundern. Die meisten von ihnen wurden am Ende des 19. Jahrhunderts in recht unterschiedlichen Stilen errichtet. Eines haben sie alle gemeinsam: Außengänge und Innenhöfe mit der ihnen eigenen Atmosphäre.

Noch heute ist Erzsébetváros der dichtest besiedelte Bezirk der Hauptstadt, der sich durch eine große Vielfalt seiner Architektur und seiner Bewohner auszeichnet. Obwohl Juden ursprünglich in ganz Budapest wohnten, wurde Erzsébetváros zum Zentrum des religiösen Lebens der orthodoxen Juden. Hier wurde auch im Zweiten Weltkrieg, während der deutschen Besetzung, das große Ghetto eingerichtet. Nichtjüdische Einwohner wurden umgesiedelt, und Zehntausende von Juden in unmenschlicher Weise zusammengepfercht.

Nach dem Krieg wurden die Fabriken, die prosperierenden Läden und die Mietshäuser verstaatlicht. Der Bezirk wurde vernachlässigt, und das Viertel bestand zunehmend aus verfallenden Gebäuden. Wohlhabende Bürger zogen weg, und zahlreiche Gebäude verkamen immer mehr.

In den ersten Jahren des 21. Jahrhunderts entstanden in den leer stehenden Häusern und ihren Innenhöfen die sogenannten „Ruinenkneipen“. Diese interessante Idee stand am Anfang eines alternativen Trends, der in den Folgejahren bei Touristen sehr beliebt wurde. Heute wird das Viertel zwischen der Király- und Dohány-Straße als „Feierviertel“ bezeichnet, das große Mengen junger Ungarn und Ausländer anzieht, die einen tollen Abend verbringen möchten. Zugleich begann ein starker Prozess der Gentrifizierung. Auf den unbebauten Flächen entstanden Neubauten, und der Bezirk begann sich erneut zu entwickeln.

DZIELNICA ERZSÉBETVÁROS (POL)

Centralnie położona, siódma dzielnica po peszteńskiej stronie Budapesztu

Po okupacji tureckiej, w XVIII wieku, mury miejskie Pesztu biegły wzdłuż dzisiejszej obwodnicy Kiskörút (Mały Bulwar) a na terenie obecnej dzielnicy Erzsébetváros rozsiane były gospodarstwa rolne i winnice. Strukturę dzielnicy określiły pierwsze ulice, takie jak Király, Dob i Nagykörút. Siódmą dzielnicę utworzono w 1873 roku, gdy nastąpiło połączenie Budy, Pesztu i Óbudy.

W grudniu 1881 roku mieszkańcy dzielnicy zwróciли się o nadanie jej nazwy Erzsébetváros na cześć żony cesarza Franciszka Józefa, Elżbiety („Sissi”).

Spacerując ulicami Erzsébetváros, możemy podziwiać charakterystyczne kamienice typowe dla Pesztu. Większość wzniesiono pod koniec XIX wieku i noszą one cechy różnych stylów. Dla wszystkich wspólne jest jedno: przewiązki i wewnętrzne dziedzińce tworzące szczególną atmosferę.

Nawet teraz ta dzielnica stolicy jest najgęściej zaludniona i widać jej wyraźne zróżnicowanie pod względem architektury i mieszkańców.

Chociaż początkowo Żydzi zamieszkiwali wszystkie części Budapesztu, dzielnica Erzsébetváros stała się ośrodkiem życia religijnego ortodoksyjnych Żydów. Podczas II wojny światowej i okupacji hitlerowskiej to tutaj utworzono duże getto. Nieżydowskich mieszkańców wysiedlono a dziesiątki tysięcy Żydów stłoczono w niehumanitarny sposób.

Po II wojnie światowej zakłady, popularne sklepy i kamienice zostały znacjonalizowane. Dzielnica była zaniedbana, okolica popadała w ruinę. Bogaci mieszkańcy się wyprowadzili i wiele budynków zaczęto niszczyć.

Na początku XXI wieku w opuszczonych kwartałach i na dziedzińcach otwierano tzw. „ruin pubs”, zrujnowane puby. Ten ciekawy pomysł zapoczątkował alternatywny trend, który z biegiem lat zyskał status atrakcji turystycznej. Część miasta leżąca między ulicami Király i Dohány jest obecnie nazywana „kwartałem imprez”. „Kwartał imprez” przyciąga tłumy młodych Węgrów i turystów, którzy chcą wyjść na miasto. Jednocześnie rozpoczął się wyraźny proces gentryfikacji. Na pustych parcelach zaczęły powstawać budynki i dzielnica znów się rozwija.

ERZSÉBETVÁROS (HUN)

Budapest pesti oldalának egyik belvárosi része, a VII. kerület

A török hódoltság utáni időkben (1700-as években) a mai Kiskörút mentén húzódtak Pest városfalai, s a későbbi Erzsébetváros helyén elszórt tanyák, szőlőskertek jöttek létre. A kerület szerkezetét az elsőként kialakult utcák (Király utca, Dob utca, Nagykörút) határozták meg, akkor még földszintes kis házaikkal. A VII. kerület 1873-ban, a Buda, Pest és Óbuda egyesítésekor jött létre.

A kerületi polgári kör kérvényezte 1881 decemberében, hogy a VII. kerületet I. Ferenc József feleségéről, Erzsébet királynéról elnevezhessék Erzsébetvárosnak. Erzsébetváros utcáin sétálhatva megcsodálhatjuk a 19. század végén gyors tempóban épült pesti bérházak jellegzetességeit. Különböző stílusokból merített díszítései egyedivé teszik őket, ami viszont közös bennük, hogy mindegyikre jellemzők a függőfolyosók és a sajátos atmoszférájú belső udvarok.

Még napjainkban is a főváros legsűrűbben lakott területe, és mind építészetiben, mind lakóiban nagy változatosságot mutat.

Bár eleinte Budapest minden kerületében éltek zsidó lakosok, az ortodox zsidóság vallási életének főbb központjai itt helyezkedtek el. A II. világháborúban a náci megszállás idején ebben a kerületben állították fel a nagy gettót, ahol több tízezer zsidót zsúfoltak össze embertelen körülmények között, egyidejűleg kitelepítve onnan a nem zsidó lakosságot.

A háború után a kerület üzemeit, prosperáló üzleteit és bérházait államosították, a városrész elhanyagolt, folyamatosan leépülő környékké vált. A tehetsébb családok, lakók elköltöztek, sok régi bérház pusztulásnak indult.

A 2000-es évek elejétől a kiüresedett bérházakban és azok belső udvarain megjelentek a romkocsmának nevezett és műfajt teremtő vendéglátóhelyek. Az érdekes ötletből alternatív divat lett, majd turistalátványossággá avanzsálódott. Mára a Király és a Dohány utca közötti területet "bulinegyed"-ként emlegetik. Rengeteg szórakozni vágyó fiatalt és külföldit vonz a hely. Ezzel összefüggésben megindult az erőteljes dzsentrifikáció is, valamint az üres telkekben építkezések kezdődtek, a kerület újra fejlődésnek indult.

NEW YORK CAFÉ (ITA)

Il posto conosciuto come "Il più bel Café" è strettamente collegato alla letteratura ungherese, alla cinematografia e all'arte figurativa. Il maestoso ed eclettico edificio al centro della città ha aperto le sue porte a Nagykörút nel 1894, come sede della New York Insurance Company.

Il palazzo a quattro piani con il lussuoso New York Café al piano terra è decorato con una piccola fontana all'ingresso, candelabri veneziani e statue di bronzo lungo le scale. Gli spazi interni sono separati da colonne di marmo a spirale. La musica zigana e la bellezza delle stanze creavano un'atmosfera particolare.

Le statue ornamentali di bronzo all'esterno del Café rappresentano i quattordici fauni oscuri, simboli di sensualità e follia. Qui si può anche ammirare la figura di "El Asmodai" come rappresentazione dello spirito del caffè e del pensiero, affinché gli artisti possano trarre ispirazione.

Nonostante il New York Café fosse aperto solo per clienti esclusivi, divenne subito il centro della vita letteraria e artistica, dato che fu ricordato nella storia culturale ungherese come il posto preferito per gli incontri tra artisti, scrittori e poeti. Il locale riunì molti scrittori ungheresi famosi e importanti, come Mihály Babits, Frigyes Karinthy, Dezső Kosztolányi, i quali scrissero le loro opere proprio qui.

I quotidiani più influenti come, per esempio, "Nyugat", furono redatti al piano superiore, sui tavoli di marmo della galleria. Non c'è da meravigliarsi se la posizione centrale dell'edificio e la mentalità aperta alla promozione dell'arte fornì ai giovani artisti l'atmosfera giusta dove esercitare appieno il loro potenziale creativo. A quell'epoca gli scrittori non molto famosi e poveri potevano ottenere la "ciotola degli scrittori" con prosciutto, salumi e formaggio, servita a basso costo grazie a un'idea innovativa dei proprietari, i fratelli Harsányi. Alla fine tutti potevano chiedere e avere una penna, dell'inchiostro e la cosiddetta "lingua del cane" un lungo e piccolo pezzo di carta per scrivere.

Dopo la Seconda Guerra Mondiale, quello che una volta era il famoso Café, cadde in rovina e fu utilizzato per vendere articoli sportivi. Nonostante il Café riapri nel 1954 con il nome di Hungária, il New York Café fu ristrutturato e ritornò al suo splendore solo nel 2006.

Ilona Harmos (1885-1965) fu una scrittrice, moglie di Dezső Kosztolányi. Scrisse molte storie sui clienti del Café.

NEW YORK CAFÉ (ENG)

The place known as "The Most Beautiful Café" is closely intertwined with Hungarian literature, cinematics and fine arts. The grandiose, eclectic style building in the center of the city opened its doors in Nagykörút in 1894 as the hall of the New York Insurance Company.

The four storied palace with the luxurious New York Café on the ground floor was decorated with a little fountain at the entrance, with chandelier from Venice and bronze statues on the stairs. The spaces within the interior are separated by spiral marble columns. The Gypsy music and the beauty of the room provided a particular ambiance.

The ornamental brass statues on the exterior of the Café are the fourteen sinister fauns as the symbols of sensuality and mockery. The figure of "El Asmodai" can also be found here, as the representation of the spirit of coffee and thinking, so as to provide inspiration for the artists dropping in.

Although the New York Café was open mostly for exclusive guests, it soon became the centre of literary and artistic life, since it went down in Hungarian culture-history as the favorite place for rendezvous of artists, writers and poets. The shop was the gathering place of many famous Hungarian writers of distinction, such as Mihály Babits, Frigyes Karinthy, Dezső Kosztolányi who created their writing here. The most influential newspapers as e.g. "Nyugat" were edited upstairs, on the marble tables of the gallery. No wonder, since the central placement of the building and the mentality that promoted arts provided the young artists with an atmosphere in which they could exert their creative potential to the fullest. Back then, the not so well-known and often poor writers could get access to the "writers' bowl", with some ham, salami and cheese nicely served at a small expense, thanks to the innovation of the owners, the Harsányi brothers. Eventually everybody could ask for pen, ink and the so-called "dog tongue" a longish small piece of paper for writing.

After World War II, the once famous café fell into disrepair and it served as a sporting goods shop. Although the café reopened in 1954, under the name of Hungária, it wasn't until 2006 that the New York Café was restored in its original splendour.

Ilona Harmos (1885-1965) writer, the wife of Dezső Kosztolányi wrote many stories about the famous guests of the Café.

NEW YORK CAFÉ (GER)

Die Geschichte dieses Ortes, der als „das schönste Café“ gilt, ist eng mit der ungarischen Literatur, Filmwelt und Kunst verbunden. Der grandiose Bau mit seinem eklektischen Stil in der Stadtmitte wurde 1894 in Nagykörút als Sitz der New York Insurance Company eröffnet. Der viergeschossige Prunkbau mit dem luxuriösen New York Café im Erdgeschoss war mit einem kleinen Springbrunnen am Eingang, einem venezianischen Leuchter und Bronzestatuen auf den Treppen geschmückt. Die Räume im Innern werden durch gedrehte Marmorsäulen abgetrennt. Zigeuneramusik und die Schönheit des Raums schufen hier ein besonderes Ambiente. Die bronzenen Schmuckstatuen an der Außenwand des Cafés stellen vierzehn sinistre Faune als Symbole der Sinnlichkeit und des Spotts dar. Hier findet man auch die Figur des El Asmodai, der den Geist des Kaffees und das Denken symbolisiert, um die vorbeischauenden Künstler zu inspirieren.

Obwohl das New York Café eher für exklusive Gäste bestimmt war, wurde es bald zu einem Zentrum des literarischen und künstlerischen Lebens und ging in die ungarische Kulturgeschichte als ein Treffpunkt von Künstlern, Schriftstellern und Dichtern ein. Das Kaffeehaus war ein Sammelpunkt für viele berühmte und mit Preisen ausgezeichnete ungarische Schriftsteller, wie Mihály Babits, Frigyes Karinthy und Dezsö Kosztolányi, die hier ihre Werke schrieben. Die einflussreichsten Zeitungen, wie zum Beispiel Nyugat, wurden in den Obergeschossen herausgegeben, auf den Marmortischen der Galerie. Dies nimmt nicht wirklich Wunder, da die zentrale Lage des Gebäudes und die hier vorherrschende Mentalität jungen Künstlern eine Atmosphäre anbot, in der sie ihr kreatives Potenzial in vollem Ausmaß entwickeln konnten. In jenen Zeiten konnten weniger bekannte und oft arme Schriftsteller auf die „Schriftstellerschale“ zugreifen, in der die innovativen Eigentümer des Baus, die Harsányi Brüder, Schinken, Salami und Käse zu günstigen Preisen angeboten. Schließlich konnte jedermann eine Feder, Tinte und die sogenannte „Hundezunge“, einen kleinen länglichen Zettel, zum Schreiben bestellen.

Nach dem Zweiten Weltkrieg verfiel das einstmals berühmte Café, und in den Räumen war lange ein Sportgeschäft untergebracht. Obwohl das Kaffeehaus 1954 neu unter dem Namen Hungária eröffnete, wurde das New York Café erst 2006 wieder in seinem ganzen ursprünglichen Glanz restauriert.

Ilona Harmos (1885–1965), Schriftstellerin und Ehefrau von Dezsö Kosztolányi, schrieb zahlreiche Geschichten über die berühmten Gäste des Kaffeehauses.

NEW YORK CAFÉ (POL)

To miejsce, znane jako „najpiękniejsza kawiarnia”, jest ściśle powiązane z węgierską literaturą, kinem i sztuką. Wspaniały, eklektyczny budynek w centrum miasta otwart swoje podwoje na Nagykörút w 1894 roku jako siedziba New York Insurance Company.

Czteropiętrowy pałac z luksusową kawiarnią New York Café na parterze zdobiła mała fontanna przy wejściu, wenecki żyrandol i posągi z brązu na klatce schodowej. Wewnętrzne podziały wyznaczają kręcone marmurowe kolumny. Cygańska muzyka i wyjątkowa uroda sali tworzyły szczególny klimat.

Ozdobne mosiężne posągi na zewnątrz kawiarni to czternaście złowrogich faunów symbolizujących zmysłowość i szyderstwo. Można tutaj także wypatrywać postać Asmodeusza, symbolu ducha kawy i myślenia, który miał zapewnić inspirację zaglądającym tu artystom.

Chociaż kawiarnia New York Café była otwierana przede wszystkim dla wyjątkowych gości, wkrótce stała się ośrodkiem życia literackiego i artystycznego i zapisała się w historii węgierskiej kultury jako ulubione miejsce spotkań artystów, pisarzy i poetów. Przychodziło do niej wielu znanych, wybitnych węgierskich pisarzy, na przykład Mihály Babits, Frigyes Karinthy czy Dezső Kosztolányi, którzy tutaj tworzyli. Najbardziej wpływowie gazety, np. „Nyugat”, powstawły na górze, na marmurowych stołach galerii. Trudno się dziwić, skoro centralna lokalizacja budynku i umysłowość promująca sztukę zapewniały młodym artystom atmosferę, w której mogli jak najpełniej realizować swój potencjał twórczy. W tamtych czasach, dzięki uczynności właścicieli, braci Harsányi, niezbyt znani (i często biedni) pisarze mogli liczyć na niedrogą i ładnie podaną „miskę pisarzy” z szynką, salami i serem. Ostatecznie każdy mógł poprosić o pióro, atrament i tzw. „psi język”, czyli długi skrawek papieru do pisania.

Po II wojnie światowej słynna nigdyś kawiarnia niszczała i służyła jako sklep z artykułami sportowymi. Mimo jej ponownego otwarcia w 1954 roku pod szyldem Hungária, dawny blask New York Café przywrócono dopiero w 2006 roku.

Ilona Harmos (1885–1965) pisarka, żona Dezső Kosztolányiego; napisała wiele opowiadań poświęconych sławnym gościom tej kawiarni.

NEW YORK KÁVÉHÁZ (HUN)

A "Világ Legszebb Kávéháza" néven ismert hely történelme szorosan összeforr a magyar irodalom, filmművészet és képzőművészeti történelmével. A Nagykörút legimpozánsabb, eklektikus stílusban tervezett épülete 1894-ben nyitotta meg kapuit a belváros szívében, mint a New York Biztosító Társaság székhelye.

A négy emeletes palota a földszintjén berendezett pompás New York Kávéház bejárát szökőkút, a termeket velencei csillárok, a lépcsőt bronzszobrok díszítették. A több elkülönített térrre tagolódó belső teret csavart márványoszlopokkal választották el egymástól. A cigányzene és a termek szépsége különleges hangulatot nyújtottak. A Kávéház külső szobordíszei, a jellegzetes tizennégy bronz ördög faunálak az érzékiségét, a csúfolódó kedvet szimbolizálják. Itt található „El Asmodáj” alakja is, amely a kávé és a gondolkodás szellemét hirdeti a mai napig, ezzel támogatva, inspirálva a betérő művészeket.

Habár a New York Kávéházat eredetileg előkelő vendégeknek nyitották, azonban hamar az irodalmi és művészeti élet központjává vált: a művészek, írók és költők kedvenc találkozóhelyeként vonult be a történelembé és a magyar kultúrtörténetbe. Olyan neves művészeink törzshelyévé vált az épület mint Babits Mihály, Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, akik itt alkották műveiket. A legbefolyásosabb kulturális folyóiratok szerkesztése, mint a Nyugat, a karzat márvány asztalain zajlott. Nem is csoda hogy így alakult, hiszen a budapesti kávéház központi elhelyezkedése és művészeteit pártoló mentalitása megteremtette az ifjú művészek számára azt a lékgört, ahol nyugodtan tudnak alkotni, gondolkodni, ihletet meríteni. A Harsányifivérek találmányaként az írók számára hamarosan elérhetővé vált az „írótál” ami egy kevés sonka, szalámi és sajt volt csinosan tálalva, amelyhez fillérekért juthattak hozzá az akkor kevésbé elismert, így szegényes művészek. Akkoriban a Kávéház falain belül bárki kérhetett tollat, tintát és „kutyanyelvet”, azaz kis darab papírcsíkot is az íráshoz.

Mint sok budapesti épületet, a II. Világháború után a kávéházat elhanyagolták, eleinte sport boltként működött. 1954-ben újra kinyitott itt a Hungária kávéház, azonban a New York Kávéház csak 2006-ban lett eredeti szépségében helyreállítva.

Harmos Ilona (1885-1965) írónő, Kosztolányi Dezső felesége, sok anekdotát megörökített a New York Kávéház híres vendégeiről.

BAGNO HUNGÁRIA (ITA)

Hotel Continental Budapest

Nel 1827 il commerciante di seta András Gamperl aprì la Gamperl Iron Spa in questo sito. Tuttavia, l'inondazione di Pest del 1838 distrusse il primo edificio e, dagli anni 40 del XIX secolo, gli abitanti di Pest iniziarono a chiamare la spa ristrutturata con il nome di Hungária.

Intorno al 1890, l'ala di Nyár Street fu ricostruita significativamente e le terme, che in precedenza avevano 15 vasche, furono estese. Nel 1897, la famiglia Ringer acquistò la Hungária Spa, dotata di numerose sale da bagno, quattro camere per gli ospiti e un giardino per il relax, e la trasformò in una spa più complessa, andando incontro ai gusti di quell'epoca. La vasca in pietra, le 60 vasche e il bagno turco erano accessibili da Nyár Street, mentre in Klauzál Street c'era l'ingresso alle terme pubbliche curative con 1.500 spogliatoi, un buffet e un'area riservata chiamata sezione fashion.

Nel 1907, Emil Ágoston, disegnò un progetto per un'imponente e moderna spa da costruire al numero 44 di Dohány Street. Nel 1910, il palazzo a più piani in stile secessione viennese, fu terminato e oltre alla solita struttura termale fu costruita una piscina olimpionica per le competizioni di nuoto. La cupola di vetro della piscina aveva un sistema meccanico con il quale era possibile aprirla durante le belle giornate, per permettere ai clienti di fare il bagno all'aria aperta.

Negli anni 20 del XX secolo, la manutenzione divenne complessa e nell'ala di Nyár Street fu aperto il Continental Hotel, mentre la spa pubblica di Klauzál Street fu demolita e al suo posto fu costruito un palazzo in stile art deco (oggi al 46 di Dohány Street). Nella parte restante dell'edificio decorata in stile liberty, fu inaugurato il teatro Kamara Motion Picture, che ha operato per un periodo relativamente breve.

Nel 1970 l'hotel chiuse e l'edificio della spa fu sempre più trascurato.

Dagli anni Ottanta la struttura diventò pericolante, le piastrelle e le ceramiche in maiolica che decoravano l'interno furono rimosse, la cupola di vetro fu distrutta e i senzatetto iniziarono a trovare rifugio nell'edificio.

Nel 2005 la parte restante della spa fu messa in vendita e, al posto delle Hungária Baths e del Continental Hotel, dopo un accurato lavoro di ristrutturazione, il 15 giugno 2010 ha aperto il Continental Hotel Budapest Superior.

HUNGÁRIA BATHS (ENG)

Hotel Continental Budapest

In 1827 the silk trader, András Gamperl opened the Gamperl Iron Spa on this site. However, the 1838 Pest flood, washed away that first building, and the Pest residents began to refer to the rebuilt spa by the name of Hungária from the 1840s.

Around 1890, the Nyár Street wing was reconstructed significantly, and the bathhouse operating earlier with just 15 tubs was expanded. In 1897, the Ringer family acquired the Hungária Spa, which had several bathrooms, four guestrooms and a relaxation garden and turned it into a bathing complex, meeting the modern requirements of that time. The stone bath, 60 tubs and four steam baths were accessible via Nyár Street, while the entrance to the medicinal public spa with 1,500 cubicles, a buffet and a separate so-called fashion section was from Klauzál Street.

In 1907, Emil Ágoston, drew up the plans for the impressive, modern bathhouse to be built at 44 Dohány Street. In 1910, the several-storey building in the style of the Viennese secession was handed over, and in addition to the accustomed bathing facilities also housed a columned swimming hall where swimming competitions were held. The glass dome of the swimming pool was mechanically adjustable, and in fine weather, it was drawn back so that guests could bathe in the open air.

In the 1920s the baths maintenance became harder and in the Nyár Street wing of the spa the Continental Hotel was opened, the public spa in Klauzál Street was demolished, and in its place an art deco block of flats was built (today 46 Dohány Street). In the remaining art nouveau-style part of the building, the Kamara Motion Picture Theatre opened, which from the 1950s made way for several theatres operating for relatively short periods of time.

In 1970 the hotel closed its gates and the spa building became more and more rundown.

By the 1980s the building was in a perilous state, the tiles and majolica ceramics decorating the interior of the spa has been carried off, the glass dome had been destroyed and homeless people took up shelter in the building.

In 2005 the remaining section of the spa was declared a listed building, and after an accurate work of reconstruction and restoration Continental Hotel Budapest Superior – built on the site of the former Hungária Baths and Continental Hotel – opened its doors on 15th June 2010.

DIE HUNGÁRIA-BÄDER (GER)

Hotel Continental Budapest

Im Jahre 1827 eröffnete der Seidenhändler András Gamperl das Gamperl-Eisen-Heilbad an dieser Stelle. Doch 1838 zerstörte eine Überschwemmung in Pest das ursprüngliche Gebäude, und die Einwohner Pests gaben seit den 1840er Jahren dem neu errichteten Heilbad den Namen Hungária.

Um 1890 fand ein bedeutender Umbau des Flügels zur Nyár-Straße hin statt, und das Bad, das einst nur 15 Becken hatte, wurde vergrößert. Im Jahre 1897 kaufte die Familie Ringer das Hungária-Bad auf, das damals mehrere Baderäume, vier Gästeräume und einen Garten zur Entspannung besaß, und verwandelte es in einen Bäderkomplex, der den modernen Anforderungen der Zeit entsprach. Das Steinbad, 60 Becken und vier Dampfbäder waren über die Nyár-Straße zugänglich, während man das öffentliche Heilbad mit seinen 1 500 Kabinen, einem Buffet und einer separaten Modesektion von der Klauzál-Straße her betrat.

Im Jahre 1907 entwarf Emil Ágoston Pläne für ein eindrucksvolles modernes Bad, das in der Dohány-Straße 44 entstehen sollte. Der mehrgeschossige Bau im Stil der Wiener Sezession wurde 1909 übergeben und beherbergte außer den üblichen Badeeinrichtungen auch eine Schwimmhalle mit Säulen, in der Schwimmwettbewerbe stattfanden. Die Glaskuppel des Schwimmbads konnte mechanisch bewegt werden, und bei gutem Wetter konnten die Gäste sich so in einem Freibad vergnügen. In den 1920er Jahren wurde der Unterhalt des Baus schwieriger und eröffnete im Flügel zur Nyár-Straße hin das Hotel Continental. Das öffentliche Bad in der Klauzál-Straße wurde abgerissen; an seiner Stelle entstand ein Wohnhaus im Jugendstil (heute in der Dohány-Straße 46).

Im übrigen Teil des Jugendstilhauses eröffnete das Filmtheater Kamara, das ab den 1950ern mehreren kurzlebigen Theatergruppen ein Heim gab.

Das Hotel wurde 1970 geschlossen, und das Heilbadgebäude verfiel zunehmend. In den 1980ern befand sich der Bau in einem bedrohlichen Zustand. Kacheln und die Majolika-Keramik, die das Innere schmückten, waren entwendet und die Glaskuppel zerstört worden; Obdachlose fanden im Gebäude Zuflucht.

Im Jahr 2005 fielen die Überreste des Heilbads unter Denkmalschutz, und nach einem detailgetreuen Umbau und einer Restaurierung eröffnete das Continental Hotel Budapest Superior – auf dem Grundstück des ehemaligen Hungária-Bads und Continental Hotels – seine Türen am 15. Juni 2010.

ŁAŹNIE HUNGÁRIA (POL)

Hotel Continental Budapest

W 1827 roku kupiec jedwabny, András Gamperl, otworzył w tym miejscu łazienie nazwane jego nazwiskiem. W 1838 roku powódź Peszta zmyła jednak ten pierwszy budynek i od lat 40-tych XIX wieku mieszkańcy Pesztu zaczęli określać odbudowane łazienie mianem „Hungária”.

Około roku 1890 nastąpiła znaczna przebudowa skrzydła ulicy Nyár i łazienie, liczące wcześniejszej zaledwie 15 wanien, powiększono. W 1897 roku łazienie Hungária przejęta rodzina Ringerów; obiekt miał wtedy kilka sal kąpielowych, cztery pokoje dla gości i ogród do odpoczynku. Nowi właściciele zmienili łazienie w kompleks kąpielowy spełniający ówczesne nowoczesne standardy. Wejście do części z kamiennymi łazieniami, 60 wannami i czterema saunami parowymi znajdowało się od strony ulicy Nyár, natomiast do publicznych łazieni leczniczych z 1500 kabinami, bufetem i wydzieloną tzw. częścią modową —od ulicy Klauzál.

W 1907 roku Emil Ágoston przygotował plany imponującego, nowoczesnego domu kąpielowego, który miał powstać przy ulicy Dohány 44. W 1910 roku kilkupiętrowy budynek w stylu secesji wiedeńskiej został oddany do użytku; poza znanymi urządzeniami kąpielowymi mieścił także basen kąpielowy w sali kolumnowej; w basenie odbywały się zawody pływackie. Szklana kopuła basenu była przesuwana i przy ładnej pogodzie otwierano ją, żeby goście mogli zażywać kąpieli na świeżym powietrzu.

W latach 20-tych XX wieku utrzymanie łazieni stało się trudniejsze; w skrzydle od strony ulicy Nyár otwarto Continental Hotel, łazienie publiczną na ulicy Klauzál rozebrano i na jej miejscu zbudowano budynek w stylu art deco (obecnie: ulica Dohány 46). W pozostałej części budynku w stylu art nouveau otwarto kino Kamara, po którym od lat 50-tych sale przejmowało kilka stosunkowo krótko działających kin.

W roku 1970 hotel zamknięto a budynek łazieni zaczął niszczyć.

W latach 80-tych XX wieku budynkowi groziła katastrofa budowlana; płytki i ceramiczne dekoracje wnętrz łazieni zostały wykradzione, szklana kopuła była zniszczona i budynek stał się przytuliskiem dla bezdomnych.

W 2005 roku pozostałą część łazieni wpisano na listę zabytków. Po przeprowadzeniu dokładnej rekonstrukcji i renowacji, 15 czerwca 2010 roku, na miejscu dawnych łazieni Hungária i hotelu Continental swoje podwoje otwart Hotel Budapest Superior.

HUNGÁRIA FÜRDŐ (HUN)

Hotel Continental Budapest

1827-ben Gamperl András selyemkereskedő nyitotta meg a Gamperl-féle Vasfürdőt ezen a helyen. Az 1838-as pesti árvíz azonban elmosta ezt az első épületet, s az újjáépült fürdőt az 1840-es évektől kezdték Hungária néven emlegetni a pestiek.

1890 körül a Nyár utca felőli szárnyat jelentősen átépítették, és kibővítették a korábban minden össze tizenöt káddal üzemelő fürdőházat. 1897-ben a Ringer család vásárolta meg a több fürdőszobával, négy vendégszobával és pihenőkerttel is rendelkező Hungária fürdőt, és a kor követelményeinek megfelelő, modern fürdőkomplexummá alakította át. A Nyár utca felől nyílt a kőfürdő, a hatvan kád- és a négy gőzfürdő, a Klauzál utca felől pedig a gyógyvízes népfürdő várta a vendégeket, ezeröttszáz kabinnal, bűfélvel és külön úgynvezett divatosztállyal.

1907-ben Ágoston Emil készített terveket a 44. számú telken felépítendő impozáns, korszerű fürdőhöz. 1910-ben adták át a többemeletes, bécsi szecessziós stílusú épületet, amelyben a korábban megszokott fürdőhelyiségek mellett egy úszóversenyek lebonyolítására is alkalmas, oszlopos úszócsarnok is helyet kapott. Az uszoda üvegkupolája mechanikusan mozgatható volt, amelyet szép idő esetén széttoltak, hogy a vendégek a szabad ég alatt fürdőzhessenek.

Az 1920-as években a fürdő fenntartása nehézzé vált, így Nyár utcai szárnyában megnyitották a Continental szállót, a Klauzál utca felőli népfürdőt lebontották, és helyére art-deco stílusú bérházat emeltek (ma Dohány utca 46.). A megmaradt szecessziós épületrészben Kamara mozgó néven filmszínházat nyitottak, amely az 1950-es évektől több, rövidebb ideig működő színháznak adta át a helyét.

1970-ben a szálló bezárta kapuit és a fürdőépület is egyre elhagyatottabb lett.

Az 1980-as évekre az épület állapota életveszélyessé vált, a fürdő belső terét díszítő csempéket és majolikákat elhordták, az üvegkupola megsemmisült, s az épületben hajléktalanok rendezték be menedékhelyüket.

2005-ben műemlékké nyilvánították az épület megmaradt részét, majd gondos rekonstrukciós és újjáépítési munkálatok után az egykori Hungária Fürdő és Continental Szálló helyén felépült Continental Hotel Budapest Superior 2010. június 15-től nyitotta meg kapuit.

MERCATO DEGLI AGRICOLTORI (ITA)

Szimpla Kert

La casa al 14 di Kazinczy Street fu costruita nel 1841. Il proprietario, Héber Sándor, aprì una fabbrica di stufe all'interno della struttura, nazionalizzata nel 1949. La casa e il cortile interno coperto da una vetrata finirono in uno stato di degrado fino a quando nel 2002 aprirono il Szimpla Kert, il primo ruin pub, variopinto centro dell'ospitalità e della vita culturale di Budapest.

L'apertura del Szimpla Kert nel 2002 è stata letteralmente e simbolicamente una pietra miliare della vita alternativa di Budapest. La conversione di questa fabbrica in un grande cinema all'aperto e in un pub, ha creato una struttura unica nella quale ospitare concerti, spettacoli teatrali e diversi eventi culturali.

Szimpla viene definito come uno "spazio di ricezione culturale", in riferimento alla nostra intenzione di abbracciare generi e artisti fuori dalle tendenze dominanti, facendoli esibire in un'atmosfera informale.

Sin dall'inizio, la missione principale è stata quella di modellare il nostro ambiente rendendolo più vivibile e accogliente, cercando tra i tesori culturali dell'Ungheria e del mondo, presentando e gestendo i talenti creativi e i loro prodotti e implementando modelli che aiutano lo sviluppo sostenibile in vari aspetti della vita.

L'attività più conosciuta è quella del Mercato degli Agricoltori a Szimpla Kert. Oltre a promuovere un'alimentazione sostenibile, essendo uno dei mercati più famosi, offre la possibilità di dialogo tra la società urbana e quella di campagna e permette alle organizzazioni no profit di ottenere fondi e promuovere le loro attività attraverso il Common Cauldron Project, progetto che ha sede proprio nel mercato. Ogni domenica possiamo acquistare verdure fresche, frutta, formaggi artigianali, carne, spezie e miele direttamente dai produttori. Gli acquisti sono resi ancora più gradevoli da concerti, programmi per bambini e degustazioni dei prodotti del mercato.

I venditori nei mercati sono chiamati tradizionalmente kofa. Sono maestri della persuasione e del mercanteggiare e, con il loro stile semplice, sono in grado di ammaliare i compratori. Inoltre, conoscono bene gli usi dei clienti abituali e possono far sembrare a chiunque di aver comprato il prodotto più bello e fresco.

FARMERS' MARKET (ENG)

Szimpla Kert

The house at 14 Kazinczy Street was built in 1841. The owner, Héber Sándor operated a stove factory in the building, which was nationalized in 1949. The house and the inner yard covered by a glass roof were doomed to ruin until Szimpla Kert opened in 2002, a colourful spot of Budapest's hospitality and cultural life, the first ruin pub.

The opening of Szimpla Kert in 2002 has been literally and also symbolically a milestone in the alternative life of Budapest. Converting this old factory into a huge open-air cinema and pub, they were able to create a unique framework for hosting concerts, theatre shows and many different cultural events.

Szimpla defines itself as a 'cultural reception space' indicating our intention to embrace genres and performers off the mainstream, presenting them in an informal atmosphere.

Right from the beginning, their main mission is to shape our environment, making it more livable and human friendly by searching for the cultural treasures of Hungary and the world, by introducing and managing creative talents and their products and by implementing and operating models that help sustainable development in many aspects of life.

The best known of these activities is the Farmers' Market in Szimpla Kert. Besides promoting sustainable eating, as probably one of the most popular markets it provides an opportunity for the society from the city and the country to have conversations, and an opportunity for non-profit organizations to raise funds and promote their activities by the Common Cauldron Project, that takes place at the market. Every Sunday we can buy fresh vegetables, fruits, handmade cheeses, meat products, herbs and honey directly from the producers. The shopping is made even more enjoyable by concerts, child programs and tasters of the market products .

The vendor in the markets used to be called kofa. They are masters of persuasion and chaffering, and with their simple style they charm the buyer. In addition, they know well all their returning customers' habits and they can make everyone feel that they bought the nicest and the freshest good.

DER WOCHENMARKT (GER)

Szimpla Kert

Das Haus Kazinczy-Straße 14 wurde 1841 erbaut. Der Eigentümer Héber Sándor betrieb dort eine Herdfabrik, die 1949 verstaatlicht wurde. Das Haus und der glasüberdachte Innenhof waren dem Verfall bestimmt – bis zur Eröffnung von Szimpla Kert 2002, ein farbenfroher Fleck Budapester Gastfreundschaft und des örtlichen Kulturlebens, die erste Ruinenkneipe.

Die Eröffnung von Szimpla Kert war buchstäblich und auch symbolisch ein Meilenstein in der Entwicklung alternativer Lebensformen in Budapest. Durch den Umbau der alten Fabrik in ein riesiges Freiluftkino und eine Kneipe gelang es den Besitzern, einen einzigartigen Ort für Konzerte Theatervorstellungen und andere kulturelle Events zu schaffen.

Szimpla versteht sich als „Raum der Kulturrezeption“ in der Absicht, Gattungen und Darsteller abseits des Mainstreams zu fördern und sie in einer lockeren Atmosphäre zu präsentieren.

Gleich zu Anfang war es unsere Hauptaufgabe, unsere Umwelt zu gestalten, sie lebenswerter und menschenfreundlicher zu machen, indem wir uns auf die Suche nach Schätzen aus Ungarn und der ganzen Welt machen, kreative Talente und ihre Produkte vorstellen und managen, sowie Modelle für eine nachhaltige Entwicklung zahlreicher Aspekte des Lebens umsetzen und betreiben.

Die bekannteste dieser Aktivitäten ist der Bauernmarkt im Szimpla Kert. Außer Kampagnen für nachhaltige Ernährung bietet dieser wahrscheinlich zu den beliebtesten zählende Markt Stadt- und Landbewohnern Gelegenheit, ins Gespräch zu kommen, und gemeinnützigen Vereinen, Spenden zu sammeln und Aktivitäten wie das Projekt des Gemeinsamen Kessels zu fördern, die hier stattfinden. Jeden Sonntag können wir frisches Gemüse und frisches Obst, handgemachte Käsesorten, Fleischprodukte, Kräuter und Honig direkt von den Erzeugern kaufen. Das Einkaufen wird durch Konzerte, Kinderprogramme und Kostproben der Markterzeugnisse noch angenehmer gemacht. Die Marktverkäufer, seit langem unter dem Namen kofa bekannt, sind Meister der Überzeugung und des Feilschens, und ihr schlchter Stil betört die Käufer. Außerdem kennen sie genau die Gewohnheiten ihrer Stammkunden, die das Gefühl haben, das beste und frischeste Erzeugnis gekauft zu haben.

RYNKU ROLNIKÓW (POL)

Szimpla Kert

Budynek przy ulicy Kazinczy 14 powstał w 1841 roku. Właściciel, Héber Sándor, prowadził w nim fabrykę pieców, która znacjonalizowano w 1949 roku. Budynek wraz z wewnętrznym dziedzińcem nakrytym szklanym dachem był skazany na ruinę do momentu, gdy w 2002 roku otwarł się tu pierwszy „zrujnowany pub”: Szimpla Kert, kolorowy ośrodek budapeszteńskiej gościnności i życia kulturalnego.

Otwarcie pubu Szimpla Kert w 2002 roku było dosłownie, ale też symbolicznie, historycznym wydarzeniem w alternatywnym życiu Budapesztu. Dzięki przebudowaniu tej starej fabryki na ogromne kino na wolnym powietrzu i pub udało się stworzyć wyjątkową przestrzeń przeznaczoną na koncerty, przedstawienia teatralne i wiele różnych wydarzeń kulturalnych.

Szimpla jest określane jako „przestrzeń recepcji kultury”. Określenie to wskazuje na zamysł goszczenia gatunków i wykonawców spoza głównego nurtu przez prezentowania ich w nieformalnej atmosferze.

Od samego początku główną misją było kształtowanie naszego otoczenia, sprawianie, żeby życie w nim było znośniejsze i przyjaźniejsze człowiekowi — dzięki poszukiwaniu skarbów kultury węgierskiej i światowej, prezentowaniu i wspieraniu talentów twórczych i ich dzieci oraz wdrażaniu i stosowaniu modeli sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi w wielu wymiarach życia.

Najbardziej znanym z tych działań jest Targ w Szimpla Kert. Poza promowaniem zrównoważonego odżywiania, jako prawdopodobnie jeden z najpopularniejszych targów w mieście, Targ w Szimpla Kert daje bywalcom okazję do rozmowy a organizacjom non-profit — do zbierania środków i promowania swojej działalności w ramach projektu Common Cauldron Project, realizowanego w godzinach otwarcia targu. Co niedzielę można tu kupić świeże warzywa, owoce, domowe sery, wędliny, zioła i miód bezpośrednio od producentów. Zakupy dodatkowo uprzyjemniają koncerty, programy dla dzieci i degustacje produktów dostępnych na targu.

Sprzedawców na targu nazywano dawniej kofa. To mistrzowie perswazji i targowania się; ich prosty styl potrafi zauroczyć. Poza tym dobrze znają zwyczaje wszystkich stałych klientów i potrafią każdemu dać poczucie, że kupił najlepsze i najświeższe produkty.

HÁZTÁJI PIAC (HUN)

Szimpla Kert

A Kazinczy utca 14-es szám alatti 1841-ben épült bérház korábbi tulajdonosa, Héber Sándor, kályhagyárat üzemeltetett az épületben, melyet 1949-ben államosítottak. Az üvegtetővel befedett udvaros ház lassú pusztulásra volt ítélezve, míg 2002-ben megnyílt a Szimpla Kert, a budapesti vendéglátás és kulturális élet új színpontja, az első romkocsma.

A Szimpla Kert megnyitása szó szerint és szimbolikusan is mérföldkő volt a budapesti alternatív körökben. Azzal, hogy ezt a régi gyárat hatalmas nyitott szórakozó helléjé alakították, megalapoztak egy egyedülálló keretrendszer koncertek, színházi és egyéb kulturális események befogadására.

A Szimpla önmagát "kulturális befogadó helynek" tekinti, ezzel is kifejezve annak szándékát, hogy többféle műfajt ölelnek fel és a mainstream előadókat kötetlenebb környezetben mutatják be.

Az indulás óta hangsúlyt fektetnek a környezet aktív formálására, élhetőbbé, emberbarátabbá tételere. Céljuk Magyarország és a világ kulturális értékeinek felkutatása, kreatív tehetségeinek, termékeinek bemutatása és gondozása, valamint az élet számos területén a fenntartható fejlődést elősegítő modellek bevezetése és működtetése.

Ezen tevékenységeik közül talán a legismertebb az ötödik éve működő Szimplakerti Háztáji Piac. A belváros egyik legnépszerűbb termelői piaca amellett, hogy minden héten egyre népszerűbbé teszi a fenntartható táplálkozást, lehetőséget teremt a városi és vidéki társadalom párbeszédére, a piacon működő Közös Lábos lehetőséget teremt civil szervezetek adománygyűjtésére és tevékenységük népszerűsítésére. minden vasárnap közvetlenül a termelőktől vehetjük meg a friss zöldséget, gyümölcsöt, kézműves sajtokat és hústermékeket, gyógynövényt és mézet. A bevásárlást koncert és gyerekprogramok, valamint kóstoló fűszerezi.

A kofa a piacok árusítójának egykorai neve. A rábeszélés és az alkudozás művésze, aki közvetlen, kicsit egyszerű stílusával lehengerli a piacozót. Ugyanakkor jól ismeri minden visszatérő vásárlója szokásait, úgy tudja kínálni áruját, hogy mindenki úgy érezheti, hogy ő kapta a legszebbet, legfrissebbet.

IL MERCATO DI KLAUZÁL SQUARE (ITA)

Antik Placc

Prima dell'apertura di Vásárcsarnok, c'era un mercato alle spalle dell'allora István Square. Era il mercato principale che nutriva la zona densamente popolata di Erzsébetváros. Tuttavia, il problema della scarsa igiene nella conservazione ed esposizione dei prodotti, della pulizia personale dei venditori e del collocamento dell'immondizia non fu mai risolto, per questo il mercato era un luogo malsano. Nonostante ciò, in questo posto Miklós Gyula, un regista teatrale proveniente dalla campagna, aprì un teatro nel 1872, il terzo nella capitale. Furono messe in scena operette che ottennero un grande successo.

Il teatro presto si incendiò e al suo posto nel 1897 fu costituito il terzo dei cinque mercati coperti della capitale. Gli edifici moderni, ispirati all'architettura berlinese, posero le fondamenta per il commercio igienico e sicuro del cibo in città. Non solo i clienti, ma anche i commercianti beneficiarono da ciò, dal momento che riuscirono a vendere in condizioni migliori. Il mercato coperto poteva ospitare 200 venditori e c'era anche una sezione separata per il cibo kosher.

La piazza, che fu in seguito chiamata Klauzál Square, cambiò molto. Gli alberi facevano ombra sui campi da gioco appena costruiti.

Il mercato coperto è stato ristrutturato e riportato al suo stato originale, mantenendo l'atmosfera del posto. Le domeniche c'è un mercato dell'antiquariato chiamato Antik Placc. Nel mercato i commercianti vendono tesori antichi di alta qualità, oggetti dal design classico e retro. Qui possiamo trovare giochi antichi, servizi da tavola, mobili, piccole statue di Lenin, vecchi poster e libri. Gli oggetti di antiquariato si addicono allo stile dell'edificio.

Il compositore Seress Rezső (1889-1968), ha vissuto poco distante da Klauzál Square, al 46/b di Dob Street. Figura iconica di Erzsébetváros, è stato un pianista amato nei ristoranti della zona. Era molto conosciuto per il suo temperamento gioioso e per le sue melodie emozionanti e malinconiche. La sua opera più famosa è Gloomy Sunday, conosciuta in tutto il mondo durante la Grande Depressione e la guerra che seguì. Ci sono numerosi adattamenti di successo, come quello di Billy Holiday o Sinnead O'Connor.

THE MARKET PLACE OF KLAUZÁL SQUARE (ENG)

Antik Placc

Before the opening of the Vásárcsarnok there was a market on the back then called István Square. This was the main market feeding the densely populated Erzsébetváros. However, neither the hygienic storing and placement of the products, nor the personal hygiene of the vendors and the placement of the trash were tackled so the market was a real dump. Despite that, this was the place where Miklós Gyula, a theatre director from the countryside, started his own theatre in 1872, the third one in the capital. They mostly played operettas with great success.

The theatre soon burned down and on the site in 1897 the third of the five market halls in the capital was built. These modern buildings inspired by Berlin design created the basic foundation of hygienic and reliable trading of food in the city. Not only the customers but the sellers also benefited from this since they were able to trade among much better circumstances. The market hall could fit 300 vendors and there was even a separate kosher section.

The square, which was later named Klauzál Square, changed a lot too. Trees gave shade to the newly built sports-ground and playground.

The market hall was renovated in its original state retaining the atmosphere of the place. On Sundays an antique market takes place here named Antik Placc. In the market vendors are selling high quality antique treasures, design classics and retro objects. We can find here old toys, dinner sets, furniture, small Lenin statues, old posters and antique books. The antique objects go really well with the mood of the building.

The composer, Seress Rezső (1889-1968) lived a few blocks away from Klauzál Square at 46/b Dob Street. As an iconic figure of Erzsébetváros, he was a beloved pianist in surrounding restaurants. He was known for his joyful temper and for his emotional, melancholic melodies. His most famous work is Gloomy Sunday, which was known world-wide during the Great Depression and the war following it. There are several well-known adaptations, such as the one from Billy Holiday or Sinead O'Connor.

DER MARKT AM KLAUZÁL-PLATZ (GER)

Antik Placc

Bevor die Markthalle hier eröffnete, gab es schon einen Markt am damaligen Stephansplatz. Dieser war der Hauptmarkt der dicht besiedelten Elisabethstadt. Da aber weder die hygienischen Bedingungen, unter denen die Erzeugnisse gelagert und ausgestellt wurden, noch die persönliche Hygiene der Verkäufer verbessert werden konnte, machte der Markt einen wirklich heruntergekommenen Eindruck. Und doch eröffnete hier Miklósy Gyula, ein Theaterdirektor vom Land, sein eigenes Theater im Jahre 1872, das dritte der Hauptstadt, und inszenierte mit großem Erfolg Operetten.

Jahre später brannte das Theater ab, und auf dem Grundstück wurde 1897 die dritte der fünf Markthallen der Hauptstadt errichtet. Die modernen, von Berliner Entwürfen inspirierten Gebäude schufen die Grundlage für einen hygienischen und zuverlässigen Lebensmittelhandel in der Stadt. Nicht nur die Kunden, auch die Verkäufer profitierten von dieser Verbesserung. Die Markthalle bot 300 Verkäufern eine Unterkunft, und es gab sogar eine Sektion für koschere Nahrung.

Der Platz, der später nach dem Politiker Klauzál benannt wurde, veränderte sich ebenfalls stark. Sonntags findet hier ein Antiquitätenmarkt unter dem Namen Antik Placc, statt. Hier werden alte Schätze hoher Qualität, Designklassiker und Retrogegenstände verkauft. Man kann alte Spielzeuge, Tafelgeschirr, Möbel, kleine Leninstatuen, sowie alte Plakate und Bücher finden. Diese Antiquitäten passen wirklich ausgezeichnet zum Ambiente des Gebäudes.

Der Komponist Seress Rezsö (1889–1968) lebte mehrere Häuserblocks vom Klauzál-Platz entfernt in der Dob-Straße 46b. Der geliebte Pianist, der in den Restaurants des Viertels auftrat, wurde zu einer Kultfigur der Elisabethstadt. Er war bekannt für sein fröhliches Gemüt und seine gefühlvollen, melancholischen Melodien. Sein bekanntestes Werk ist „Trauriger Sonntag“, das während der Weltwirtschaftskrise und dem späteren Krieg um die ganze Welt ging. Zu den bekanntesten Adaptionen zählen die von Billy Holiday und Sinead O’Connor.

TARG NA PLACU KLAUZÁL (POL)

Antik Placc

Przed otwarciem hali Vásárcsarnok z tytułu był targ, zwany wówczas placem István. Był to główny targ, na którym zaopatrywali się liczni mieszkańcy dzielnicy Erzsébetváros. Higiena przechowywania i ekspozycji produktów, higiena osobista sprzedawców i składowanie odpadków były jednak w opłakany stanie, więc targ był prawdziwym śmiertniakiem. Mimo to właśnie tutaj Miklós Gyula, dyrektor prowincjonalnego teatru, założył w 1872 roku własny teatr, który był trzecim w stolicy. Wystawiano w nim przede wszystkim operetki — z dużym powodzeniem!

Teatr wkrótce spłonął i w 1897 roku na jego miejscu stanęła trzecia z pięciu hal targowych stolicy. Te nowoczesne budynki inspirowane stylem berlińskim dały podwaliny pod higieniczny, rzetelny handel żywnością w mieście. Skorzystali na tym nie tylko klienci, ale i sprzedawcy, bo mogli handlować w znacznie lepszych warunkach. Hala targowa mogła pomieścić 300 dostawców; znajdowała się tu nawet wydzielona część koszerna.

Plac, nazwany później placem Klauzál, również bardzo się zmienił. Drzewa oceniły nowo wybudowany plac sportowy i plac zabaw.

Halę targową przywrócono do stanu pierwotnego z zachowaniem atmosfery miejsca. W niedziele odbywa się tutaj targ staroci — Antik Placc. Sprzedawcy oferują wyjątkowe antyki, klasyki designu i przedmioty w stylu retro. Można tutaj trafić na stare zabawki, komplety obiadowe, meble, figurki Lenina, stare plakaty i książki. Antyki naprawdę pasują do atmosfery tego budynku.

Kompozytor Seress Rezső (1889–1968) mieszkał kilka ulic od placu Klauzál, na ulicy Dob pod numerem 46/b. Ten lubiany pianista okolicznych restauracji był charakterystyczną postacią dzielnicy Erzsébetváros. Stynał z wesołego usposobienia i grania emocjonalnych, melancholijnych melodii. W okresie wielkiego kryzysu i II wojny światowej najbardziej znane z jego dziedzińca, „Smutna niedziela”, cieszyło się popularnością na całym świecie. Istnieje kilka znanych adaptacji, na przykład autorstwa Billy Holiday i Sinead O'Connor.

KLAUZÁL TÉRI VÁSÁRCSARNOK (HUN)

Antik Placc

Vásárcsarnok megnyitása előtti időben is piacoztak már az akkoriban még István térnak nevezett területen, a sűrűn lakott Erzsébetváros élelmezésének egyik fő csomópontja volt itt. Azonban sem a higiénikus raktározás, sem az árusok tisztálkodása, sem a szemét elhelyezése nem volt megoldott. Egy "piszokfészek" terült el itt és erre a helyre álmodta meg Miklósy Gyula vidéki színigazgató 1872-ben a maga színházát, a harmadik magyar színházat, mely a fővárosban emelkedett. Főleg operetteket játszottak itt nagy sikkerrel.

A színház azonban hamarosan leégett és helyére építette a főváros 1897-ben a budapesti öt vásárcsarnok egyikét, a III. számú Vásárcsarnokot. Ezek a főleg berlini mintára épült korszerű létesítmények megteremtették a higiénikus, megbízható élelmiszerárúsítás alapjait a városban. Nem csak a vásárlók, de a kofák is sokkal jobb körülmények között piacozhattak ezentúl. 300 árusnak volt lehetősége itt kereskedni, a csarnokban külön kóser részleg is rendelkezésre állt.

A később Klauzál tére átnevezett tér képe is egészen megváltozott, árnyas fák, játszótér, sportpálya létesült itt.

A vásárcsarnokot eredeti állapotában újították fel, megőrizve a hely atmoszféráját. Vasárnaponként Antik Placc néven antik tárgyak vására zajlik itt. A piacon válogatott árusok, minőségi antik kincseket, dizájn klasszikusokat, retro tárgyak árusítanak. Találhatunk itt régi játékokat, étkészletet, kisbútor, Lenin szobrocskát, korabeli plakátokat és antik könyveket. A régi tárgyak szépen illeszkednek a patinás épület hangulatához.

Seress Rezső zeneszerző (1889-1968) a Klauzál téri piactól néhány háznyira élt a Dob utca 46/b szám alatt. Erzsébetváros ikonikus figurája, a környező éttermek kedvelt zongoristája vidám természetéről és érzelmes, szomorkás dallamairól volt ismert. Leghíresebb szerzeménye a Szomorú vasárnap (Gloomy Sunday), melynek zenéjét komponálta, világhíres volt a Nagy Gazdasági Világválság és az azt követő háború időszakában. Számos feldolgozása ismert, többek között Billy Holiday és Sinead O'Connor is énekelte.

RISTORANTE ZUPPA DI PIETRA (ITA)

Kőleves Vendéglő

L'edificio, nel quale si trova il ristorante Kőleves Vendéglő, fu costruito negli anni Cinquanta del XIX secolo con uno stile eclettico. Dall'anno 1898 l'architetto Heuffel Adolf divenne il proprietario dell'immobile, egli fu l'ideatore di importanti strutture a Budapest. Con il suo supporto furono costruite nuove terme, un ponte sul Danubio, un teatro e lo snodo per i trasporti fu rinnovato.

Una macelleria aprì al numero 41 di Kazinczy Street e Heuffel diede il permesso di costruire un mattatoio ortodosso e una fabbrica di carne, dato che le tradizioni giudaiche prevedono che la macellazione e la lavorazione della carne debbano avvenire secondo regole specifiche. La macelleria dei fratelli Rebenwurzle dovette affrontare una concorrenza persistente con la vicina fabbrica di carne Skrek in Dob Street. La macelleria kosher e la fabbrica di salsicce operarono fino al 2002, quando l'edificio fu demolito per le sue cattive condizioni. Alla fine fu salvato dalla demolizione e ristrutturato e nel 2013 aprì Kőleves. Qualche reperto della vecchia fabbrica può essere ammirato ancora oggi.

Il nome Kőleves viene da una storia popolare ungherese che narra di un povero soldato tornato in patria, il quale, dopo aver tentato invano di trovare una sistemazione per la notte, soggiornò da un'anziana signora avara.

Il soldato prese una pietra dal suo sacco e chiese una pentola e dell'acqua calda per cucinare una "zuppa alla pietra". Appena l'acqua iniziò a riscaldarsi il soldato disse che sarebbe stata meglio con della salsiccia, poi delle verdure e del riso. La signora era così curiosa che portò al soldato tutto ciò che le chiese. Mangiarono la "zuppa fatta con la pietra", piatto che risultò così gustoso che alla fine la signora comprò la pietra dal soldato.

Il ristorante mantiene fede al suo nome, il menu cambia quasi interamente ogni settimana, cercano di cucinare verdure stagionali fresche e producono molti ingredienti, come, ad esempio, marmellata, pane, sughi. Il ristorante viene gestito in un ambiente amichevole e con una politica che evita i conservanti.

A pochi isolati da Kőleves c'è lo studio di Ferenc Schneider (1830s), un disegnatore di carte da gioco. Qui, nel 1836, creò il primo mazzo delle cosiddette carte ungheresi. Da un lato il mazzo di carte ungheresi era un lavoro finemente sviluppato e figurativo, dall'altro lato Schneider divise a metà le carte in modo che l'immagine fosse visibile indipendentemente dalla mano con cui il giocatore le manteneva. In questo modo le carte erano più facili da tenere durante il gioco.

SOUP OF STONE RESTAURANT (ENG)

Kőleves Vendéglő

The building, in which Kőleves Vendéglő can be found, was built in the 1850s in eclectic style. From the year 1898 Heuffel Adolf architect was the owner of the building, he was also the initiator of significant constructions in Budapest. With his support new baths, a bridge over the Danube, a theatre were built and important transportation hubs were renovated.

A butcher shop operated at 41. Kazinczy Street and Heuffel allowed them to build an orthodox slaughterhouse and meat factory, since according to the Jewish traditions slaughtering the animals and preparing the meat have to be done by specific rules. The butcher's shop of the Rebenwurzle brothers faced persistent competition with the neighbouring Skrek meat factory in Dob Street. The kosher butcher's shop and sausage factory was operated here until 2002 when the building was sentenced to be demolished due its bad condition. Eventually it was renovated and saved and in 2013 Kőleves was opened. A few relics of the old factory can be seen up to this day. The name Kőleves comes from a Hungarian folk-tale where a poor homecoming soldier is accommodated by a stingy old lady after he could not find a place to stay for the night. The soldier takes out a stone from his bag and asks for a pot and water so that he can cook stone soup. As the water is getting heated the soldier says that it is going to be good but could be even better if it had some sausage, later some vegetables, then some rice in it. The lady is so curious that she brings everything that the soldier asks for. They eat the soup "made from stone", which is quite tasty. In the end the lady buys the valuable stone from the soldier.

The restaurant stays true to its name, the menu changes nearly entirely every week and they endeavour to cook from fresh, seasonal vegetables and they produce a lot of ingredients for themselves, for example marmalade, bread and gravy. The restaurant is managed in an environment friendly and additive free way.

A couple blocks away from Kőleves stood the studio of Ferenc Schneider (1830s), a card painter. Here he created the first deck of the so called Hungarian card in 1836. The Hungarian card on the one hand was a really finely developed and figurative deck on the other hand Schneider halved the cards so that the same image can be seen independently from whichever way the player is holding the card. This way the cards were easier to handle during a game.

DAS STEINSUPPENRESTAURANT (GER)

Kőleves Vendéglő

Das Gebäude, in welchem sich dieses Restaurant befindet, wurde in den 1850ern in einem eklektischen Stil errichtet. Ab 1898 war es Eigentum des Architekten Heuffel Adolf, der für wichtige Bauten Budapests verantwortlich zeichnete. Mit seiner Unterstützung entstanden neue Bäder, eine Donaubrücke und ein Theater, und wurden mehrere Verkehrsknotenpunkte umgebaut.

In der Kazinczy-Straße gab es einen Fleischerladen, und Heuffel erlaubte dem Besitzer, ein orthodoxes Schlachthaus und eine Fleischfabrik zu bauen, da das Schlachten von Tieren und die Aufbereitung des Fleischs nach jüdischen Traditionen bestimmten Regeln folgen musste. Der Fleischereiladen der Gebrüder Rebenwurzel stand in ständigem Wettbewerb mit der benachbarten Fleischfabrik Skrek in der Dob-Straße. Der koschere Fleischereiladen und die Wurstfabrik blieben bis zum Jahr 2002 geöffnet, als das Gebäude wegen seines schlechten Zustands zur Zerstörung verurteilt wurde. Schließlich wurde es aber doch restauriert und gerettet – im Jahr 2013 eröffnete „Kőleves“. Ein paar Überreste der ehemaligen Fabrik sind heute noch zu besichtigen.

Der Name Kőleves stammt aus einem ungarischen Märchen, in dem ein nach Hause zurückkehrender Soldat von einer geizigen alten Dame aufgenommen wird, nachdem er keinen anderen Übernachtungsplatz finden konnte. Der Soldat nimmt einen Stein aus seinem Knapsack und bittet um einen Topf und Wasser, damit er seine Steinsuppe kochen könne. Während er das Wasser erhitzt, erklärt der Soldat, dass die Suppe gut schmecken wird, es aber noch besser wäre, wenn er ein paar Würste hinzugeben könne. Später empfiehlt er noch etwas Gemüse und schließlich noch etwas Reis. Die Dame ist so neugierig, dass sie alle diese Zutaten herbeigeschafft. Die „aus Stein gemachte“ Suppe schmeckt dann auch ausgezeichnet, und die Dame kauft dem Soldaten seinen wertvollen Stein ab.

Das Restaurant ist seinem Namen treu geblieben. Die Speisekarte ändert sich fast wöchentlich, in den Teller kommt soweit möglich frisches Gemüse der Saison, und vieles, wie Marmelade, Brot und Soßen, ist hausgemacht. Das Personal des Restaurants bemüht sich darum, umweltfreundlich zu sein, und meidet Zusatzstoffe. Ein paar Häuserzeilen weiter steht das Studio von Ferenc Schneider (1830er Jahre), einem Spielkartenmaler. Hier entstand 1836 der erste sogenannte ungarische Kartensatz. Das ungarische Blatt ist einerseits wirklich künstlerisch gestaltet und andererseits halbierte Schneider die Karten so, dass ihre Motive punktsymmetrisch dargestellt werden; Spieler können so den Wert unabhängig davon erkennen, wie die Karten gehalten werden – ein deutlicher Vorteil beim Spielen.

RESTAURACJA „ZUPA NA KAMIENIU” (POL)

Kőleves Vendéglő

Budynek, w którym mieści się Kőleves Vendéglő, wzniесiono w latach 50-tych XIX wieku w stylu eklektycznym. Od roku 1898 jego właścicielem był architekt Heuffel Adolf, który zapoczątkował ważne budowle w Budapeszcie. Z jego wsparciem zbudowano nowe łaźnie, most nad Dunajem i teatr oraz odnowiono ważne węzły transportowe.

Przy ulicy Kazinczy 41 mieścił się rzeźnik, któremu Heuffel pozwolił zbudować ubońię rytualną i zakład mięsny, bo według tradycji żydowskiej ubój zwierząt i przygotowanie mięsa musi przebiegać według szczególnych zasad. Sklep mięsny braci Rebenwurzle nieustannie konkurował z pobliskim zakładem mięsnym Skrek na ulicy Dob. Koszerny sklep mięsny i fabryka kiełbas działały tutaj do roku 2002, gdy zdecydowano o wyburzeniu budynku z uwagi na jego zły stan. Ostatecznie uratował go remont i w 2013 roku otwarto Kőleves. Do dzisiaj można tu dostrzec kilka pozostałości starego zakładu.

Nazwa Kőleves pochodzi z węgierskiej baśni ludowej, w której biednemu żołnierzowi wracającemu do domu gościny udziela skąpa staruszka, gdy młodzieńcowi nie udaje się znaleźć noclegu. Żołnierz wyjmuje z torby kamień i prosi o garnek z wodą, żeby ugotować zupę. Podgrzewając wodę, żołnierz mówi, że zupa będzie dobra, ale mogłaby być jeszcze lepsza, gdyby dodać do niej trochę kiełbasy, później warzyw i wreszcie ryżu. Staruszka jest tak zaciekwiona, że przynosi wszystko, o co poprosi żołnierz a wreszcie jedzą zupę ugotowaną „na kamieniu”, która obojęgu bardzo smakuje. Na końcu staruszka kupuje od żołnierza cenny kamień.

Restauracja pozostaje wierna swojej nazwie. Prawie całe menu zmienia się co tydzień a kuchnia stara się korzystać ze świeżych, sezonowych warzyw. Wiele składników jest wytwarzanych we własnym zakresie, na przykład marmolada, chleb i sosy. Restauracja jest prowadzona z poszanowaniem środowiska i nie stosuje dodatków do żywności.

Kilka ulic od Kőleves znajdowało się studio Ferenca Schneidera (w latach 30-tych XIX wieku), który tworzył ilustracje kart do gry. To tutaj w 1836 roku stworzył pierwszą talię tzw. kart węgierskich. Karty węgierskie miały po jednej stronie bardzo delikatny rysunek a po drugiej — symbole. Schneider podzielił karty na pół, żeby ten sam rysunek był widoczny niezależnie od tego, z której strony gracz będzie trzymał kartę. Dzięki temu korzystanie z kart podczas gry było łatwiejsze.

KŐLEVES VENDÉGLŐ (HUN)

Kőleves Vendéglő

Az épület, melyben a Kőleves Vendéglő található, az 1850-es években épült eklektikus stílusban. 1898-tól Heuffel Adolf építész volt a tulajdonosa, aki a korabeli Budapesten jelentős építkezések kezdeményezője volt. Az ő támogatásával építetett a főváros fürdőket, új dunai hidat, színházat, újított fel jelentős csomópontokat.

A Kazinczy utca 41-ben kósér hentes üzlet működött, akinek Heuffel engedélyezte ortodox vágóhíd és húsüzem kialakítását is, mivel a zsidó hagyományok szerint az állatok levágásának és a hús elkészítésének különleges szabályok szerint kell történnie. A Rebenwurzle testvérpár hentesüzlete állandó versengésben állt a közelű Dob utcai Skrek-féle húsüzemmel. 2002-ig működött itt kósér hentes és kolbászüzem, amikor az épületet rossz állaga miatt kiürítették és bontásra ítélték. Végül sikerült felújítani és megumenteni, majd 2013-ban megnyitott itt a Kőleves. A korabeli üzem néhány emléke a mai napig megtekinthető.

A Kőleves név egy magyar népmeséből származik, ahol egy hazatérő szegény katona, miután sehol nem kap szállást és vacsorát, egy öreg fukar asszonyhoz tér be. Tarisnyájából elővesz egy darab követ, és csak egy edényt és vizet kér, hogy a kőből levest tudjon magának főzni. Ahogy melegszik a víz, a katona mondogatja, jó lesz, jó lesz, de még jobb lenne, ha lenne benne kis kolbász, kis zöldség, kis rizs. Az asszony olyan kíváncsi, hogy minden előhoz a kamra rejtekéből. Jójüen megeszik a "kőből készült" levest, ami igen ízletes lett és az asszony kapzsiságában még meg is veszi tőle a bescses követ.

A Vendéglő abban az értelemben hű a nevéhez, hogy a menü szinte hetente megújul, igyekeznek az adott évszak friss zöldségeiből főzni, sok minden maguk állítanak elő az ételekhez, legyen az lekvár, kenyér, mártás. Környezettudatos és adalékmentes módon vezetik az éttermet.

Néhány háznyira a Kőlevestől állt Schneider Ferenc (1830-as évek) kártyafestő műhelye, ahol 1836-ban elkészült az úgynevezett magyar kártya első paklja. A magyar kártya egyrészt egy nagyon szépen kidolgozott, figuratív pakli volt, másrészről Schneider megfelezte a kártyalapokat, hogy minden oldalon ugyanazt a képet lássa a kártyázó. Így a játék során sokkal könnyebben kezelhető volt a kártyalap.

DISCLAIMER

Azione n. 2018-1-IT02-KA204 048011

(ITA)

Realizzato nell'ambito del progetto EU-ACT

sviluppato nel programma Erasmus Plus KA2 Partenariati Strategici per l'innovazione dell'Educazione degli Adulti.

Questo progetto è stato finanziato con il sostegno della Commissione europea. Questa pubblicazione riflette solo le opinioni dell'autore e la Commissione non può essere ritenuta responsabile per qualsiasi uso che possa essere fatto delle informazioni in esso contenute.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(ENG)

Realized in the framework of the project EU-ACT developed in the program Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Aktion n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(GER)

Realisiert im Rahmen des Projekts EU-ACT, entwickelt im Rahmen des Programms Erasmus Plus KA2 Strategische Partnerschaften für Innovation in der Erwachsenenbildung.

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Diese Veröffentlichung gibt nur die Ansichten des Autors wieder, und die Kommission kann nicht für die Verwendung der darin enthaltenen Informationen verantwortlich gemacht werden.

Projekt nr 2018-1-IT02-KA204048011

(POL)

Został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu KA2 Partnerstwa strategiczne na rzecz edukacji dorosłych – Innowancja, Erasmus+, Projekt EU-ACT.

Ten projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy autora, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Action n. 2018-1-IT02-KA204-048011

(HUN)

Az EU-ACT project részére, az Erasmus Plus KA2 Strategic Partnerships for Adult Education Innovation keretében.

Ezt a projektet az Európai Bizottság támogatásával finanszírozták.

Ez a kiadvány csak a szerző nézeteit tükrözi, és a Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglalt információk felhasználásáért.

COORDINATOR

Italy
www.euro-net.eu

PARTNERS

England (UK)
www.interacting.uk.com

C O M P A R A T I V E R E S E A R C H N E T W O R K :

Germany
www.crnonline.de

Poland
euroidea.wordpress.com

Hungary
www.ikte.hu

IKTE

1143 Budapest, Ilka u. 47 ° Hungary

+36 20 317 6964

budapest@europecitytellers.eu

www.europecitytellers.eu

Download the APP
europecitytellers

App Store

Google Play